

סֵפֶר זוהר יום הַפְּפוּרִים חלק א

הכולל בתוכו כל מאמרי הזוהר
ליום הכיפורים

ובוודאי הלומד מאמרים אלו בשבת שבתון,
מכפיל ומשליש זכויותיו עשרת מונים, ושעה
לימוד הזוהר הקדוש ביום הקדוש, יחשב
למאות מיליוני שנות תורה כמבואר בספר
ערכה של שעה וכוח הזוהר חלקים א-ד.
ויתקיים בנו הבטחת משה רעיא מהימנא בדא
יפקון מגלותא ברחמי אמן.

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ג

על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פק: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

הקדמה

ל'תפרסם ה'זוהר ו'למדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר ליום הכיפורים, כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים מאמרי הזוהר השייכים ליום הכיפורים, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה, ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, וודאי שיום הכיפורים שנקרא שבת שבתון, הזכויות מכפילות את עצמם בפרט שהלימוד יוצא מפה קדוש מתוך צום ובכי ותפילה וצעקה, וודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו, ולקרב ק"ץ הגאולה כמו שהבטיח משה רבינו מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי אמן כן יהי רצון.

תורתו מגן לנו

דגל הזוהר
054-7112492

אנחנו מוגן לומד זוהר!

שע"י מועצת גדולי ישראל
למען תורת הרשב"י

תפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל לְאַקְמָא שְׂכִינְתָא מִעַפְרָא, וְלַעֲלוֹי שְׂכִינַת עֲוֹנֵנוּ
אִם הִבְנִים שְׂמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּלִימוּד הַקְּדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים
הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְּדוּשׁ וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר
יֹחָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנֵי. וְעַל יְדֵי זֶה תַּחֲקִיִּים תְּפִילַת דְּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה
(תהילים סא ד-ה) כִּי הִיִּית מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל עִז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִנְרָה בְּאֶהְלֵךְ
עוֹלָמִים אַחְסֵה בְּסִתְר כְּנָפֶיךָ סֵלְתָה. וְאִזְכָּרָה שְׂבִלִימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ
שְׂפִתוֹתֵיהֶם דּוֹבְכוֹת בְּקִבְרָה, לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאֶהְבֵּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהַדְרִין סִפְרָא סִפְרָא הַזוּהַר, יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא
בְּרַחֲמֵי, יִרְאֵה אֵל עֲבָדֶיךָ פְּעֵלְךָ וְהַדְרֵךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נֶעֱם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ, וְיִהִי נֶעֱם אֲדֹנָי
אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ. (תהילים צ')

ט"ז י"ז), (סוד ה')

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רְבוֹן הָעוֹלָמִים וְאֲדֹנָי הָאֲדוֹנִים. אָב הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִידָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה,
שְׂקִרְבַּתְנוּ לְתוֹרַתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוּדַת הַקִּדְשׁ, וְנִתַּתְּ לָנוּ חֶלֶק בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה. מַה אָנוּ, מַה חַיֵּינוּ, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כְּזֶה.
עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחְנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שְׂתַמַּחַל וְתַסְּלַח לְכָל חַפְזֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יְהוּ עוֹנוֹתֵינוּ מִכְּדִילִים בִּינֵינוּ לְבִינְךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַכּוּנֵן אֶת לְבַבְנוּ לִירְאָתְךָ
וְאֶהְבְּתְךָ, וְתִקְשִׁיב אָזְנוֹךָ לְדַבְּרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְתַפְתַּח לְבַבְנוּ הָעֶרֶל בְּסוּדוֹת
תּוֹרַתְךָ. וְיִהְיֶה לְמוּדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדְךָ פְּרִיחַ נִיחוּת.

וְתִצְלַח עֲלֵינוּ אֹר מְקוֹר נְשַׁמְתָּנוּ בְּכָל בְּחִינֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת
 עֲבָרֶיךָ הַקְדוּשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִית דְּבָרֶיךָ אֱלֹה בְּעוֹלָם. וְזִכּוֹתָם וְזִכּוֹת
 אֲבוֹתָם וְזִכּוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוֹתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ לְכָל נַפְשָׁל בְּדַבְרֵי
 אֱלֹה. וּבְזִכּוֹתָם תֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּמָה שְׁאֲנוּ לּוֹמְדִים. כְּמֵאֵמֶר גַּעִים זְמִירוֹת
 יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינֵי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
 לְבִי לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה צוּרֵי וְגֹאֲלִי. כִּי יִהְיֶה יָתֵן חֲכָמָה, מִפְּנֵי דַעַת וְתִבְוֵנָה:

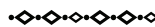
רְבוֹן עֲלְמִין, דַּאֲנֵת הוּא מְגַלִּי עֲמִיקָתָא וּמְסַתְרָתָא וְגַלִּי רְזִיא. יִהְיֶה רַעְוָא
 מִן קְדָמְךָ לְאִסְבְּרָא מְלִין בְּפּוֹמְנָא, לְקִיָּמָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכַתּוּב,
 וְאַנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתֶיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר. וְלֹא יִעוֹל בְּכִסּוּפָא קְדָמְךָ.
 וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזוֹן עֲלָאִין דְּאוֹרִיתָא מִפּוֹמָא דְרִישָׁא דְמַתִּיבְתָא עֲלָאָה.
 אָמֵן וְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן, אָמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֵן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים:
 וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כּוֹהֵר הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם
 וָעֵד: גַּל-עֵינֵי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

חֲרִינֵי מְקַבֵּל עָלֵי מִצּוֹת עֲשֵׂה שָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְדָּה כְּמוֹהָ, וְהַרְיֵנִי אוֹהֵב כָּל
 אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנַפְשִׁי וּמְאֹדִי, וְהַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמּוֹד בְּסִפְר
 הַזֹּהַר הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכֹאן יִפְרֵט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאָת...] [יְשׁוּעַת ...]
 [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחְזַקְהוּ [וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפּוּאָת
 הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְיִאֲרִיךְ יָמָיו
 וְשָׁנֹתָיו בְּנְעִימִים] [וְיִוְשִׁיעָהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ...] אָמֵן סְלָה.

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבֹתֵי שִׁיתְקִים בְּנוֹ עֲתָה מְקָרָא שְׁכַתּוּב
 "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנַטַע שְׁמַיִם וְלִיסַד אֲרִיץ",

להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופופריא עלאה ולארמון שעל מכוננו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים פנו מהרה מקרא שפתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". וזכות הרשב"ה הקדוש ובנו רבי אלעזר, וייתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו ברצונו וכרצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בחכמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוינו במהרה בימינו. ויקוים פנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויזרח עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח

התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניה השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה זיהרה עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולירענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובה לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימוש מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים פנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברכת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה דידן, ה' בךד ינחנו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלהיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סוד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכונן מקדשך על מכוננו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לגויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (ס"ת).

תּוֹכֵן הָעֲנִינִים

- א. כאילו התענה תשיעי ועשירי..... א
- ב. ביום הזה יכפר עליכם..... א
- ג. בריאת האדם..... ב
- ד. כח התשובה..... ב
- ה. ממעמקים קראתיך ה'..... ג
- ו. טהרת האדם מהחטא..... ג
- ז. תשעה לחדש..... ד
- ח. שמאלו תחת לראשי..... ד
- ט. דין העולם בראש השנה..... ה
- י. הארת פנים ביום הכפורים..... ה
- יא. התעוררות כנגד הקטרוג..... ו
- יב. ערבוב המקטרג..... ז
- יג. התהפכות הקטגור לסניגור ביום הכפורים..... ז
- יד. דין ברחמים..... ח
- טו. חשיבות המעשה..... ח
- טז. הארה של מעלה ביום הכפורים..... ח
- יז. הגרלות..... ט
- יח. המלכה מבקשת על בניה..... ט
- יט. חרות ושמחה..... י
- כ. יום כפור – יום של נקיון..... יא
- כא. לבושי כפרה..... יב
- כב. בעשור לחדש השביעי..... יג
- כג. אחד המרבה ואחד הממעיט..... יד
- כד. גודל אהבת ה' לישראל..... טו
- כה. אך – למעט..... טז
- כו. יכפר עליכם..... טז
- כז. מצות התענית ביוה"כ..... יז
- כח. ביום הזה..... יז
- כט. מי שלא סולח לחבירו..... יח
- ל. מקרא קודש יהיה לכם..... כ
- לא. כל נדרי..... כא
- לב. מיתת בני אהרן..... כב
- לג. צער על אבדן הצדיקים..... כב

כג	לד. וירא כי אין איש
כה	לה. גדולת היום
כה	לו. מצוות היום
כו	לז. שעיר לה'
כח	לח. סוד קרבן השעיר
ל	לט. שני הגורלות
ל	מ. שני שעירי עזים לחטאת
לא	מא. ונשא השעיר עליו את כל עונתם
לג	מב. איש עתי
לג	מג. בלעם - רע העין
לד	מד. ושלח ביד איש עתי
לד	מה. טוב עין הוא יברך
לה	מו. קטגור נעשה סניגור
לו	מז. שליחת השעיר לעזאזל
לו	מח. הכל צריך, טוב ורע
לז	מט. הקב"ה חס על ישראל
לח	נ. ביום הזה מזומן המלשין
לט	נא. להעסיק את המקטרג
מב	נב. כחו של שעיר
מב	נג. העוונות חוזרים על ראשי עמו
מג	נד. ושעיר עזים אחד
מד	נה. נושא עוון
מד	נו. כמו למטה כן למעלה
מה	נז. לפני ה' תטהרו
מה	נח. כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים
מו	נט. הקטרת הקטורת
מו	ס. עת רצון ושמחה
מז	סא. ההזאות על הכפרת
מח	סב. במה יודעים אם נתקבלה התפלה
מט	סג. אם שגורה תפילתו בפיו

עיר וקדיש מן שמיא נחית

ט"ל תשכ"ח מפי זרעו

ספר
הזוהר הקדוש
עם לשון הקודש
לש"ס דף היומי

ממכתות
ברכות, שבת

לדאיר את הש"ס באור הזוהר

בדא יפקון מן גלוצא ברחמי

ספר
הזוהר
הקדוש
*
עם
לשון
הקודש
*
ביאורים
לש"ס דף היומי
ברכות
שבת

זוהר יום הכפורים

כאי"ו התענה תשיעי ועשירי

תענו את נפשתיכם, נפשתיכם הוא אמר, פי ישראל נמצאים צדיקים לפני המלך הקדוש, ויהיה הרצון שלהם אל הקדוש ברוך הוא ולהדבק בו כדי שיתכפר להם חטאם. ולכן, מי שאוכל ושותה בתשיעי ומענג את נפשו במאכל ובמשתה, נמצא בעשירי ענוי נפש בשני חלקים, ונמצא כאלו התענה תשיעי ועשירי. את נפשתיכם - להכליל את הכל, גוף ונפש, ולהכניע ביום הזה, כדי לכפר על חטאם.

תענו את נפשתיכם (ויקרא ט"ו), נפשתיכם קאמר, בגין ד'ישראל משתכחין קמי מלכא קדישא זכאין, ויהא רעותא דלהון לגבי קדשא ברוך הוא, ולא תדבקא ביה, בגין דיתכפר להו חוביהו. ועל דא, מאן דאכל ושתי בתשיעאה, ומענגא נפשיה במיכלא ומשתייא, אשתכח בעשיראה ענויא דנפשא בתרין חולקין, ואשתכח כאלו אתעני תשיעאה ועשיראה. את נפשתיכם: לאכללא פלא, גופא ונפשא, ולא תכנגא בהאי יומא, לאתכפרא על חוביהון.

חלק ג
דף ס"ח
ע"ב

ביום הזה יכפר עליכם

למדנו, פי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה?! היום הזה היא צריך להיות! אלא ביום הזה דוקא,

תאנא כי ביום הזה יכפר עליכם. ביום הזה. היום הזה מיבעי ליה. אלא ביום הזה דייקא, דביה

אתגלי עתיקא קדישא, לכפרא על חוביהון דכלא.
 שבו מתגלה העתיק הקדוש לכפר על חטאי כלם.

בריאת האדם

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. שנינו, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, רצה לברא אדם. נמלך בתורה. אמרה לפניו: תרצה לברא האדם הזה? עתיד הוא לחטא לפניך ועתיד הוא להרגיז לפניך. אם תעשה לו כמעשיו, הרי העולם לא יוכל לעמד לפניך, כל שכן אותו האיש. אמר לה: וכי לחנם נקראתי (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים?

רבי יהודה פתח, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה אלהינו ^{אברהם} ^{התורה והיה}. תנינו, בשעתא דברא קדשא בריך הוא עלמא, בעא למברי בר נש, אמליך באורייתא, אמרה קמיה, תבעי למברי האי בר נש, זמין הוא למחטי קמך, זמין הוא לארגזא קמך. אי תעביד ליה בעובדוי, הא עלמא לא יכיל למיקם קמך, כל שבן ההוא בר נש. אמר ליה, וכי למננא אתקרינא, (שמות לד) אל רחום וחנון ארך אפים.

חלק ג
 דף ס"ט
 ע"ב

כח התשובה

וטרים שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא תשובה. אמר לה לתשובה: אני רוצה לברא אדם בעולם, על מנת שפשטו לך מחטאיהם, שתהיי עתידה לעזב את חטאיהם ולכפר עליהם. ובכל שעה ושעה התשובה זמינה לאנשים, וכשאנשים שבים מחטאיהם, התשובה הזו שבה לקדוש ברוך הוא, והוא מכפר על הכל, והדינים

ועד לא ברא קדשא בריך הוא עלמא, ברא תשובה, אמר לה לתשובה, אנא בעינא למברי בר נש בעלמא, על מנת דכד יתובון לך מחוביהון, דתהוי זמינא למשבק חוביהון, ולכפרא עלייהו. ובכל שעתא ושעתא תשובה זמינא לגבי בני נשא, וכד בני נשא תייבין מחוביהו, האי תשובה תבת לגבי קדשא בריך הוא, וכפר על כלא,

וְדִינֵינוּ אֶתְכַפְּיִין, וּמִתְכַּסְּמֵן כְּלָהוּ, וּבֵר נִכְנְעִים, וְכֻלָּם מִתְבַּשְׂמִים, וְאָדָם נֵשׂ אֶתְדְּכִי מִחוּבִיָּה. נִטְהַר מִחֻטָּאוֹ.

ממעמקים קראתיך ה'

אִמְתִּי אֶתְדְּכִי בֵר נֵשׂ מִחוּבִיָּה **מְתִי** נִטְהַר אָדָם מִחֻטָּאוֹ? בְּשַׁעָה
בְּשַׁעְתָּא דְּעָאֵל בְּהֵאִי **שְׁנַכְנַס** לְתַשׁוּבָה הַזֹּז כְּרָאוֹי.
 תְּשׁוּבָה בְּדְקָא חֲזִי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שְׁשָׁב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 דְּתַב קָמִי מִלְּבָא עֲלָאָה, וְצִלִּי (דף ע'
 ע"א) צְלוּתָא מַעֲוִמְקָא דְלִבָּא, הָדָא
 הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ
 יְהוָה אִינֵן רַבִּי
 הֵתִיתָ וְיִתִּיתָ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ **רַבִּי אַבָּא** אָמַר, מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ
 יְהוָה אִינֵן רַבִּי
 הֵתִיתָ וְיִתִּיתָ., אֶתֶר גְּנִזִּי הוּא
 לְעִילָא, וְהוּא עֲמִיקָא דְּבִירָא, וּמַהֲאִי
 נְפִקִין נְחֻלִין וּמְבוּעִין לְכָל עֵיבָר,
 וְהוּא עֲמִיקָא דְּעֲמִיקְתָּא אֲקָרִי
 תְּשׁוּבָה. וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאַתְבָּא
 וְלֹאֲתַדְּבָאָה מִחוּבִיָּה, בְּהֵאִי עֲוִמְקָא
 אֲצִטְרִיד לְמַקְרִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ
 יְהוָה אִינֵן רַבִּי
 הֵתִיתָ וְיִתִּיתָ.

מזהרת האדם מהחטא

תְּאֵנָא, בְּשַׁעְתָּא דְּהוּה בֵר נֵשׂ חָב **לְמַדְנוּ**, בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה אָדָם חוּטָא
 קָמִי מְאֵרִיָּה, וְקָרִיב קְרַבְנִיָּה **לְפָנֵי רְבוּזוֹ** וּמַקְרִיב קְרַבְנִי
 עַל מַדְבַּחָא, וְכִהְנָא מַכְפֵּר עָלֶיָּה,
 וּבַעִי בְּעוּתִיָּה עָלֶיָּה, מִתְעַרְוִין רַחֲמִי,
 וְדִינֵינוּ מִתְכַּסְּמֵן, וְתְשׁוּבָה אָרִיק
 רַחֲמִים, וְהִדְיָנִים מִתְבַּשְׂמִים,
 וְהִדְיָנִים מִתְבַּשְׂמִים, וְהִדְיָנִים מִתְבַּשְׂמִים,

בְּרִכָּאן, בְּמַבּוּעֵין דְּנִגְדִין וְנִפְקִין, וְהַתְּשׁוּבָה מְרִיקָה בְּרִכּוֹת בְּמַעֲיָנוֹת
 וּמִתְבָּרְכִין בְּלֵהוּ בּוֹצִינִין כַּחֲדָא, וּבַר
 נָשׁ אַתְדְּכִי מַחֲבִיבָה.
 מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד, וְהָאֵדָם נִטְהַר
 מִחֲטָאוֹ.

תשעה לחדש

לְמַדְנוּ, מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם לִפְנֵי ה'.
 כִּיּוֹן שְׁכַתּוּב מִכֹּל
 חֲטָאֵתִיכֶם, לָמָּה לִפְנֵי ה'? אֵלֶּא אָמַר
 רַבִּי יִצְחָק, לִפְנֵי ה' מִמֶּשׁ.

תְּאַנָּא, מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם לִפְנֵי
 יְהוָה ^{אֲדוּנָהּ} ^{הַתְּתִיב וְהִתִּיב}, כִּיּוֹן
 דְּכִתִּיב מִכֹּל חֲטָאֵתִיכֶם, אָמַאי לִפְנֵי
 יְהוָה ^{אֲדוּנָהּ} ^{הַתְּתִיב וְהִתִּיב}. אֵלֶּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 לִפְנֵי יְהוָה ^{אֲדוּנָהּ} ^{הַתְּתִיב וְהִתִּיב} מִמֶּשׁ.

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

שְׁשָׁנִינוּ, מֵרֵאשׁ חֲדָשׁ הַסְּפָרִים
 פְּתוּחִים וְהַדְּיָנִים דְּנִינִים.
 בְּכֹל יוֹם בְּתֵי הַדִּין נִמְסָרִים
 לְהַפְתָּח לְדִין, עַד אוֹתוֹ יוֹם שְׁנַקְרָא
 תְּשַׁעָּה לַחֲדָשׁ. בְּאוֹתוֹ יוֹם כָּל הַדְּיָנִים
 עוֹלִים לְבַעַל הַדִּין וּמִתְקַנְיִם כְּסָא
 עֲלִיּוֹן שֶׁל רַחֲמִים לְמַלְךְ הַקְּדוֹשׁ.
 בְּאוֹתוֹ יוֹם צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה
 לְשַׁמַּח בְּשִׂמְחָה לִפְנֵי אֲדוֹנָם שְׁעֵתִיד
 לְיוֹם אַחַר לְשַׁבַּת עֲלֵיהֶם בְּכֶסֶּא
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַחֲמִים, בְּכֶסֶּא שֶׁל
 וַתְּרַנּוּת.

דְּתַנְיָא, מְרִישָׁא דִּירְחָא סְפָרִין
 פְּתִיחוּן, וְדִינֵי דִינִין. בְּכֹל
 יוֹמָא וְיוֹמָא בְּתֵי דִינִין אַתְּמַסְרָן,
 לְאַתְּפַתְחָא בְּדִינָא, עַד הֵהוּא יוֹמָא
 דְּאַקְרִי תְּשַׁעָּה לִירְחָא. בְּהֵהוּא יוֹמָא,
 סְלָקִין דִּינִין כְּלֵהוּ לְמֵאֲרֵי דְדִינָא,
 וּמִתְקַנְיִ כּוּרְסֵיָא עֲלָא דְרַחֲמֵי,
 לְמַלְכָּא קְדִישָׁא. בְּהֵהוּא יוֹמָא בְּעָאן
 יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְמַחְדֵי בְּחֲדוּתָא
 לְקַדְמוֹת מְאִרְיָהוֹן, דְּזַמִּין לְיוֹמָא
 אַחְרָא, לְמִיתַב עֲלֵיהוּ בְּכוּרְסֵיָא
 קְדִישָׁא דְרַחֲמֵי, בְּכוּרְסֵיָא
 דְּוַתְּרַנּוּתָא.

שמאלו תחת לראשי

אַחַר כֹּךְ בָּאָה הַמַּלְכָּה, וּמִתְבַּקְּשִׁים
 בְּנֵי הַהִיכָל בְּתַשְׁעֵי לַחֲדָשׁ
 לַעֲשׂוֹת חֲדוּהָ וְלִטְבֹּל בְּנֶהַר, לְטַהַר

לְבַתָּר אֲתִיַּאת מְטְרוֹנִיתָא, וּבַעֲיִין
 בְּנֵי הַיְכָלָא בְּתַשְׁעָה לִירְחָא,
 לְמַעַבְדַּ חֲדוּתָא, וְלִמְטַבֵּל בְּנֶהַר,

חלק ג
דף ר"ד
ע"ב

עצמם בזווג המלכה ביום האחר, הוא זוג שְׁלָה לְשִׁים שְׁמַאל תַּחַת רֵאשָׁה (ראש המלך), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וְאִזּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִית עַל חֲטָאֵיהֶם, וּמִכְפָּרַת לָהֶם. שְׁהַרִי הָאֵם הַעֲלִיזָה מֵאִירָה פְּנֵיהָ לַמַּלְכָּה בְּזוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִים כָּל בְּנֵי הַיִּכְלָא, כִּיּוֹן שֶׁהַשְּׁמַאל מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּיוֹם הַזֶּה, שְׂרָאשׁ הַמַּלְכָּה עַל הַשְּׁמַאל.

לְדַכָּאָה גְּרַמְיֵיהּ בְּזוּגָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, בְּיוֹמָא אַחְרָא, הוּא זְווגָא דִּילָהּ לְשׁוּוָאָה שְׁמַאלָא תַּחַת רֵישָׁהּ, (נ"א רֵישָׁא דְּמַלְכָּא) כְּמָה דָּאֵת אָמַר שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וּבְדִין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוֹבֵייהּ, וּמִכְפָּרָא לָהּ. דְּהָא אִימָא עֲלָאָה אַנְהִירַת אַנְפָּהָא לְמַטְרוֹנִיתָא בְּזוּגָהּ, וּמִתְכַּפְּרִין כָּל בְּנֵי הַיִּכְלָא. כִּיּוֹן דְּשְׁמַאלָא מְקַבְּלָה לָהּ בְּהַאי יוֹמָא, דְּרֵישָׁא דְּמַטְרוֹנִיתָא שְׂרִיִּיא עַל שְׁמַאלָא.

דִּין הָעוֹלָם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

עוֹד אָמַר לָהֶם, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה הִיא בְּעוֹלָם. מַה זֶה הַתְּעוֹרְרוֹת רֵאשׁוֹנָה? זֶה בֵּית דִּין הַתַּחַתוֹן [נ"א זֶה רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ] שְׁמֵתְעוֹרֵר לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל הָעוֹלָם בְּדִין וְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

תַּו אָמַר לוֹן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אַתְּעוֹרֵתָא קְדָמָאָה אִיהּ בְּעֲלָמָא. מָאי אַתְּעוֹרֵתָא קְדָמָאָה. דָּא בִּי דִּינָא דְּלַתְתָּא (נ"א דָּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ) דְּאַתְּעַר לְמִידוֹן עֲלָמָא. וְקְדָשָׁא בְּרִידָהּ הוּא יְתִיב עַל עֲלָמָא בְּדִינָא וְדָאִין עֲלָמָא.

חלק א
דף ס"ד
ע"א

הַאֲרַת פְּנִים בְּיוֹם הַכְּפוּרִים

וְשׁוֹלֵט בֵּית הַדִּין [שְׁלֵמָטָה] הַזֶּה לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, עַד יוֹם הַכְּפוּרִים שְׁמַאֲרִים פְּנֵיהּ, וְלֹא נִמְצָא נַחֵשׁ מְלַשִּׁין בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מִתְּעַסֵּק בְּמָה שְׁמִבְיָאִים לוֹ אוֹתוֹ הַשְּׁעִיר, שֶׁהוּא מִצַּד רוּחַ הַטְּמָאָה כְּרָאוּי לוֹ.

וְשְׁלֵטָא הַאי בִּי דִּינָא לְמִידוֹן עֲלָמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי דְּנְהַרִין אַנְפָּהָא, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח חוּיָא דְּלַטוֹרָא בְּעֲלָמָא. דְּאִיהּ אַתְּעַסֵּק בְּמָה דְּאַתִּין לִיהּ הֵהוּא שְׁעִיר דְּאִיהּ מִסְטְרָא דְּרוּחַ מְסַאָבָא כְּדָקָא חוּיָא לִיהּ. וּבְגִין

ומשום שמתעסק באתו שער, לא קרב למקדש.

ושער זה כמו אותו שער של ראש חדש שמתעסק בו ומאירות פניה של ראש השנה [כף בראש השנה] [מאירים] [פני המקדש]. ועל זה כל ישראל מוצאים רחמים לפני הקדוש ברוך הוא, וחטאיהם מתבטלים.

התעוררות כנגד הקטרוג

בא ראה, כמו זה בראש השנה ויום הכפורים, שנמצא הדין בעולם, הוא עומד לקטרוג, וישראל צריכים להתעורר בשופר ולעורר קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח ונעשים אחד, ולהשמיע אותו קול מתוך השופר.

ואותו קול עולה עד מקום שיושב כסא הדין ומכה בו ועולה. פיון שמגיע הקול הזה מלמטה, הקול של יעקב נתקן למעלה, והקדוש ברוך הוא מעורר רחמים. שהרי כמו שישראל מעוררים למטה קול אחד כלול בא"ש ורו"ח מי"ם שיוצאים כאחד מתוך השופר, כך גם מתעורר למעלה שופר. ואותו קול שפלול בא"ש ומי"ם רוח נתקן, ויוצא זה מלמטה וזה מלמעלה,

דאתעסק בה הוא שער לא קריב למקדש.

ושער דא כהוא שער דראש חדש דאתעסק ביה ואנהירו אנפיה דראש השנה (ג"א כד בראש השנה) (ג"א אנהירו) (אנפוי דמקדשא). ועל דא ישראל כלהו משכחין רחמי קמי קדשא בריך הוא ואתעבר חובייהו.

תא חזוי, כגוונא דא ביום ראש השנה ויום הכפורים דדינא אשתבח בעלמא, איהו קאים לקטרנא וישראל בעיין לאתערא בשופר, ולא תערא קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א ואתעבידו חד, ולא שמעא ההוא קול מגו שופר. ו**ההוא** קול סלקא עד אתר דכרסאי דדינא יתבא וכמש בה וסלקא. ביון דמטא האי קול מתתא, קול דיעקב אתתקן לעילא, וקדשא בריך הוא (דף קיד ע"ב) אתער רחמי, דהא כגוונא דישראל מתערי לתתא קול חד כליל באש"א ורוח"א ומי"א דנפקו כחדא מגו שופר, הכי נמי אתער לעילא שופר. וההוא קול דכליל באש"א ומי"א ורוח"א אתתקן, ונפק דא מתתא ודא מעילא,

חלק א
דף ק"ד
ע"א

ואתתקן עלמא ורחמי אשתכחו. ונתקן העולם ונמצאים הרחמים.

ערבוב המקרא

ואתו מקטרג מתערבב, שחושב לשלט בדין ולקטרג בעולם, ורואה שמתעוררים רחמים. אז מתערבב ותש פחו ולא יכול לעשות דבר, והקדוש ברוך הוא דן את העולם ברחמים. שאם תאמר שנעשה דין - לא כף! אלא מתחברים רחמים עם דין, והעולם נדון ברחמים.

בא ראה, כתוב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, שהלבנה מתכסה, שהרי אז שולט הנחש הרע ויכול להזיק לעולם. וכשמתעוררים רחמים, עולה הלבנה ומעברת משם, והוא מתערבב ולא יכול לשלט, ועובר שלא יתקרב לשם, ולכן בראש השנה צריך לערבב אותו כמי שמתעורר משנתו ולא יודע כלום.

וזהו מקטרגא אערבב דחשיב לשלטאה בדינא ולקטרגא בעלמא, ורחמי דמתערי רחמי, כדין אערבב ואתשש חיליה ולא יכיל למעבד מידי, וקודשא בריך הוא דאין עלמא ברחמי, דאי תימא דדינא אתעביד, לאו הכי, אלא אתחברו רחמי בדינא, ועלמא אתדן ברחמי.

תא חזי, כתיב, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו דאתכסיא סיהרא. דהא כדין שלטא האי חיוויא בישא ויכיל לנוקא עלמא, וכד מתערי רחמי, סלקא סיהרא ואתעברת מתמן, ואיהו אתערבב ולא יכיל לשלטאה, ואתעבר דלא יתקרב תמן, ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא ליה כמאן דאתער משנתיה ולא ידע כלום.

התהפכות הקטגור לסניגור ביום הכפורים

ביום הכפורים צריך לנוח ולעשות לו נחת רוח בשעיר שמקריבים לו, ואז מתהפך לסניגור על ישראל, אבל ביום של ראש

ביום הכפורים בעי לנייחא ולמעבד ליה נייחא דרוחא בשעיר דקרבין ליה, וכדין אתהפך סניגוריא עליהו דישראל, אבל ביומא דראש

השנה אתערבב דלא ידע ולא יכיל
 למעבד כלום. חמי אתערותא דרחמי
 סלקין מתתא, ורחמי מלעילא
 וסיהרא סלקא בינייהו. כדין
 אתערבב ולא ידע כלום ולא יכיל
 לשלמאה.

השנה מתערבב, שלא ידע ולא יכיל
 לעשות כלום. רואה התעררות של
 הרחמים עולים מלמטה ורחמים
 מלמעלה והלבנה עולה ביניהם, אז
 הוא מתערבב ולא ידע כלום ולא
 יכול לשלט.

דין ברחמים

וקודשא בריך הוא דן להו לישראל
 ברחמי, וחיים עלייהו
 ואשתכח להו זמנא כל אגון עשרה
 יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים
 לקבלא כל אגון דתייבין קמיה
 ולכפרא לון מחובייהו וסליק לון
 ליומא דכפורי.

והקדוש ברוך הוא דן את ישראל
 ברחמים וחס עליהם
 ומוצא להם זמן כל אותם עשרה
 ימים שבין ראש השנה ליום
 הכפורים לקבל את כל אותם
 השבים לפניו ולכפר להם מחטאייהם
 ומעלה אותם ליום הכפורים.

חשיבות המעשה

ועל דא בכולא קדשא בריך הוא
 פקיד לון לישראל למעבד
 עובדא בגין דלא ישלום עלייהו מאן
 דלא אצטריך, ולא ישלום עלייהו
 דינא, ויהון בלהון זכאין בארעא (דף
 קטו ע"א) כרחימו דאבא על בנין, וכולא
 בעובדא ובמלין תליא, והא אוקימנא
 מלין.

ועל זה בכל מצוה הקדוש ברוך הוא
 את ישראל לעשות מעשה, כדי
 שלא ישלט עליהם מי שלא צריך
 ולא ישלט עליהם הדין ויהיו כלם
 צדיקים בארץ פאהבת האב על
 הבנים [בני אדם], והכל תלוי
 במעשה ובדבורים, והרי בארנו
 הדברים.

הארה של מעלה ביום הכפורים

אימתי קיימא בנהירו דלעילא, הוי
 אומר ביומא דכפורי.

מתי עומדת בהארה של למעלה?
 היה אומר ביום הכפורים.

חלק ב
 דף קפ"ד
 ע"ב

וביּוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְנַהֵיר הֵהוּא אַבְנֵן טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלְעִילָא, מְגוֹ נְהִירוֹ דְעִלְמָא דְאַתִּי, (וְאַתְעַרְבֵב הֵהוּא דְלְטוּרָא) וְכִדְרִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חַד שְׁעִיר, וּמִשְׁדְּרִין לְהָאֵי מִדְבְּרָא תְקִיפָא, דְאִיהוּ שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ.

וביּוֹמֵי הַכֹּפּוּרִים מֵאִירָה הָאֲבֵן הַטּוֹבָה הֵיאָה בְּאוֹר שֶׁל לְמַעַלָּה מִתּוֹךְ הָאוֹר שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, (וּמִתְעַרְבֵב הַמְקַטְרֵג הֵהוּא), וְאִזּוּ מְתַקְנִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה שְׁעִיר אֶחָד, וְשׁוֹלְחִים לְמַדְבַּר הַזֶּה הַחֲזֵק שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלָיו.

וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְנַהֵיר הֵהוּא אַבְנֵן טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלְעִילָא, מְגוֹ נְהִירוֹ דְעִלְמָא דְאַתִּי, (וְאַתְעַרְבֵב הֵהוּא דְלְטוּרָא) וְכִדְרִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא חַד שְׁעִיר, וּמִשְׁדְּרִין לְהָאֵי מִדְבְּרָא תְקִיפָא, דְאִיהוּ שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ.

הגְרָלוֹת

כְּתוּב (ויקרא טו) וּנְתַן אֶהְרֵן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וּגּוֹרֵל אֶחָד לְעֶזְרָאֵל. זֹהִי הַשְּׂמִיטָה הַהִיא שֶׁל הַמְקַטְרֵג הַהוּא, כְּדֵי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפִּיל עִמּוֹ גּוֹרֵל, וּמִזְמִין אוֹתוֹ, וְלֹא יוֹדַע שְׂאֵשׁ דּוֹלֵק שָׁם עַל רֵאשׁוֹ וְעַל הָעֵם שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ.

כְּתוּב (ויקרא טו) וּנְתַן אֶהְרֵן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְיהוָה, וּגּוֹרֵל אֶחָד לְעֶזְרָאֵל. דָּא אִיהוּ הֵהוּא חֲדָה דְהֵהוּא דְלְטוּרָא, בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִטִּיל עִמִּיהּ גּוֹרֵל, וּמִזְמִין לֵיהּ, וְלֹא יוֹדַע דְנֹר דְדִלִּיק אִטִּיל עַל רֵישִׁיהּ, וְעַל עֲמָא דִלֵּיהּ, כְּמָה דְאַתְּ אֶמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ.

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"ב

הַמְלָכָה מִבְּקִשְׁתָּה עַל בְּנֵיהּ

וְסִימְנִיהּ, (אסתר ה) אַף לֹא הִבִּיאָה אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי אִם אוֹתִי. וְכַתִּיב, וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. בַּחֲלָק הֵהוּא שְׁנוּטֵל, וְהוֹלֵךְ לוֹ. וּבִסּוּף, כְּאֲשֶׁר בָּא הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיזוֹן לְבֵית הַמְּלָכָה, הַמְּלָכָה מִבְּקִשְׁתָּה עֲלֵיהּ וְעַל בְּנֵיהּ וְעַל עַמָּהּ מִן הַמֶּלֶךְ.

וְסִימְנִיהּ, (אסתר ה) אַף לֹא הִבִּיאָה אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי אִם אוֹתִי. וְכַתִּיב, וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. בְּהֵהוּא חוּלְקָא דְנָטִיל, וְאִזִּיל לֵיהּ. וְלִבְתֵּר כַּד אֶתִּי מְלָכָא עֲלָאָה, לְבֵי מְטְרוֹנִיתָא, מְטְרוֹנִיתָא תְבַעַת עֲלָהּ, וְעַל בְּנֵהּ, וְעַל עַמָּא מִן מְלָכָא.

וְאֶפְלוּ בְזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל בְּגִלוּת
 וּמִתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת בְּכָל
 יוֹם, הִיא עוֹלָה בְּיוֹם זֶה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַעֲלִיזוֹן וּמִבְקֻשָּׁת עַל בְּנֵיהֶ, וְאִז
 נִגְזְרוֹת כָּל אוֹתָן נִקְמוֹת שְׁעֵתִיד
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת עִם אָדוֹם,
 וְנִגְזַר אֵיךְ עֵתִיד הַמֶּקְטָרֵג הַזֶּה לַעֲבֹר
 מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כה) בְּלַע
 הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ - בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מַה זֶה בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וְהִכְרִיתוּ
 אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה תַּעֲשֶׂה
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. שֶׁהֲרִי הַשֵּׁם הַעֲלִיזוֹן
 לֹא מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמֵנוּ, וְזֶהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

וְאֶפְלוּ בְּזִמְנֵי דִישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא,
 וְצִלוּ צְלוֹתֵין בְּכָל יוֹמָא,
 אִיהִי סְלִקַת בְּיוֹמָא דָּא, לְקַמֵּי מַלְכָּא
 עֲלָאָה, וְתַבְעַת עַל בְּנֵהָא. וְכַדִּין
 אֲתַגְזְרוּ, כָּל אֵינוֹן נִוקְמִין, דְּזִמְנֵין
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עִם אָדוֹם,
 וְאֲתַגְזַר הֵיךְ זִמְנֵין דְּלְטוֹרָא דָּא
 לְאֲתַעֲבְרָא מֵעֲלָמָא, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר
 (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ, בְּזִמְנֵי דְּגְלוּתָא (אסתר ז) כִּי
 נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְגו'. כִּי אֵין
 הַצָּר שׁוֹה בְּנֹק הַמֶּלֶךְ. מָאִי בְּנֹק
 הַמֶּלֶךְ. כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר, (יהושע ז)
 וְהִכְרִיתוּ אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה
 תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. דְּהָא שְׁמָא
 עֲלָאָה, לֹא אֲתַקִּיִּים בְּקִיּוּמֵיהֶ, וְדָא
 אִיהוּ בְּנֹק הַמֶּלֶךְ.

חרות ושמחה

וְאִז, וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה. אִז אֹר הַפְּנִים וְכָל
 שְׂמִחָה נִמְצְאָת, וְיִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
 לְחֵרוֹת בְּיוֹם הַהוּא. וְאִז, מֵהַיּוֹם הַהוּא
 וְהַלְאָה, חֵרוֹת וְשְׂמִחָה בְּגִלוּי לְשִׁלֹּט
 עֲלֵיהֶם, וְאִז צְרִיף לְשִׁמּוֹח עִמָּהֶם.
 מִכָּאן וְהַלְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְנָנוּ לוֹ חֵלֶק
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כִּף גַּם נוֹתְנִים לְשֹׂאֵר
 הָעַמִּים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם לְמִטָּה.

וְכַדִּין וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַמְלִכָּה כַּדִּין, נְהִירוּ דְּאֲנִפִּין,
 וְכָל חִירוּ אֲשַׁתְּכַח, וְיִשְׂרָאֵל נִפְקִי
 לְחֵירוּ, בְּהַהוּא יוֹמָא. כַּדִּין מֵהַהוּא
 יוֹמָא וְלְהַלְאָה, חִירוּ וְחֻדוּתָהּ
 בְּאֲתַגְלִיָּא, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהֶוּ, כַּדִּין
 בְּעֵי לְמַחְדֵי עַמְהוֹן, מִכָּאן וְלְהַלְאָה,
 כְּמָה דְּיִהְבּוּ לִיהֶ חוּלְקָא לְאֲתַפְרָשָׁא
 מִנְהוֹן, דְּכִי נְמִי יִהְבּוּ לְשֹׂאֵר עַמִּין,
 לְאֲתַפְרָשָׁא מִנְהוֹן לְתַתָּא.

יום כפור - יום של נקיון

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"ב

כפור, מדוע נקרא כפור? אלא מפני שמונקה כל טמאה ומעביר אותה מלפניו ביום ההוא. ועל זה יום כפור יום של נקיון, וכך קוראים לו, שכתוב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם. כי היום הזה צריך לו לכתוב! מה זה כי ביום הזה? אלא משום שמוטהר מקדוש למעלה ומתנקה (ומאיר), כתוב כי ביום הזה יכפר עליכם. יכפר וינקה בתחלה ביום הזה, כפי שיטהר, ולבסוף עליכם.

עוד, יכפר ביום הזה, וינקה לו בתחלה. וכל זה עליכם, בסבתכם צריך לנקות אותה, ולטהר אותה תחלה. יכפר - מי יכפר? אלא זהו עולם העליון שמואיר ומנקה לכלם. ועל זה כל צדדים רעים, שנקראים מצולות ים, עוברים, וכמו שאותן מצולות ים תלויות, כך גם תלויות שערות (שלו, שהוא צד) שלו, שהוא צד שלהם, ושער של הצד שהוא לא חלק.

כמו זה כתוב, (סו) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

כפור, אמאי אקרי כפור, אלא בגין דנקי כל מסאבו, ואעבר ליה מקמיה, בטהוא יומא. ועל דא, יום כפור: יומא דנקיוותא, והכי קרינא ליה. כתיב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, כי היום הזה מובעי ליה, מאי כי ביום הזה. אלא בגין דאתדכי מקדשא לעילא, ואתנכי (נ"א ואתנהיר), כתיב כי ביום הזה יכפר עליכם, יכפר וינקי בקדמיתא ביום הזה, בגין דיתדכי, ולבתר עליכם.

תו, יכפר ביום הזה, וינקי ליה בקדמיתא, וכל דא עליכם, בגיגכון אצטריך לנקאה ליה, ולדכאה ליה בקדמיתא. יכפר, מאן יכפר. אלא דא הוא עלמא עלאה, דנהיר ונקי לכלא. ועל דא בלהו סטרין בישין, דאקרון מצולות ים, אתעברו. וכמה דאינון מצולות ים תליין, הכי נמי תלייא שערא (ס"א דליה, דהוא סטרא וכו') דליה כל ההוא סטרא דלהו, ושערא דההוא סטרא לא שעיע.

בגוונא דא כתיב, (ויקרא טז) וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם. וכל

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהך יחפי רגלין, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

חטאתם מפני ליה, אלא להנאה להון, מפאן ולהלאה לכל חטאתם דלא יביל מקטרנא לשלמאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור, דאיהו קנוחא דכל חובין, ונקיו דלהון. בעאן ישראל לנקאה גרמייהו, ולמהך יחפי רגלין, כמלאכי עלאין. חמש ענווין, בגין לאסתייעא בחמש סמרין עלאין, דיומא דכפורי אפיק לון, ואינון תרעין דיליה.

לבושי כפרה

והיא יום הכפורים, וכשמתקשטת לפניו בלבושים יפים, שהם לבושי כפרה, היא נקראת הציץ שלו, המצנפת שלו, האבנט שלו. היא כלולה מארבעה בגדי לבן מצד הימין, ומארבעה בגדי זהב מצד השמאל. באותו זמן שמתקשטת בלבושים הללו של כפרה, נאמר בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו, וסוד הדבר - וראיתה לזכר ברית עולם, ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר.

ואיהי יום הכפורים, וכד אתקשטת קדמיה בלבושין שפירין דאינון לבושי כפרה, אתקריאת ציץ דיליה, מצנפת דיליה, אבנט דיליה, איהי כלילא מארבע בגדי לבן מסטרא דימינא, ומארבע בגדי זהב מסטרא דשמאלא, בהווא זמנא דאתקשטת באלין לבושין דכפרה אתמר בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון עאלת לפני ולפנים, הדא הוא דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורוא דמלה וראיתה לזכור ברית עולם (בראשית ט ז), ומיד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט יט).

תיקוני זוהר דף ב"ז ע"ב

בעשור לחדש השביעי

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֲךָ בַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר - בַּעֲשִׂירֵי
צָרִיף לוֹ לֹמַר! מַה זֶה בַּעֲשׂוֹר? אֵלֶּא
מִשּׁוּם שֶׁעֲתָה בְיוֹם זֶה, כָּל מַדְרָגוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת בָּאוֹת אֵלָיו עַל אֵלָיו לְשֵׁרוֹת
עַל הַלְבָנָה וּלְהָאִיר אוֹתָהּ, וְכָלֵן בְּסוּד
שֶׁל עֶשֶׂר, עַד שֶׁעוֹלָה לְמֵאָה. וְכֹאשֶׁר
עוֹמְדֵת בְּסוּד שֶׁל מֵאָה, אָז הַכֹּל
אֶחָד, וְנִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל זֶה
בַּעֲשׂוֹר, כִּמוֹ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר זְכוֹר,
שְׂמוֹר, שִׁכְלָם בְּאִים כְּדֵי לַעֲשׂוֹר
וּלְהָאִיר בְּסוּד שֶׁל עֶשֶׂר.

הַחֲזִיר הַזֶּקֶן הַזֶּה רָאשׁוֹ כִּנְגַד רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן)
הֲרִי יַדְעָתִי שֶׁשְּׂאֵלָה תִקְשֶׁה בְּכֹאן,
בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וַדָּאִי, (זֶה בַּעֲשִׂירֵי נִכּוֹן הוּא וְכֵן הוּא,
אֲבָל בַּעֲשׂוֹר מִדּוּעַ נִכּוֹן) בַּעֲשׂוֹר נִכּוֹן הוּא. אִם
כֵּן הוּא, מִדּוּעַ עוֹלָה לְמֵאָה? וְהֲרִי
מִהֲפִסּוּק לֹא נִרְאָה, אֵלֶּא שֶׁעוֹלָה
לְשִׁבְעִים, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב בַּעֲשׂוֹר
לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. וְכֹאשֶׁר מַעֲשָׂרִים
לְשִׁבְעִי עֶשֶׂר פְּעָמִים, הֲרִי וַדָּאִי
עוֹלָה לְשִׁבְעִים. אָמַר לוֹ, עַל זֶה
הַחֲזִירִי רֹאשִׁי כְּלָפִיךָ, שְׁהֲרִי יַדְעָתִי
שִׁחְכֶם אֶתָּה.

פְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וְכַתוּב (ויקרא כג)
אֲךָ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר,
בַּעֲשִׂירֵי מִיבְעֵי לִיהֵ, מֵאִי בַּעֲשׂוֹר.
אֵלֶּא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְיוֹמָא דָּא, כָּל
דְּרַגְוִין עֲלֵאִין, אֲתִינִין אֵלִין עַל אֵלִין,
לְמַשְׂרֵי עַל סִיְהָרָא, וּלְאַנְהָרָא לָהּ.
וְכִלְהוּ בְרוּזָא דְעֶשֶׂר, עַד דְּסִלְקָא
לְמֵאָה. וְכַד קְיָיִמָא בְרוּזָא דְמֵאָה, כְּדִין
כִּלְא חַד, וְאִקְרִי יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל
דָּא בַּעֲשׂוֹר, כְּמָה דְאַתָּה אוֹמֵר זְכוֹר,
שְׂמוֹר, דְּכִלְהוּ אֲתִינִין בְּגִין לַעֲשׂוֹרָא
וּלְאַנְהָרָא בְרוּזָא דְעֶשֶׂר.

אֲהַדְרִי הַאי סְבָא רִישִׁיָּה לְקַבְלִיהִ
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיהֵ, (רַבִּי
שְׁמַעוֹן) הָא יַדְעָנָא דְשְׂאֵלְתָא תַבְעִי
בְּהַאי, בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר
לִיהֵ רַבִּי שְׁמַעוֹן וַדָּאִי, (ס"א דָּא בַּעֲשִׂירֵי
יָאוֹת הוּא, וְהִכִּי הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר אֲמַאי וְכוּ')
בַּעֲשׂוֹר יָאוֹת הוּא. אִי הִכִּי הוּא,
אֲמַאי סְלִיק לְמֵאָה, וְהָא מִקְרָא לֹא
אֲתַחֲזִי, אֵלֶּא דְסִלִּיק לְשִׁבְעִין, מִשְׁמַע
דְּכַתְיִב בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְכַד
מַעֲשָׂרֵי לְשִׁבְעֵאָה עֶשֶׂר וּמִנּוּן, הָא
וַדָּאִי סְלִיק לְשִׁבְעִין. אָמַר לִיהֵ, עַל דָּא
אֲהַדְרִנָּא רִישָׁא לְגַבְדָּא, דְּהָא יַדְעָנָא
דְּחַכְיָמָא אֲנִתָּה.

בא וראה, שני סודות פאן. אַחַד, שְׁהָרִי הַלְבֵנָה נִקְרָאת חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי עֶשְׂוֹר, מִפְּנֵי שֶׁשְּׂמָאִירִים לָהּ עֶשְׂוֹר פְּעָמִים - הָרִי מֵאָה. וְעוֹד, דְּבַר זֶה שְׂאֲמַרְתָּ, וְדָאִי לְשִׁבְעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (ובמדרגה של שבעים היא, ובמדרגה של מאה היא, לדרגה של מאה להשלים ולהאיר). ובדרגה זו של שבעים, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹן, וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מֵהַגּוֹף, שְׁהָרִי בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹף, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֹר וְעֲנִיתָם אֵת נַפְשׁוֹתֵיכֶם. כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תִעָנֶה. יוֹם זֶה לֹקַח לְכָל הַנֶּפְשׁוֹת וְנִמְצְאוֹת בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדֵת בְּסוֹד (ברשות) שֶׁל שִׁבְעִים, אֵין לָהּ רִשׁוֹת בְּנִפְשׁוֹת (לעמד שם), שְׁעֲמִידַת הַנֶּפְשׁוֹת בְּסוֹד שֶׁל שִׁבְעִים, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֹר (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְגו'.

תא חזו, תרין רזין הקא, חד דהא סיהרא חדש השביעי אקרי, ובגין כך אקרי חדש השביעי עשור, בגין דקא מנהרין לה עשר זמנין, הא מאה. ותו, האי מלה דקאמרת, ודאי לשבעין סליקא בהאי יומא, (ובדרגא דשבעין איהו, ובדרגא דמאה איהו. לדרגא דמאה לאשלמא ולאנהרא). ובהאי דרגא דשבעין, דהא ביומא דא נטיל לכל עמא דישראל למידן, וכלהו קיימין בנשמתא יתיר מגופא, דהא ביומא דא ענויא דנפשא איהו, ולא מגופא, כמה דאת אמר ועניתם את נפשותיכם כי כל הנפש אשר לא תעונה. והאי יומא נטיל לכל נפשאן והווי ברשותיה, ואי לא קיימא ברזא (נ"א ברשותא) דשבעין, לית ליה רשו בנפשאן, (ס"א לקיימא תמן) דקיימא דנפשאן ברזא (דף קפ"ו ע"א) דשבעין, כמה דאת אמר (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו'.

אחד המרבה ואחד הממעיט

ואם תאמר, נפשות הילדים שלא השלימו לשבעים שנה לא שולטת בהם - ודאי ששולטת בהם, אבל לא בשלמות, כמי שזכה לימים הרבה למצוות התורה, ועם כל זה,

ואי תימא נפשאן דרבויי דלא אשלימו לשבעין שנין לא שלטא בהו. ודאי שלטא בהו, אבל לא בשלימו, כמאן דזכי יומין סגיאין לפקודי אורייתא, ועם כל דא בכלהו

בְּכֹל שְׁבַעִים שָׁנָה הִיא הוֹלֶכֶת. וְעַל
 זֶה לְמַדְנִי, אֶחָד הַפְּרָבָה וְאֶחָד
 הַמְּמַעִיט. מַה זֶה אֶחָד? בְּיַחְדָּו שֶׁל
 שְׁבַעִים שָׁנָה, מִי שֶׁפְּרָבָה וּמִי
 שֶׁמְּמַעִיט.

שְׁבַעִין שָׁנִין אֲזָלָא. וְעַל דָּא תְּנִינָן אֶחָד
 הַמְּרַבָּה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט. מָאן אֶחָד.
 בְּיַחְדָּא דְּשְׁבַעִין שָׁנִין, מָאן דְּאִסְגִּי,
 וּמָאן דְּאִמְעִיט.

גוּדֵל אַהֲבַת ה' לְיִשְׂרָאֵל

וְתִאֲנָא, זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל
 יִתִּיר מִכָּל עַמּוּן עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי
 לְדַכָּאָה לְהוֹ, וּלְרַחֲמָא עֲלֵיהוּ,
 דְּאִינּוּן חוֹלְקִיָּה וְעַדְבִּיָּה, הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יְהוָה
 עַמּוֹ וְגוֹ', וְכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב) יִרְפִּיבֶהוּ עַל
 בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ דִּיִּיקָא.
 דְּהָא אִינּוּן אֲתֵאֲחֲדָן לְעִילָא לְעִילָא.
 וְעַל דָּא קְרָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִימוּתָא
 דִּילֵיהּ אֲתֵדְבֵק בְּהוֹ, הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֲתַכֶּם אָמַר
 יְהוָה ^{אֲתֵדְבֵק}, וְכְתִיב (דְּבָרִים ז') כִּי
 מֵאֲהַבַת יְהוָה ^{אֲתֵדְבֵק} אֲתַכֶּם וְגוֹ',
 וּמִגּוֹ רְחִימוּתָא יִתִּירָא דְּרַחֲמִים לְהוֹ,
 יִתֵּב לֹזֵן יוֹמָא חַד בְּשִׁתָּא לְדַכָּאָה
 לְהוֹ, וּלְזַבְּאָה לְהוֹ מִכָּל חוֹבִיָּהוֹן,
 דְּכְתִיב, (וַיִּקְרָא טו) כִּי בְּיוֹם הַזֶּה וְגוֹ'. בְּגִין
 דִּיהוֹן זְכָאִין בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא
 דְּאֵתִי, וְלֹא יִשְׁתַּפַּח בְּהוֹ חוֹבָא. וְעַל דָּא
 בְּיוֹמָא דָּא, מִתְּעַטְרִין יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְטִין
 עַל כָּלָהוּ גְּרִדִּינִין, וְעַל כָּלָהוּ טְהִירִין.

חלק ג
 דף ס"ב
 ע"ב

וְשִׁנְיָנוּ, אֲשֶׁרִי חֶלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 יִתֵּר מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְרַחֵם עֲלֵיהֶם,
 שֶׁהֵם חֶלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים
 ל"ב) כִּי חָלַק ה' עַמּוֹ וְגוֹ'. וְכְתוּב (שם)
 יִרְפִּיבֶהוּ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ. עַל בְּמַתִּי
 אֶרֶץ דְּוָקָא, שֶׁהָרִי הֵם אֲחוּזִים לְמַעְלָה
 לְמַעְלָה, וְעַל כֵּן אֶהְבַּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִדְבָקַת בָּהֶם. זֶהוּ שִׁפְתוֹב
 (מְלָאכִי א) אֶהְבַּתִּי אֲתַכֶּם אָמַר ה',
 וְכְתוּב (דְּבָרִים ז') כִּי מֵאֲהַבַת ה' אֲתַכֶּם
 וְגוֹ'. וּמִתּוֹךְ הָאֲהַבָּה הֵיטְרָה שְׂאוֹהֵב
 אוֹתָם, נִתֵּן לָהֶם יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה
 לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם מִכָּל
 חֲטָאֵיהֶם, שִׁפְתוֹב כִּי בְּיוֹם הַזֶּה וְגוֹ',
 כְּדֵי שִׁיְהִיו צְדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִמְצָא בָּהֶם חֲטָא.
 וְעַל כֵּן בְּיוֹם הַזֶּה מִתְּעַטְרִים יִשְׂרָאֵל
 וְשׁוֹלְטִים עַל כָּל חוֹקְרֵי הַדִּין וְעַל כָּל
 הַרוֹחוֹת.

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

אך - למעט

תאנא, כתיב אך בעשור לחדש
השביעי הזה יום הכפורים
הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. מה שכתוב אך,
מה הוא רוצה כאן? אמר לו, זה בא
למעט, שפיון שאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר (אחר
כך) אך בעשור, והיה צריך להיות אך
עשור! שבעשור הדבר תלוי.

אמר לו, אם כך, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ושנינו אך - חלק, חציו
אסור באכילת חמץ וחציו מתר. אך
כאן אך בעשור לחדש, אמר שחציו
אסור במלאכה (באכילה), וחציו
מתר. אמר ליה, אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם זה תלוי, שהרי ענוי לא
נמצא אלא מחצות היום ואילך, ויפה
הוא אך חלק בוענינתם את
נפשתיכם.

הוא וגו' וענינתם את נפשתיכם.
וכתיב והיתה לכם לחקת עולם
בחדש השביעי וגו'. אך דכתיב, מאי
קא בעי הכא. אמר ליה, למעוטא קא
אתיא. דכיון דאמר וענינתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש, אמר
(לכתר) אך בעשור. אך עשור מיבעי
ליה, דבעשור תליא מלתא.

אמר ליה אי הכי, (שמות יב) אך ביום
הראשון תשביתו שאר
מבתיכם, ותנינן אך חלק, חציו אסור
באכילת חמץ, וחציו מותר. אוף הכא
אך בעשור לחדש, אימא דחציו
אסור במלאכה (נ"א באכילה), וחציו
מותר. אמר ליה אוף הכא בוענינתם
את נפשתיכם תליא, דהא ענוי לא
אשתכח אלא מפלגות יומא
ולתלאה, ושפיר הוא אך חלק
בוענינתם את נפשתיכם.

יכפר עליכם

אמר רבי אלעזר, כתוב כי ביום הזה
יכפר עליכם וגו'. אכפר עליכם
היה צריך להיות! אלא יכפר עליכם
- להכליל את היובל ששופע מענינתם

אמר רבי אלעזר, כתיב, (ויקרא מז) כי
ביום הזה יכפר עליכם וגו'.
אכפר עליכם מיבעי ליה. אלא יכפר
עליכם, לאכללא יובלא, דנגיד מבוועי

חלק ג
דף ס"ט
ע"ב

להשקות ביום הזה לכל עבר לרוות את הכל ולהשקות את הכל. וזה עליכם, פלומר עבורכם, לטהרם ביום הזה, שכתוב לפני ה' תטהרו, ולא ישלט עליכם הדין.

רבי יהודה אמר, אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם ורצה לטהר אותם שלא ימצא בהם חטא, כדי שיהיו בני היכלו וידורו בהיכלו. ולעתיד לבא כתוב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

מצות התענות ביום כ

מצוה זו, להתענות ביום הכפורים, להכניע את הגוף ואת הנפש בסוד של חמשה ענויים של חמש דרגות של יום הכפורים. שהרי המקטרג בא להזכיר את חטאיכם, כמו שנתבאר, וכלם בתשובה שלמה לפני אביהם. הכל כמו שנאמר בכמה מקומות. (ע"כ רעיא מהימנא).

לאשקא בהאי יומא לכל עיבר, לארואה כלא, ולאשקאה כלא. ודא עליכם, פלומר, בגניבון לדבא לכון בהאי יומא, דכתיב לפני יהוה אלהינו תטהרו. ולא ישלמ עליכו דינא.

רבי יהודה, אמר וכאין אינן ישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, וכעי לדבא להו, דלא ישתבח בהו חובה, בגין דיהון בני היכליה, וידורון בהיכליה. ולומנא דאתי כתיב, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וגו'.

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

פקודא דא, לאתענא ביומא דכפורי, לאכנעא גופא ונפשא, ברזא דחמשה ענויין, דחמשה דרגין דיומא דכפורי. דהא מקטרגא קא אתי לאדכרא חוביהו, כמה דאתמר. וכלהו בתיובתא שלימתא קמי אבוהון. כלא, כמה דאתמר בכמה דוכתי. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו. אמר לו, לפה במקום

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אביו, אמר ליה, האי יומא אמאי הוא

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

הַזֶּה הַיּוֹם הַזֶּה תִּלְוִי וְלֹא בְדַרְגָּה אַחֲרַת, שְׂרָאוּי הוּא לְהִיּוֹת בְּדַרְגָּה שְׁשֵׁם שׁוּרָה הַמְּלֶךְ יוֹתֵר מִהַכֵּל? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלֶעָזֶר בְּנִי, כִּי הוּא וְדָאֵי, וַיִּפְּחֵהוּ שְׂאֵלָתָּ.

בְּהַאי אֲתֵר תְּלִי, וְלֹא בְּדַרְגָּא אַחֲרָא, דִּיאֹת הוּא לְמַהוּי בְּדַרְגָּא דְּמַלְכָּא שְׂאֵרֵי, יִתִּיר מַכְּלָא. אָמַר לִיה רַבִּי שְׂמַעוֹן, אֲלֶעָזֶר בְּרִי, הֲכִי הוּא וְדָאֵי, וַיִּאֲוֵת שְׂאֵלָתָּ.

מִי שֶׁלֹּא סוֹרֵחַ לַחֲבִירוֹ

וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֵת בְּכֹל הַשָּׁבָעִים, וְנִשְׁלַמְתָּ דְרָגָה זוֹ בְּכֹלְךָ, וְכָל הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֶת כָּלֵךְ בְּדִין, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֶׁלֹּא הָעֵבִיר טַנּוּף מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כֹּאֲשֶׁר עוֹלָה תְּפִלָּתוֹ בְּיוֹם זֶה, טוֹבֵעַ בְּמִקּוֹם הַהוּא שְׁנִקְרָא רִפְשׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוֹלוֹת יָם, וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת עֶטְרָה בְּרֵאשׁ הַמְּלֶךְ.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַעֲבַר בְּכִלְהוּ שַׁבְעִין, וְאִשְׁתְּלִים הָאֵי דְרָגָא בְּכִלְהוּ, וְכָל גִּשְׁמַתִּין סְלִקִין קַמִּיה, וְדָאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא חַיִּים עֲלִייהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָּא, מָאן דְּלֹא אַעֲבַר טִינָא מְרוּחִיה לְכַפְרָא עֲלִיה, (בְּיוֹמָא דָּא) כַּד סְלִיק צְלוֹתֵיה בְּהַאי יוֹמָא, טָבַע בְּהַהוּא אֲתֵר דְאַקְרִי רִפְשׁ וְטִיט, וְאִיהוּ מְצוֹלוֹת יָם וְלֹא סְלִיק לְאַתְעֵטְרָא בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא.

חלק ב
דף קפ"ו
ע"א

בֵּא רָאָה, הַמְּלֶךְ הַקְדוּשׁ הַשָּׂאִיר אֶת הַיְכָלוֹ וּבֵיתוֹ בְּיַד הַגְּבִינָה, וְהַשָּׂאִיר אֶת בְּנָיו עִמָּה כְּדִי לְהַנְהִיגֵם וּלְהַלְקוֹתֵם וּלְשָׂרוֹת בְּתוֹכֵם. שְׂאֵם זוֹכִים, הַגְּבִינָה נִכְנָסֶת בְּשִׂמְחָה וּבְכַבּוּד אֵל הַמְּלֶךְ. וְאֵם לֹא זוֹכִים, הִיא וְהֵם חוֹזְרִים לַגְּלוּת. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדָּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתּוּב (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

תָּא חֲזוּ, מַלְכָּא קְדִישָׁא, שְׂבִיק הַיְכָלִיה וּבֵיתִיה בִּידָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, וְשָׁבַק לְבָנָיו עִמָּה, בְּגִין לְדַבְרָא לֹזֵן, וְלֹא לְקָאָה לֹזֵן, וְלִמְשָׁרֵי בְּגוּוֹיֵיהוּ. דָּאֵי זְכָאן מַטְרוֹנִיתָא עֲאֵלֶת בְּחַדְוֹתָא בִּיקְרָא לְגַבֵּי מַלְכָּא. וְאִי לֹא זְכָאן, הִיא וְאִינוּן, אַתְהֶדְרוּ בְּגִלוּתָא. וְהָא אוּקְיָמְנָא, כְּמָה דְכַתְּיב, (מְשַׁלֵּי ט) מְשַׁדָּד אָב יְבָרִיחַ אִם. וְכַתְּיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

חלק ג
דף ק"ב
ע"ב

ועל פן יש יום אחד בשנה להשגיח בהם ולעין בהם. וכשמזדמן היום הזה, האם העליונה, שכל החרות בידיה, מזדמנת פנגדו להסתכל בישראל. וישראל מזדרזים ביום הזה בכמה עבודות, בכמה תפלות, בכמה ענויים, כלם בזכות. ואז מזדמנת להם חרות, מהמקום שכל החרות בידיה של הגבירה. בני המלך בניה, שנפקדו בידיה, כלם זכאים, כלם בלי חטאים, בלי עוונות. אז מזדדגת (וכאשר מזדמן היום הזה וישראל הזדמנו ביום הזה בכמה עבודות, בכמה תפלות, בכמה ענויים - הכל בזכות. אז האם העליונה שכל החרות בידיה מזדמנת פנגדו להסתכל בישראל, ורואה את בני המלך בניה (בנה) שנפקדו בידיה של הגבירה, כלם זכאים בלי חטאים, בלי חובות, ואז מזדמנת להם חרות ממקום שכל החרות בידיה של הגבירה, ואז הגבירה העליונה) למלך באור, בשמחה, בשלמות, ברצון. שהרי גדלה בנים למלך העליון פראוי.

וכשבים הזה אינם נמצאים פראוי - אוי להם! אוי לשלוחיהם! אוי שהרי הגבירה התרחקה מן המלך, והאם העליונה מסתלקת, ולא יוצאת ממנו חרות

ועל דא אית יומא חד בשתא, לאשגחא בהו, ולעיינא בהו. וכד אודמן האי יומא, אימא עלאה דכל חירו בידהא, אודמן לקבליה, לאסתכלא בהו בישראל. וישראל אודרוו בהאי יומא, בכמה פולחנין, בכמה צלותין, בכמה ענויין, בלהו בזכותא. כדין אודמן להו חירו, מאתר דכל חירו בידהא דמטרוניתא. בני מלכא בנהא, דאתפקדן בידהא, בלהו זכאין, בלהו בלא חטאין, בלא חובין, כדין אודרווגת (ס"א) וכד אודמן האי יומא וישראל אודמנו בהאי יומא בכמה פולחנין בכמה צלותין בכמה ענויין בלהו בזכותא כדין אימא עלאה דכל חירו בידהא אודמנת לקבלא לאסתכלא בהו בישראל וחמאת בני מלכא בנהא (נ"א ברהא) דאתפקדן בידהא דמטרוניתא בלהו זכאין בלא חטאין בלא חובין כדין אודמנת להו חירו מאתר דכל חירו בידהא דמטרוניתא כדין מטרוניתא עלאה) לגבי מלכא, בנהירו, בחדוה, בשלימו, ברעותא. דהא רביאת בנין למלכא עלאה כדקא יאות.

וכד האי יומא לא אשתכחו כדקא יאות, ווי לזן, ווי לשלוחיהון, ווי דהא מטרוניתא אתרחקת מן מלכא, ואימא עלאה אסתלקת, ולא נפיק מנה חירו לעלמין. זכאין אינון

לְעוֹלָמִים. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אוֹתָם אֶת
 דְּרָכָיו כְּדֵי לְהַנְצִיל מִן הַדִּין, וְיִמְצְאוּ
 צְדִיקִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא טז)
 כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר
 אֶתְכֶם. וְכָתוּב (יחזקאל לז) וְזָרְקָתִי
 עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכֹּל
 טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

מקרא קודש יהיה לכם

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (במדבר כט) -
 שֶׁהוּא תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם - זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים, שֶׁהוּא
 עֲשִׂירִי, י', כְּלוּל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר אוֹתוֹ
 עִם ה'. (מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם? זֶה יוֹם
 הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא עֲשִׂירִי, י', כְּלוּל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בּו חֲמֵשׁ תְּפִלוֹת, לְחַבֵּר עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא
 קֹדֶשׁ? לְהַבְדִּילוּ מִשָּׂאָר יָמֵים שֵׁשׁ
 בָּהֶם עֲבוּדָה שֶׁל חַל. וּמִשׁוּם זֶה, כָּל
 מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

שִׁימִים שֵׁשׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חַל,
 הֵם מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. שֶׁהַתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה, לְכֹל אֶחָד כְּפִי
 מֵעֲשׂוֹי. וְזֶה מְטַטְרוֹן מַטָּה, נַחֵשׁ,
 סְמָאֵל. אָבֵל בַּיּוֹם זֶה, שֶׁהוּא יוֹם
 הַכְּפוּרִים שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ, שׁוֹלֵט עַל
 הַחַיִּים, שֶׁלֹּא מִשְׁתַּתַּף עִמּוֹ שְׁטָן

יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף
 לוֹן אוֹרְחוֹי, בְּגִין לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן דִּינָא,
 וְיִשְׁתַּכְּחוּן זַכָּאִין קַמֵּיהּ. הֲדָא הוּא
 דְכָתוּב, (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
 עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם. וְכָתוּב, (יחזקאל
 לו) וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים
 וְטַהַרְתֶּם מִכֹּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וְגו'.

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, (במדבר כט)
 דְּאִיהוּ תִשְׁרִי. מִקְרָא קֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם, דָּא יוֹם הַכְּפוּרִים. דְּאִיהוּ
 עֲשִׂירִי י', כְּלוּל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּר לָהּ
 עִם ה'. (מֵהוּ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם. דָּא יוֹם
 הַכְּפוּרִים דְּאִיהוּ עֲשִׂירִי י', כְּלוּל מֵעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה.
 וְתִקְנֶנוּ בִּיהּ ה' צְלוֹתִין, לְחַבֵּר עִם ה') מֵהוּ מִקְרָא
 קֹדֶשׁ. לְאַפְרָשָׁא לִיהּ מִשָּׂאָר יוֹמִין,
 דְּאִית בְּהוּ פּוֹלְחָנָא דְחוּל. וּבְגִין דָּא,
 כָּל מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוּן מְלֹאכֶת חוּל,
 אִיגוֹן מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע. דְּאִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ,
 וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה. לְכֹל חַד כְּפוּם עוֹבְדוּי,
 וְדָא מְטַטְרוֹן מַטָּה, נַחֵשׁ, סְמָאֵל. אָבֵל
 בְּהַאי יוֹמָא דְאִיהוּ יוֹם הַכְּפוּרִים
 דְּאִתְקְרִי קֹדֶשׁ, שֶׁלֹּמָא אִילָנָא דְחַיִּי,
 דְּלֹא אֲשַׁתַּתַּף עִמֵּיהּ שְׁטָן וּפְגַע רַע.

חלק ג
 דף רנ"ה
 ע"א

וּפְגַע רָע. וּמִצְדָּו (תהלים ה) לֹא יִגְרָךְ רָע. וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ בּוֹ מְנוּחָה לַעֲבָדִים בְּעֵץ הַחַיִּים, (וּמִשְׁתַּתְּפִים אֲצִלוֹ) וּבּוֹ יוֹצְאִים לַחֲרוּת, בּוֹ יוֹצְאִים מִשְׁלֵשְׁלוֹתֵיהֶם.

וּמִסְטֵרִיהַ (תהלים ה) לֹא יִגְרָךְ רָע. וּבְגִין דָּא, בֵּיהַ גִּיחִין עֲבָדִין בְּאִילָנָא דְחַיִּי, (נ"א וְאִשְׁתַּתְּפִין גְּבִיהַ) וּבֵיהַ נִפְקִין לַחֲרוּת, בֵּיהַ נִפְקִי מִשְׁלֵשְׁלֵיהוֹן.

כ"ג נְדָרִי

אָלוֹ שֵׁשׁ עֲלֵיהֶם גְּזַר דִּין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּמִשׁוּם זֶה הִתְקִינוּ לֹאמֹר בּוֹ: כָּל נְדָרִים וְאִסּוּרִים וְכוּ', כָּלֵם יֵהִיוּ מְשַׁבְּתִים וְעֲזוּבִים בְּלִי תִקְוָה וְלֹא קִיּוּמִים. וּמִשׁוּם זֶה נֶדֶר שֶׁל שֵׁם יְהוָה, שֶׁהִיא תִפְאָרֶת. וּשְׁבוּעָה - שֶׁל אֲדֹנָי, שֶׁהִיא מַלְכוּת. שֶׁעָשׂוּ עַל גְּלוּת שְׁלָהֶם, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יֵהִיוּ נִעְזָבִים וּמְשַׁבְּתִים לֹא תִקְוָה וּבְלִי קִיּוּם, (במדבר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁחֲסֵד הוּא מִים, וּגְבוּרָה אֵשׁ, וְתִפְאָרֶת אֲוִיר. וּמִשׁוּם זֶה בְּאֲרוֹ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, הִתַּר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאֲוִיר.

אֵינּוֹן דְּאִית עֲלֵיהֶוּ גְזַר דִּין, בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, וּבְגִין דָּא תִקִּינוּ לְמִימַר בֵּיהַ, כָּל נְדָרִי וְאִסּוּרִי וְכוּ', כּוּלְהוֹן יְהוֹן שְׁבִיתִין וּשְׁבִיקִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קִיּוּמִין. וּבְגִין דָּא נֶדֶר דִּיהוָה, דְּאִיהוּ תִפְאָרֶת. וּשְׁבוּעָה דְּאֲדֹנָי, דְּאִיהוּ מַלְכוּת. דְּעֲבָדוּ עַל גְּלוּתָא דְלְהוֹן, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יְהוֹן שְׁבִיקִין וּשְׁבִיתִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קִיּוּמִין, (במדבר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּחֲסֵד אִיהוּ מִים. גְּבוּרָה אֵשׁ. תִפְאָרֶת אֲוִיר. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהֶם מְאִרֵי מִתְנִיתִין, הִתַּר נְדָרִים פּוֹרְחִים בְּאֲוִיר.

וּמִשׁוּם שֶׁשְׁבוּעָה מִמַּלְכוּת, שֶׁהִיא לְמַטָּה מִפְּנּוֹן, פְּרָשׁוּהוּ, נְדָרִים עַל גְּבֵי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד פְּרָשׁוּ, כָּל הַנִּשְׁבַּע כְּאֵלוֹ נִשְׁבַּע בְּמִלְךְ עֲצֻמוֹ, וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלוֹ נּוֹדֵר בְּחַיִּי הַמִּלְךְ. הַמִּלְךְ עֲצֻמוֹ - אֲדֹנָי. חַיִּי הַמִּלְךְ - יְהוָה. וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר (במדבר ל) כִּי יִדַּר נֶדֶר לִיהוָה.

וּבְגִין דְּשְׁבוּעָה מִמַּלְכוּת, דְּאִיהִי לְתַתָּא מִינִיהַ. אוֹקְמוּהַ, נְדָרִים עַל גְּבֵי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד אוֹקְמוּהַ, כָּל הַנִּשְׁבַּע כְּאֵלוֹ נִשְׁבַּע בְּמִלְךְ עֲצֻמוֹ. וְכָל הַנּוֹדֵר כְּאֵלוֹ נּוֹדֵר בְּחַיִּי הַמִּלְךְ. הַמִּלְךְ עֲצֻמוֹ, אֲדֹנָי. חַיִּי הַמִּלְךְ, יְהוָה. וּבְגִין דָּא (במדבר ל) כִּי יִדַּר נֶדֶר לִיהוָה.

וְאִףּ כִּף יֵשׁ סוּד אַחַר, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ -
 חֲכָמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (קהלת ז)
 הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנוֹדֵר
 בַּיהוָה, שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת, כָּאלוֹ נוֹדֵר
 בַּחֲכָמָה, שֶׁהוּא שֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכֵל הַנְּשָׁבַע בְּאֲדָנָי,
 כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ, זו
 אִמָּא עֲלִיזָנָה, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בָּהּ, שֶׁהִיא
 (שְׁמוֹת כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִצַּד
 הַחֶסֶד - (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי.
 וּבִשְׂרַם מִבְּשָׂרֵי - מִצַּד הַגְּבוּרָה, זו
 מַלְכוּת. וּבַחֲכָמָה, שֶׁהִיא חַיֵּי תַּפְאֶרֶת,
 הוּא עוֹלָה לְקִרְאת אָדָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
 (ישעיה מז) כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם.

וְאִוָּף הָכִי אֵיט רָזָא אַחְרָא, חַיֵּי (דף
 רנ"ה ע"ב) הַמֶּלֶךְ, חֲכָמָה. הָרָא
 הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה
 בְעֵלְיָהּ. כָּל הַנוֹדֵר בַּיהוָה, דְּאִיהוּ
 תַּפְאֶרֶת. כָּאלוֹ נוֹדֵר בַּחֲכָמָה, דְּאִיהוּ
 יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכֵל
 הַנְּשָׁבַע בְּאֲדָנָי, כָּאלוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ
 עֲצָמוֹ. עֲצָמוֹ דָּא אִימָא עֲלָאָה, כָּאלוֹ
 נִשְׁבַּע בָּהּ, דְּאִיהִי (שְׁמוֹת כד) עֲצָם
 הַשָּׁמַיִם לְטַהַר. מִסְּטָרָא דְחֶסֶד,
 (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי. וּבִשְׂרַם מִבְּשָׂרֵי,
 מִסְּטָרָא דְגְבוּרָה, דָּא מַלְכוּת.
 וּבַחֲכָמָה דְּאִיהִי חַיֵּי תַּפְאֶרֶת, אִיהוּ
 סְלִיק לְאַתְקָרֵי אָדָם, הָרָא הוּא
 דְכְּתִיב, (ישעיה מז) כִּתְּפֹאֶרֶת אָדָם.

מִיתַת בְּנֵי אַהֲרֹן

שְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹם הַכְּפוּרִים
 הַזֶּה תִּקְנֵנוּ לְקִרְא פְּרָשָׁה זו,
 לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת, בְּשִׁבִיל זֶה
 סֵדֵר הַיּוֹם הַזֶּה כָּאֵן הַסְּתֵדֵר, וּמִשׁוּם
 שְׁמִיַתת בְּנֵי אַהֲרֹן מְכַפֶּרֶת עַל
 יִשְׂרָאֵל.

תְּאֵנָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהַאי יוֹמָא
 דְּכְפוּרֵי, אַתְתִּקֵּן לְמִקְרֵי
 פְּרָשָׁתָא דָּא, לְכַפֵּרָא לְיִשְׂרָאֵל
 בְּגָלוּתָא, בְּגִין דָּא, סֵדֵרָא דְיוֹמָא דָּא,
 הָכָא אֶסְתֵּדֵר, וּבְגִין דְּמִיתַתְהוֹן דְּבְנֵי
 אַהֲרֹן, מְכַפֵּרָא עַל יִשְׂרָאֵל.

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

צַעַר עַל אַבְדֵן הַצַּדִּיקִים

מִכְּאֵן לְמַדְנּוּ, כָּל אוֹתוֹ בֶּן אָדָם
 שְׁיִסּוּרֵי רְבוּנוֹ בָּאִים עָלָיו -
 כְּפַרְת חֲטָאֵיו הֵם. וְכֵל מִי שְׁמַצְטַעַר

מִכְּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל הַהוּא בַר נֶשׁ
 דְּיִסּוּרֵי דְמֵאֲרִיָּה אַתְיִין עָלֵיהּ,
 כְּפַרְה דְּחוּבֵי אִינוּן. וְכֵל מָאֵן

חלק ג
 דף ב"ז
 ע"ב

על יסורי הצדיקים, מעבירים חטאייהם מן העולם. ועל פן ביום הזה קוראים אחרי מות שני בני אהרן, שישמענו העם ויצטערו על אבדן הצדיקים, ויתכפרו להם חטאייהם. וכל מי שמצטער על אבדנם של הצדיקים או מוריד עליהם דמעות, הקדוש ברוך הוא מקריז עליו ואומר: (ישעיה ו) וסר עונך וחסאתך תכפר. ולא עוד, אלא שלא ימותו בניו בימיו. ועליו כתוב, (שם ג) ראה זרע יאריך ימים וגו'.

המצטער על יסוריהו דצדיקיא, מעבירין חובייה דלהון מעלמא. ועל דא ביומא דא, קורין, אחרי מות שני בני אהרן, דישמעון עמא, ויצטערון על אבודיהו דצדיקיא, ויתכפר להון חובייהו. וכל המצטער על אבודיהו דצדיקיא, או אחית דמעין עליהו, קדשא בריך הוא מקריז עליה ואומר, (ישעיה ו) וסר עונך וחסאתך תכפר. ולא עוד, אלא דלא ימותו בניו ביומיו. ועליה כתיב, (ישעיה ג) ראה זרע יאריך ימים וגו'.

וירא כי אין איש

ויפן כה וכה, אם יש מי שיתעורר בתשובה לשבר את בית האסורים שלהם, זהו שכתוב לאמר, לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו, ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרכו פנו, לעסקים שלהם, לדרכים שלהם, איש לבצעו מקצהו, בבצע של העולם הזה, לירש את העולם הזה, ואינם מצד אלו שנתאמר בהם אנשי חיל, יראי אלהים, אנשי אמת, שנאי בצע, אלא כלם צועקים בתפלה ביום הכפורים כמו כלבים, הב לנו מזון וסליחה וכפרה וחיים, כתבנו לחיים, והם עזי נפש ככלבים.

ויפן כה וכה, אם אית מאן דיתער בתשובתא לתברא בית אסורין דלהון, הדא הוא דכתיב (ישעיה מט ט) לאמר לאסורים צאו, ולאשר בחשך הגלו, ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרכו פנו, בעסקין דלהון, באורחין דלהון, איש לבצעו מקצהו, בבצעא דהאי עלמא, לירחא האי עלמא, ולאוי אינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (שמות יח כא), אנשי חיל, יראי אלהים, אנשי אמת, שנאי בצע, אלא כלהו צווחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים, הב לנו מזון, וסליחה וכפרה וחי, כתבנו לחיים,

תיקוני
זוהר דף
כ"ב
ע"א

שהם אמות העולם שצועקים כנגדו ואין להם בשת פנים, שאין מי שקורא לו בתשובה שיחזיר את שכינתו אל הקדוש ברוך הוא, שהיא מרחקת מפניו, לחזר אליו, ונדמים לכלבים, שנאמר בהם ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואותם ערב רב, שכל חסד שעושים, הם עושים אותו לעצמם.

ועוד הם מבקשים מזון וכסות ועונה, שהיא עונת זוגם, שנאמר בה שארה כסותה וענתה לא יגרע, ואין מי ששואל מזון, שהוא תורה, שארה של השכינה, והיא האם העליונה שנאמר בה ואל תטש תורת אמה. כסותה זה כסוי הציצית ועטוף שלה, ותפלין של יד, שנאמר בה תפלה לעני כי יעטר. וענתה זו קריאת שמע בעונתה. שאם שלש אלה לא יעשה לה, לשכינה, ויצאה חנם אין כסף, אין לו בוששה מן השכינה, הוא חצוף. ועוד אין כסף, לא יהיה לו כסופים לעולם הבא.

ואינו עזי נפש ככלבים, דאינון אומין דעלמא דצווחי לגביה ולית לון בשת אנפין, דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא, דיחזור שכינתיה לקודשא בריך הוא, דאיהי מרחקא מגיה, למהדר לגביה, ואדמיין לכלבים, דאתמר בהון (תהלים קו לה) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואינון ערב רב, דכל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין.

ועוד אינון שאלין מוזנא וכסויא ועונה, דאיהי עונת זוגיהו, דאתמר בה (שמות כא ו) שארה כסותה וענתה לא יגרע, ולא אית מאן דשאל מוזנא דאיהי תורה, שארה דשכינתא, ואיהי אימא עלאה, דאתמר בה (משלי א ח) ואל תפוש תורת אמה, כסותה (דף כב ע"ב) דא כסויא דציצית, ועטופו דיליה, ותפלין דיד, דאתמר בה (תהלים קב א) תפלה לעני כי יעטר, וענתה דא קריאת שמע בעונתה, דאם שלש אלה לא יעשה לה לשכינתא, ויצאה חנם אין כסף (שמות כא יא), לית ליה כסופא מן שכינתא, חציף איהו, ועוד אין כסף לא יהא ליה כסופא לעלמא דאתי.

גְּדוּלַת הַיּוֹם

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

תְּאֵנָא, בְּהֵוָא יוֹמָא כַּמָּה פְּתִיחִין
 פְּתִיחִין לְקַבְּלֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל
 לְקַבְּלָא צְלוֹתֵיהוֹן. וּפְאָה חוּלְקֵיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל, דְּהָא קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא
 בְּעָא לְזַכָּאָה לֹזֵן, וּלְדַבְּאָה לֹזֵן, הָדָא
 הוּא דְכַתִּיב כִּי בְיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר וְגו'.
 בְּהָא יוֹמָא אַתְעֵטֵר בְּהֵנָּא בְּכַמָּה
 עֵטְרִין. בְּהָא יוֹמָא פּוֹלְחֵנָּא דְכִּהְנָּא
 יִקְרָא וְרַב מִכָּל פּוֹלְחֵנִין. לְכָלֵּא יְהֵב
 חוּלְקָא בְּאֵינוּן קְרַבְנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה
 הוּא. בְּהָא יוֹמָא אַתְעֵטֵר (ס"א אַתְעֵר)
 חֶסֶד בְּעֵלְמָא עַל יְדָא דְכִּהְנָּא, מְקַרְב
 קְרַבְנִין עַל חוּבִיהוֹן דְּעֵמָּא. עַל חוּבִיָּה
 בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר עַל חוּבִיָּהוֹן
 דְּעֵמָּא. מְקַרְב עֲלוּן עֲלִיָּה וְעַל עֵמָּא
 וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.

לְמַדְנּוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם כַּמָּה פְּתִיחִים
 פְּתוּחִים פְּנַגְד יִשְׂרָאֵל
 לְקַבְּל תְּפִלוֹתֵיהֶם. אֲשֶׁרִי חֲלַקְס שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 רוֹצֵה לְטַהַר אוֹתָם וּלְזַכּוֹת אוֹתָם, זֶהוּ
 שֶׁכֶּתוּב כִּי בְיּוֹם הַזֶּה וְגו'. בְּיּוֹם הַזֶּה
 מִתְעַטֵּר הַכֹּהֵן בְּכַמָּה עֵטְרוֹת. בְּיּוֹם
 הַזֶּה עֲבוּדַת הַכֹּהֵן נִכְבְּדָה וְגִדּוּלָה מִכָּל
 הָעֲבוּדוֹת. לְכֹלֶם נוֹתֵן חֶלֶק בְּאוֹתָם
 הַקְּרַבְנוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בְּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר (מִתְעוֹרָה) הַחֹסֵד
 בְּעוֹלָם עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, מְקַרֵּיב אֶת
 הַקְּרַבְנוֹת עַל חֲטָאֵי הָעָם, עַל חֲטָאוֹ
 בְּרַאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּן עַל חֲטָאֵי הָעָם.
 הוּא מְקַרֵּיב עוֹלוֹת עֲלָיו וְעַל הָעָם,
 וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים.

מִצְוֹת הַיּוֹם

חלק ג
דף רנ"ה
ע"א

וְנִאָמַר בְּיּוֹם הַכַּפּוּרִים, (ויקרא טז)
 וְעֵנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בּוֹ חֲמִשָּׁה
 עֲנוּיִים, כְּדִי שֶׁתִּתְלַבֵּן ה' קִטְנָה בְּה'
 עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמִשׁ תְּפִלוֹת. לְקִיָּם
 בְּיִשְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם
 כְּשָׁלֹג יִלְבִּינוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל
 לְשׁוֹן זְהוּרִית, מִשּׁוּם שֶׁכָּל הַחוּבוֹת

וְאִתְמַר בְּיּוֹם הַכַּפּוּרִים. (ויקרא טז)
 וְעֵנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם.
 וּבְעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנוּ
 אֶת נַפְשֵׁיכֶם. תִּקְנוּ בִּיה' ה' עֲנוּיִים,
 בְּגִין דִּתְתַלְבֵּן ה' זְעִירָא בְּה' עֲלָאָה,
 דְּאִיהוּ ה' צְלוֹתִין. לְקִיָּם בְּיִשְׂרָאֵל,
 (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
 כְּשָׁלֹג יִלְבִּינוּ. וְהָאִי אִיהוּ רוּזָא דְלְשׁוֹן
 שֶׁל זְהוּרִית, בְּגִין דְּכָל חוּבִין דִּישְׂרָאֵל

שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִגִּיעִים אֶצֶל הַמַּלְכוּת,
וּתְשׁוּבָה, שֶׁהִיא בִּינָה, מְלַבֶּנֶת אוֹתָם,
מִשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ויקרא טו) הַשִּׁכָּן
אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם. וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי
לָבָן וְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב לְהַלְבִּישׁ -
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים,
לְהַעֲלוֹת קוֹל, שֶׁהוּא אוֹת ו',
לְחֵרוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ישעיה סג) בְּכֹל
צָרְתֶם לוֹ צַר - בְּא' וּבּו', קָרִי וּכְתִיב.
וְעִבּוּדַת יוֹם הַכְּפוּרִים הִיא בְּאַרְיִכוֹת,
וְהִיא כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ מִדְּרָגוֹת -
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

מִטּוֹן לְגַבֵּי מַלְכוּת. וּתְשׁוּבָה דְאִיְהִי
בִּינָה, מְלַבֶּנֶת לוֹן. בְּגִין דְּאִתְּמַר בָּהּ,
(ויקרא טו) הַשִּׁכָּן אִתְּם בְּתוֹךְ טְמֵאתֶם.
וְד' בְּגָדֵי לָבָן, וְד' בְּגָדֵי זָהָב לְמַלְבִּישׁ,
יֵאָהֲדוּנָהּ.

וְתִקְנֵנוּ לְתַקְוַע שׁוֹפָר בְּיוֹם
הַכְּפוּרִים, לְסַלְקָא קוֹל
דְּאִיְהוּ ו', לְחֵרוֹת. דְּאִתְּמַר בָּהּ, (ישעיה
סג) בְּכֹל צָרְתֶם לוֹ צַר, בְּא', וּבּו', קָרִי
וּכְתִיב. וְעִבּוּדַת יוֹם הַכְּפוּרִים אִיְהִי
בְּאַרְיִכוֹת, וְאִיְהִי כְּלִילָא מִתַּלַּת דְּרָגִין,
בְּמַחְשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה.

שְׁעִיר לַה'

בֵּא וְרָאָה, הַשְּׁעִיר הַהוּא שְׁשׁוּלְחִים
יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאזֵל לְמַדְבָּר הַהוּא,
כְּדִי לְתַת חֶלֶק לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא
לְהַתְעַסֵּק אִתּוֹ. וְאִם תֵּאֲמַר, שְׁנֵי
שְׁעִירִים לָמָּה כָּאֵן? אֶחָד לַה', וְאֶחָד
לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא. נִיחָא הַשְּׁעִיר
הַהוּא שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, אֲךָ לַה'
מִדּוּעָ?

אֶלְא, לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה פּוֹעֵס עַל בְּנוֹ,
קָרָא לְשׁוֹטֵר, זֶה שֶׁעוֹשֶׂה דִין
בְּבְנֵי אָדָם תְּמִיד, כְּדִי שִׁיתְּכּוֹנֵן
לְעֲשׂוֹת דִין בְּבְנוֹ. הַשׁוֹטֵר הַהוּא
שִׂמְחָה, וְנִכְנַס לְבֵית הַמַּלְךְ לְאָכֵל שֵׁם.

תָּא חֲזִי, הַהוּא שְׁעִיר דְּמִשְׁדְּרִין
יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאזֵל, לְהַהוּא
מִדְּבָרָא, בְּגִין לְמִיַּיְב חוּלְקָא לְהַהוּא
סְטָרָא אַחְרָא, לְאִתְּעַסְקָא בְּהַדְרִיָּה. וְאִי
תִּימָא, תְּרִין שְׁעִירִין אֲמָאֵי הָכָא, חַד
לְיַהוָּה, וְחַד לְהַהוּא סְטָרָא
אַחְרָא. תִּינַח הַהוּא שְׁעִיר דְּסְטָרָא
אַחְרָא. לְיַהוָּה אֲמָאֵי.

אֶלְא לְמַלְכָּא דְהוּא אֲרִגְזֵי עַל בְּרִיָּה,
קָרָא לְסְנַטְרָא, הַהוּא דְעֵבִיד
דִּינָא בְּבְנֵי נְשָׂא תְדִיר, בְּגִין דִּיזְדִּמֵּן
לְמַעַבְד דִּינָא בְּכִרְיָה. הַהוּא סְנַטְרָא
חַדִּי, וְעָאֵל בְּבִי מַלְכָּא לְמִיכַל תַּמּוֹן,

חלק ב
דף קפ"ד
ע"ב

כִּינּוּן שְׂרָאָה אוֹתוֹ בְּנוֹ, אָמַר, וְדַאי לֹא נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר כָּאֵן בְּבֵית אָבִי אֲלֵא מִשּׁוּם שְׁכַעַס הַמְּלֶכֶךְ עָלַי. מָה עֲשֶׂה? הֲלֹךְ וְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ. וּמִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, צוּה הַמְּלֶכֶךְ לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה עֲלִיוֹנָה לוֹ וּלְבָנוֹ, וְצוּה שֶׁלֹּא יֵדַע בּוֹ הַשּׁוֹטֵר הַהוּא.

לְבַסּוֹף נִכְנַס הַשּׁוֹטֵר הַהוּא. אָמַר הַמְּלֶכֶךְ, עֲתָה אִם יֵדַע זֶה מִהַסְעוּדָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִכְנִיתִי לִי וּלְבָנִי, יִתְבַּלְבַּל הַשְּׁלַחַן. מָה עֲשֶׂה? קָרָא לְמַמְנָה עַל הַסְעוּדָה וְאָמַר לוֹ, תִּכְיֶן מִשְׁהוֹ וְתִשִּׁים לְפָנַי, וְתִשִּׁים לְפָנַי הַשּׁוֹטֵר הַהוּא, כְּדֵי שִׁיִּחְשַׁב שְׁסוּעַד לְפָנַי מִשְׁלִי, וְלֹא יֵדַע מִהַסְעוּדָה הַחֲשׁוּבָה הַהִיא שֶׁל שְׁמַחָה שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לוֹ, וַיִּתְרַחַק מִהַשְּׁמַחָה שֶׁל הַסְעוּדָה שְׁלָנוֹ. וְאִם לֹא שֶׁעֲשֶׂה הַמְּלֶכֶךְ כֵּן, לֹא יִתְרַחַק הַשּׁוֹטֵר הַהוּא מִבֵּית הַמְּלֶכֶךְ.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תִּזְמִינוּ שְׁנֵי שְׁעִירִים, אֶחָד לִי וְאֶחָד לְמִקְטָרְג הַהוּא, כְּדֵי שִׁיִּחְשַׁב שְׁמִסְעוּדָה שְׁלִי הוּא אוֹכֵל, וְלֹא יֵדַע בְּסְעוּדַת הַשְּׁמַחָה הָאַחֲרַת שְׁלָנוֹ, וַיִּקַּח הַחֶלֶק הַהוּא וַיִּלָּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּתְרַחַק מִבֵּיתִי. כִּינּוּן שְׁאִמָּא

כִּינּוּן דְּאַשְׁמַח בֵּיהּ בְּרִיהַ, אָמַר, וְדַאי לֹא עָאֵל סְנִטְרִיא דָּא כְּבִי אָבָא, אֲלֵא בְּגִין דְּאַרְגִּיז מִלְכָּא עָלַי. מָה עָבַד, אוֹל וְאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה. כִּינּוּן דְּאַתְפָּיִים בְּהִדְיָה, פְּקִיד מִלְכָּא לְמַעַבַּד סְעוּדָתָא עֲלָאָה לִיָּה וּלְבְרִיָּה, וּפְקִיד דְּלֵא יֵדַע בֵּיהּ הַהוּא סְנִטְרִיא.

לְכַתֵּר עָאֵל הַהוּא סְנִטְרִיא. אָמַר מִלְכָּא הַשְּׁתָּא אִי יִגְדַע דָּא, מִסְעוּדָתָא עֲלָאָה (דף קפ"ה ע"א) דְּאַתְקִינִית לִי וּלְבְרִי, יִתְעַרְבֵּב פְּתוּרָא. מָה עָבַד. קָרָא לְמַמְנָא עַל סְעוּדָתָא, אָמַר לִיָּה, אִתְקִין מְדִי, וְתִשּׁוּי קָמָאִי, וְתִשּׁוּי קָמָיָה דִּהֵהוּא סְנִטְרִיא, בְּגִין דִּיחְשִׁיב דְּסְעִיד קָמָאִי מְדִילִי, וְלֹא יִגְדַע בְּהִיא סְעוּדָתָא יְקִירָא דְּחֻדְוָה דִּילִי וְדְבְרִי, וַיִּשׁוּל הַהוּא חוּלְקָא וַיִּזִּיל לִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִחֻדְוָה דְּסְעוּדָתָא דִּילָן. וְאִי לָאו דְּמִלְכָּא עָבִיד הָכִי, לֹא יִתְפַּרֵּשׁ הַהוּא סְנִטְרִיא מִבֵּי מִלְכָּא.

כֵּן אָמַר קִדְשָׁא בְרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִזְמִינוּ תְרִין שְׁעִירִין, חֵד לִי וְחֵד לְהֵהוּא דְּלְטוּרָא, בְּגִין דִּיחְשִׁיב דְּמִסְעוּדָתָא דִּילִי קָאכִיל, וְלֹא יִגְדַע בְּסְעוּדָתָא דְּחֻדְוָה אַחֲרָא דִּילָן, וַיִּסַּב הַהוּא חוּלְקָא, וַיִּזִּיל לְאַרְחִיָּה, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִבֵּיתִי. כִּינּוּן דְּאִמָּא עֲלָאָה, עֲלָמָא

העליונה, עולם הבא, באה לשרות תוך ההיכל של העולם התחתון למצא אור (להשיג עליה בהארה) של הפנים, דין הוא שלא ימצא המקטרג ההוא, ולא בעלי הדין לפניו, כאשר מוציא כל הברכות ומאיר לכלם. וכל שפע החרות הוא נמצא, וישראל נוטלים מאלו הברכות.

שְׁהִי כִּאֲשֶׁר הָעוֹלָם הַבֶּא נִכְנָס לְהִיכָל שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמוֹצֵא שְׁשִׁמַח הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עִם בְּנָיו בְּסִעוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא, אִזּ הוּא מְבַרֵךְ הַשְּׁלַחַן, וְהָעוֹלָמוֹת פְּלִים מִתְּבָרְכִים, וְכָל שְׂמֵחָה וְכָל הָאֶרֶת הַפָּנִים נִמְצָאוֹת שָׁם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (ויקרא טז) לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ.

דַּאֲתִי, אֲתִי לְמִשְׁרֵי גוֹ הַיְכָלָא דְעֲלָמָא תַתָּא, לְאַשְׁכַּח נְהִירוֹ (נ"א לְאַשְׁכַּח עֲלֵה בְנֵהִירוֹ) דְאַנְפִּין, דִּין הוּא דְלֹא יִשְׁתַּבַּח הַהוּא דְלְטוֹרָא, וְלֹא מְאִרֵי דְדִינִין לְקַמִּיה, כִּד אִפִּיק כָּל בְּרַכָּאן, וְאַנְהִיר לְכָלָא. וְכָל הַהוּא חִירוֹ יִשְׁתַּבַּח, וְיִשְׂרָאֵל נְמַלֵי מְאִינוֹן בְּרַכָּאן.

דְּהָא כִּד עֲלָמָא דַּאֲתִי, עָאֵל לְהִיכָלָא דְעֲלָמָא תַתָּא, וְאַשְׁכַּח דְחַדִּי עֲלָמָא תַתָּא עִם בְּנוֹי בַּהִיא סְעוּדָא עֲלָא, כְּדִין אִיהוּ כְּרִיד פְּתוֹרָא, וְעֲלָמִין בְּלָהוּ מִתְּבָרְכִין, וְכָל חִירוֹ וְכָל נְהִירוֹ דְאַנְפִּין אֲשִׁתְּכַחוּ תַמָּן. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא טז) לִפְנֵי יְהוָה ^{אֵתְהַרְבֵּל} תִּמְהָרוּ.

סוד קרבן השעיר

בֹּא וְרָא, מַה הוּא סוּד הַקְּרִבָּנוֹת לְהַקְרִיב שְׁעִיר (כְּנֻגַד שְׁעִיר) וְלֹא דְבַר אַחֵר? וּמִדּוּעַ שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְכֵן גַּם כֵּן שְׁעִיר? אֵלָּא, אִם תֹּאמַר מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַד שְׁלוֹ - טוֹב. מִדּוּעַ לֹא הִיָּה עִז?

אֵלָּא דְּבַר זֶה צְרִיד, וְהוּא נִמְצָא לְבַעֲלֵי כְּשׁוּפִים, שְׁפָל מְעַשִּׂיהֶם בְּמַה שְׁלֹא (מִתְחַבֵּר) הִיָּה בְּנֻקְבָה. וְעַל זֶה שְׁעִיר, שְׁלֹא הִתְחַבֵּר

תֵּא חֲזוּ, מַה הוּא רִזָּא דְקְרִבָּנָא, לְקְרִבָּא שְׁעִיר, (לְקַבֵּל שְׁעִיר) וְלֹא מִלָּה אַחֲרָא. וְאַמְאֵי שְׁעִיר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְהִכָּא נִמְי שְׁעִיר. אֵלָּא אִי תִימָא כְּגִין דְּאִיהוּ סַטְרָא דִּילִיָּה יְאוּת. אֲמַאי לֹא הָוֵי עִז.

אֵלָּא מִלָּה דָּא אֲצַטְרִיד, וְאִיְהִי אֲשִׁתְּכַחַת לְמֵאֲרִיהוֹן דְּחַרְשִׁין, דְּכָל עוֹבְדֵיהוּ בְּמַה דְּלֹא (אֲתְחַבֵּר) יְהֵא בְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא שְׁעִיר

חלק ב
דף
קפ"ה
ע"א

בְּנִקְבָה בְּכָל הַצְדָדִים שְׁלוֹ. עֵז, כְּאֲשֶׁר
הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא מְלֶךְ,
נֹתְנִים לוֹ מִשׁוּם הַכְּבוֹד שְׁלוֹ, זֶה
שֶׁלֹא הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָה וְלֹא נָתַן כְּחוֹ
לְאַחַר. וְזֶה יְדוּעַ לְאוֹתָם הַמְכַשְׁפִּים
שֶׁמִשְׁתַּמְּשִׁים בְּמַעֲשֵׂים אֱלֹהִים. וּמִפְּנֵי
כִּף שׁוֹרִים עַל הַשְּׁעִיר הַהוּא כֹּל
אוֹתָם הַחֲטָאִים.

בֵּא וְרָאה, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא חֶלֶק
לְצַד הָאֲחֵר הַהוּא - סוּד פְּאֵן.
כֹּל אֵלּוּ צְדָדִים אֲחֵרִים שֶׁלְמִטָּה
(שְׁנִקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם), כֻּלָּם טְמֵאִים יוֹתֵר.
וְכָל מָה שִׁיּוֹרְדִים מִדְּרָגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת,
כִּף הַטְּמֵאָה שֶׁלָּהֶם יוֹתֵר. וּמִפְּנֵי כֵן
בְּעֵז, חֶלְקָם יוֹתֵר, מִשׁוּם שֶׁהַשְּׁעֵרוֹת
שֶׁלּו תְלוּיוֹת יוֹתֵר מִבְּהֵמָה אֲחֵרָת,
כְּמוֹ שֶׁדִּין שֶׁלָּהֶם תְלוּי לְמִטָּה
בְּטְמֵאָה. אֲבָל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה הַזֹּאת
הָאֲחֵרָת, מְלֶךְ שֶׁל הַכֹּל בְּצַד הַהוּא,
הַטְּמֵאָה שֶׁלּוּ הִיא יוֹתֵר מִבְּחֵרָת, וְלֹא
טְמֵאָה שֶׁלָּמָה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים. וְעַל
זֶה שְׁעִיר, שֶׁהַשְּׁעִיר שֶׁלּוּ לֹא תְלוּי וְלֹא
חֶלֶק. לֹא חֶלֶק, מִפְּנֵי הַטְּמֵאָה הַהִיא
שֶׁלּוּ. וְלֹא תְלוּי, כִּדִּי שֶׁלֹא תִתְחַזַּק בּוֹ
טְמֵאָה כְּאֵלֶּה הַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל זֶה
וּדְאִי שְׁעִיר, וְלֹא אֲחֵרָה.

לֹא אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא, בְּסִטְרֵי דִילִיָּה
כְּלָהוּ. עֵז כִּד אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא. וּבְגִין
דְּאִיהוּ מְלָכָא, יְהִיבִין לִיה בְּגִין יְקָרָא
דִילִיָּה, הָאִי דְלֹא אֲתַחֲבֵר בְּנִקְבָא,
וְלֹא יְהִיב חִילִיָּה לְאַחֲרָא. וְדִא
אֲשַׁתְּמוּדַע לְאִינוּן חֲרָשִׁין,
דְּמִשְׁתַּמְּשִׁין בְּהִנֵּי עוֹבְדֵי. וּבְגִינֵי כִּד,
שְׁרִיין עַל הַהוּא שְׁעִיר, כֹּל אִינוּן
חֲטָאִיהוֹן.

וְתֵא חֲזוּי, אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ חוֹלְקָא
לְהַהוּא סִטְרָא אֲחֵרָא, רְזֵא
הֶכָא, כֹּל הִנֵּי סִטְרֵי אֲחֵרֵי דְלִתְתָא,
(דְּאִקְרוּן מְצוּלוֹת יָם) כְּלָהוּ מִסְּאָבִין יְתִיר.
וְכָל מָה דְנַחֲתִין דְרָגִין תַּתְּאִין, הִכִּי
מִסְּאָבוּ דְלָהוֹן יְתִיר. וּבְגִין כִּד, בְּעֵז
יְתִיר חוֹלְקִיהוֹן, בְּגִין דְשְׁעֵרָא (דִּף קפ"ה
ע"ב) דִילִיָּה תְלוּיָא יְתִיר מִבְּעֵרָא
אֲחֵרָא, כְּמָה דְדִינָא דְלָהוֹן תְלוּי
לְתַתָּא בְּמִסְּאָבוּ. אֲבָל הָאִי מְלָכוּ
חֲיִיבָתָא אֲחֵרָא, מְלָכָא דְכֹלָא בְּהַהוּא
סִטְרָא, בְּרוּר אִיהוּ יְתִיר מִסְּאָבוּ
דִילִיָּה, וְלֹא מִסְּאָבוּ שְׁלִים כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דָּא שְׁעִיר, דְשְׁעֵר דִילִיָּה
לֹא תְלוּיָא, וְלֹא שְׁעִיעַ. לֹא שְׁעִיעַ, בְּגִין
דְּהַהוּא מִסְּאָבוּ דִילִיָּה. וְלֹא תְלוּיָא,
בְּגִין דְלֹא יִתְתַקַּף בֵּיה מִסְּאָבוּ כְּהִנֵּי
תַתְּאִין. וְעַל דָּא וּדְאִי שְׁעִיר וְלֹא
אֲחֵרָא.

שני הגורלות

חלק ג
דף ס"ב
ע"ב

למדנו, ונתן אהרן על שני השעירים גרלות. ונתן אהרן, משום שבא מצד החסד. על שני השעירים, בדיוק על, פדי שתתבשם הגבירה. גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל, והרי שני שעירים הם. אז למה אחד לה'? אלא אמר הקדוש ברוך הוא: ישב זה אצלי, ואחד ילך וישוטט בעולם, שאלמלא שניהם מזדווגים, לא יכול העולם לסבל.

יצא זה, הולך ומשוטט בעולם, ומוצא את ישראל בכמה עבודות, בכמה דרגות, בכמה הנהגות טובות, ולא יכול להם, בין כלם שלום, ולא יכול להכנס עמם במלשינות. (הולך ומשוטט בעולם ומוצא את ישראל בצורה הזו) (אף ישראל למטה קר בצורה הזו) את השעיר האחר שולחים אותו עם משא של כל חטאי ישראל.

תאנא (ויקרא טו) ונתן אהרן על שני השעירים גרלות. ונתן אהרן, בגין דאתי מסטרא דחסד. על שני השעירים, על דייקא, בגין דתתבסם מטרוניתא. גורל אחד ליהוה ויהוה וגורל אחד לעזאזל והא תרין שעירין אינון, אמאי חד ליהוה ויהוה וחד קדשא בריך הוא, אלא אמר קדשא בריך הוא, יתיב האי גבאי, וחד יזיל וישוטט בעלמא, דאלמלי תרווייהו מזדווגו, לא יכיל עלמא למסבל.

נפק האי, אזיל ושאט בעלמא, ואשבח להו לישראל, בכמה פולחנין, בכמה דרגין, בכמה גמוסין טבין, לא יכיל להו, בלהו שלמא בינייהו, לא יכיל למיעל בהו בדלטורא. (אזל ושאט בעלמא, ואשבח לישראל כהאי גוונא) (ג"א ישראל לתתא אוף הכי כהאי גוונא) האי שעירא אחרא שלחין ליה במטולא דכל חובייהו דישראל.

שני שעירי עזים לחטאת

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

למדנו, ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת. ומאת עדת, פדי שיהיה מכלם ויתכפר לכלם, שהרי כל חטאי בני ישראל פאן תלויים, וכלם מתכפרים

תאנא, (ויקרא טז) ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת, ומאת עדת, בגין דיהא מכלהו, ויתכפר לכלהו. דהא כל חובייהו דבני ישראל הכא תליין,

בזה, ולא מספיק מאיש אחד. ומאיזה מקום נלקחים? מאותן קפות שבעזרה נוטלים שָׂכָר, ומביאים אותם מאותם דמים שהיו מכלם.

ואותו השעיר האחר, שהיה נשאר לקדוש ברוך הוא, עושים אותו חטאת בראשונה. והרי בארנו באיזה מקום היה נקשר. ואחר כך מקריבים את אלה, והכל מתבשמים, וישראל נשָׂאֵרִים צדיקים לפני הקדוש ברוך הוא מכל החטאים שעשו וחסאו לפניו. זהו שכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם וגו'.

ונשא השעיר עליו את כל עונתם

עוד אמר רבי שמעון, (בראשית כז) ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק. מה הוא רומז? אלא ודאי שעשו איש שעיר, והוא מאותו שנקרא שעיר, שהרי מאותו צד הוא בא. ואנכי איש חלק - איש מאותו שחלק לכל שאר העמים ממנים גדולים, שכתוב (דברים ד) אשר חלק ה' אלהיך אתם, וכתוב (שם לב) כי חלק ה' עמו וגו'. עוד איש חלק, משני שעירים, ונשאָר אחד. שהכהן חלק

וכלהו מתכפרי כדא. (דף ס"ד ע"א) ולא סגי מבר נש חד. ומאן אתר אתנסיבו מאינן קופין דבעזרה נטלין אנרא, ואייתי להו מאינן דמי דהוּוּ מכלהו.

וההוא שעירא אחרא, דההו אשתאר לקודשא בריך הוא, עבדין ליה חטאת בקדמיתא. והא אוקימנא באן אתר הוה מתקשרא. ולבתר דא מתקרבין הני, ומתבשמין כלא, ואשתארו ישראל זכאין קמי קדשא בריך הוא, מפל חובין דעבדו וחבו קמיה. הדא הוא דכתיב כי ביום הזה יכפר עליכם וגו'.

תו אמר רבי שמעון, (בראשית כז) ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק. מאי קא רמזא, אלא ודאי עשו איש שעיר, הוא מההוא דאקרי שעיר, דהא מההוא סטרא אתי. ואנכי איש חלק: גבר מההוא דפליג לכל שאר עמין ורבין ממנו. דכתיב, (דברים ד) אשר חלק יהוה אלהיך אתם, וכתוב (דברים לב) כי חלק יהוה אלהיך עמו וגו'. תו איש חלק, מתרי שעירים ואשתאר חדא.

חלק ג
דף ס"ד
ע"א

אדרבה
היה חלק

אדרבה
היה חלק

אותם - אחד לחלקו, ואחד לקדוש ברוך הוא. למה? כדי שיטען על כתפו את כל חטאי יעקב, שכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונת תם.

כתוב וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. משום כך וסמך אהרן את שתי ידו, שהקדוש ברוך הוא הסכים על ידו. על ראש השעיר החי, החי דוקא, להכליל אותו שלמעלה.

והתודה עליו את כל עונות, כמו שכתוב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ובארנו עליה, שנטהר האדם ונשארו עליה כל אותו החטא. אף כאן והתודה עליו, אחר שהתודה הכהן בעבורם של ישראל - עליו, כלומר, כלם ישארו עליו.

אמר לו רבי אבא, אם כך, כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים. אמר לו, כאן שונה, ששם לשעירים היו מקריבים קרבן, ומשום כך לא כתוב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, ששם לשעירים היו עושים פלחן ושלטון, וכאן - ונשא השעיר עליו

דכהנא פליג לה, חד לחולקיה, וחד לקודשא בריך הוא. אמאי. בגין דיטעין על כתפוי כל חובוי דיעקב, דכתיב ונשא השעיר עליו את כל עונותם, עונות תם.

כתיב (ויקרא טו) וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו וגו'. בגין כך וסמך אהרן את שתי ידו, דקודשא בריך הוא יסתבם על ידוי. על ראש השעיר החי, החי דייקא, לאכללא. ההוא דלעילא.

והתודה עליו את כל עונות, (ויקרא ה) כמה דכתיב (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה. ואוקימנא עליה, דאתדכי בר נש ואשתאר עליה כל ההוא חובא. אוף הכי והתודה עליו, בטר דאודי כהנא בגינייהו דישראל, עליו: כלומר, ישתארו בלהו עליו.

אמר ליה רבי אבא, אי הכי והא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים, אמר ליה שאני הכא, דהתם לשעירים הוו קרבין קרבנא, ובגין כך לא כתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם שעירים, אלא לשעירים, דהתם לשעירים הוו עבדי פולחנא, וישולטנותא. והכא ונשא

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

את כל עונותם, והקרָבן אינו נעשה אלא לקדוש ברוך הוא. בא וראה שבגלל הקרָבן מתבשמים עליונים ותחתונים והדין לא שולט ושורה על ישראל.

השעיר עליו את כל עונותם, וקרָבנא לא אתעביד אלא לקודשא בריך הוא. תא חזי, דבגניי קרָבנא מתבסמן עלאין ותתאין, ודינא לא שריא ושלמא עלייהו דישראל.

איש עתי

תאנא, ושלח ביד איש עתי למדנו, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי?

תאנא, ושלח ביד איש עתי המדברה. מהו איש עתי.

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

אלא סוד הדבר כף הוא - בכל מה שנעשה, צריך אדם מזמן לאותו דבר. יש אדם שהברכה מתקיימת על ידו יותר מאחר. בא וראה מה כתוב בכהן, טוב עין הוא יברך, אל תקרי יברך אלא יברך, פי הוא מזמן שתתקיים ברכה על ידו בזה. (ושורה הברכה בהשגחתו).

אלא רוא דמלה הכי הוא (דף ס"ג ע"ב) בכל מה דאתעביד, בעי בר נש זמין לההיא מלה. אית בר נש דברכתא אתקיים על ידיה יתיר מאחרא. תא חזי, מה כתיב ביה בכהנא, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך, אלא יברך, בגין דהוא הוה זמין דיתקיים ברכתא על ידיה בהאי. (ס"א) ושארי ברכתא באשגחיתא דליה).

בלעם - רע העין

ויש אדם שמזמן שיתקיימו על ידו קללות, ובכל מה שיתבונן יבאו קללות ומארה ובעתה, כמו בלעם שנקרא רע עין, שהיה מזמן לכל רע ולא היה מזמן לטוב, ואף על גב שברך, ברכתו אינה ברכה ולא התקיימה. וכשהיה מקלל, כל מה שקלל התקיים, ואפילו ברגע אחד,

ואית בר נש דהוא זמין לאתקיימא לוזמין על ידיה, ובכל מה דישגח ליתי לוזמייא ומארה ובעיתא כגון בלעם, דאקרי רע עין, דהוה זמין בכל ביש, ולא הוה זמין לטוב. ואף על גב דברך, ברכתיה לא ברכתא, ולא אתקיים. וכד הוה לייט, כל מאן דלייט אתקיים, ואפילו ברגעא חדא,

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

ועל זה כתוב (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל מקום שעינו שלטה - התקלל. **בא** וראה מה כתוב, (שם) ויִשֶׁת אֵל המדבר פָּנָיו, כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר מאותו צד שהוא שולט שָׁם, ויבא בהלשנה על ישראל. מה כתוב בפְּהִינִים? (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבָרֵךְ, שהוא הֵיךְ מְזַמֵּן לָזֶה וְשׁוֹרֵה בְּרָכָה בהשגחה שלו. ועל זה שנינו, יִסְטָה אָדָם אֶפְלוּ מִמָּאָה דְרָכִים וְלֹא יִפְגַּשׁ אָדָם שֵׁשׁ לוֹ עֵין רָעָה.

ועל דא כתיב, (במדבר כד) שְׁתֵּם הָעֵינַן. בכל אַתֵּר דְּעֵינִיהָ שְׁלֵטָא אֶתְלַמְּיָא. **תא** חזי מה כתיב. (במדבר כד) ויִשֶׁת אֵל המדבר פָּנָיו, בְּגִין דִּיתְעַר מֵהָהוּא סְמָרָא הָהוּא דְשְׁלֵטָא תַמָּן, וייתי בדלמוריא עלייהו ד'ישראל. מה כתיב בהו בכְּהִנִי, (משלי כב) טוֹב עֵין הוּא יְבָרֵךְ, דְּהוּא הָוֵה זְמִין בְּהָא, וְשָׂאֵרֵי בְּרַכְתָּא בְּאִשְׁגַּחוּתָא דִּילֵיהָ. ועל דא תנינן, יִסְטֵי בַר נָשׁ אִפְלוּ מִמָּאָה אַרְחִין, וְלֹא יֵאָרַע בְּבַר נָשׁ דְּאִית לֵיהָ עֵינָא בִישָׂא.

ושלח ביד איש עתי

אף כָּאן, וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי - שהוא מְזַמֵּן לָזֶה וְרְשׁוּם לָזֶה, והכֵּהן הֵיךְ מִכִּיר בּוֹ עֵין אַחַת יוֹתֵר מֵאַחֶרֶת מְעֻט. הַעוֹר שֶׁעַל הָעֵין מְכֻסָּה בְּשַׁעֲרוֹת רַבּוֹת, הָעֵין מְכַחֶלֶת וְלֹא מְסַתְּפֵל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ הָאָדָם הַמְזַמֵּן לְכַד וְהִרְאוּ לוֹ. ועל זה כתוב בְּיַד אִישׁ עֵתִי.

אוף הָכָא וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי, דְּהוּא זְמִין לְהָאֵי. וְרְשׁוּם לְהָאֵי, וְכִהְנָא הָוֵה אִשְׁתְּמוּדַע בֵּיהּ, חַד עֵינָא יִתִּיר מֵאַחֶרָא פּוֹרְתָא. סוֹרְטָא דְעַל עֵינָא אֶתְחַפֵּיא בְּשַׁעֲרֵין סְגִיאִין. מְכַחֵלָא עֵינָא, וְלֹא מְסַתְּפֵל בְּמִישְׂרָא. הָאֵי הוּא בַר נָשׁ זְמִין לְהָאֵי, וְכִדְקָא חֲזִי לֵיהּ. ועל דא כתיב בְּיַד אִישׁ עֵתִי.

טוב עין הוא יברך

בגוש חֲלָב הֵיךְ אָדָם, שְׁבִכָל מְקוֹם שְׁמִכָּה בְּיָדוֹ, הֵיךְ מֵת, וְלֹא הִיּוּ אַנְשִׁים מְתַקְרָבִים אֵלָיו. בְּסוּרֵיהָ

חֲלָבָא הָוֵה בַר נָשׁ, דְּבִכָּל אַתֵּר דְּמַחֵי בִידוּי, הָוֵה מֵת, וְלֹא הוּוּ בְּנֵי נָשָׂא מְקַרְבִין בְּהִרְיָה.

הִיָּה אָדָם, שְׁבַכְל מְקוֹם שָׁבוּ הַסְתַּפֵּל, אֶפְלוּ לְטוֹב, הַכֹּל הַתְּהַפֵּךְ לְרַע. יוֹם אֶחָד הָיָה אִישׁ אֶחָד הוֹלֵךְ בְּשׂוֹק, וְהָיוּ פָּנָיו מְאִירוֹת. בָּא אוֹתוֹ אִישׁ וְהַסְתַּפֵּל בּוֹ, וְנִבְקָעָה עֵינוֹ. מִשׁוּם כֶּף לְכֹל הָיָה אָדָם מוֹכֵן, לָזֶה וְלָזֶה. וְעַל זֶה כְּתוּב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֵלָא יִבְרָךְ.

בְּסוּרְיָא הָוָה בַּר נֶשׁ, דְּבִכְל אֶתְרֵי דְאִסְתְּבַל אֶפְילוֹ לְטַב, בְּלֵא אֶתְהַפֵּךְ לְבִישׁ. יוֹמָא חַד הָוָה חַד בַּר נֶשׁ אֲזִיל בְּשׂוֹקָא, וְהָווּ אֲנַפְוֵי נְהִירִין. אֶתָּא הֵהוּא בַּר נֶשׁ וְאִסְתְּבַל בֵּיהּ, וְאִתְבְּקַע עֵינָיה. בְּגִין כֵּךְ, בְּכֵלָא הָוָה בַּר נֶשׁ זְמוּן, לְהָאֵי וְלְהָאֵי. וְעַל דָּא כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יִבְרָךְ, אֵל תִּקְרֵי יִבְרָךְ אֵלָא יִבְרָךְ.

קטגור נעשה סניגור

וְלַמְדָּנוּ, הָאִישׁ הַזֶּה שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ לְמַדְבָּר, כְּשֶׁהִגִּיעַ שָׁם אוֹתוֹ שְׁעִיר, הָיָה עוֹלָה לְהָר, וְדוֹחָה אוֹתוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, וְלֹא הָיָה מְגִיעַ לְחֻצֵי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים, וְאוֹתוֹ אִישׁ הָיָה אוֹמֵר: כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וְגו'. וּמִשׁוּם שְׁעוֹלָה אוֹתוֹ קִטְגוֹר וְנַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אַז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵת כָּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹל מָה שֶׁכְּתוּב בָּאוֹתָם פְּתָקִים שֶׁלְמַעֲלָה לְהַזְכִּיר אֵת חֲטָאֵי בְּנֵי הָאָדָם, הוּא נוֹטֵל אוֹתָם וְזוֹרֵק אוֹתָם כְּמוֹ זֶה לְמַקוֹם שֶׁנִּקְרָא מְצוּלוֹת יָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאתָם.

וְתֵאנָא, הָאֵי בַר נֶשׁ דְּהָוָה אֲזִיל לְמַדְבָּרָא, כִּד מְטָא בֵּיהּ בְּהֵהוּא שְׁעִירָא הָוָה סְלִיק לְטוּרָא, וְדַחֵי לֵיהּ בְּתֵרִין יָדָיו. וְלֹא הָוָה נְחִית לְפִלְגוֹת טוּרָא, עַד דְּאִתְעַבִּיד שִׁיפִין שִׁיפִין. וְהֵהוּא בַר נֶשׁ הָוָה אָמַר, כֶּף יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ וכו'. וּבְגִין דְּסְלִיק הֵהוּא קְטִיגוֹרְיָא וְאִתְעַבִּיד סְנִיגוֹרְיָא דִּישְׂרָאֵל, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל חוֹבֵיָהּוּ דִּישְׂרָאֵל, וְכֹל מָה דְכְּתִיב בְּאֵינוֹן פְּתָקִין דְּלַעֲיָלָא, לְאִדְכָּרָא חוֹבֵיָהּוּ דְבְּנֵי נֶשָׁא, נְטִיל לוֹן וְרַמֵי לוֹן כְּהָאֵי גְוּוּנָא, לְאַתְרֵי דְאִתְקַרְי מְצוּלוֹת יָם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מִיכָה ז) וְתִשְׁלִיךְ בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאתָם.

חלק ג
דף ס"ג
ע"ב

חלק ג
דף ס"ג
ע"א
רעיא
מהימנא

שליחת השעיר לעזאזל

מצוה זו, שיעבד הפהן הגדול את עבודת אותו היום כמו שצריך, ולשלח שעיר לעזאזל. הסוד הזה כמו שנאמר, כדי שיפרד מהעם הקדוש ולא יתבע את חטאיהם לפני המלך ולא יקטרג עליהם, שהרי אין לו תקף ושלטון (בה) אלא רק כשמתחזק הרגז מלמעלה, ובאותו דורון מתהפך אחר כך לאפטרופוס עליהם, ועל כן נדחה מלפני המלך. והרי בארנו, משום שהוא קץ כל בשר.

והעם הקדוש נותנים לו כמו שהוא צריך שעיר, וסוד זה - (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמו שהוא בצד הקדשה זכר ונקבה, אף כך בצד הטמאה זכר ונקבה. משל אומרים, זרק עצם ללבל, והוא ילחך את עפר רגלך.

פקודא דא, למפלח כהנא רבא פולחנא דההוא יומא כמה דאצטריך, ולמשלח שעיר לעזאזל. רזא דא כמה דאת אמר, בגין לאתפרשא מעמא קדישא, ולא יתבע חוביהון קמי מלכא. ולא יקטרג עליהו, דהא לית ליה תקיפו ושולטנו, (בה) בר פד אתקף רוגזא מלעילא, ובההוא דורנא אתהפך לבתר אפטרופוסא עליהו, ועל דא אתדחיא מקמי מלכא. והא אוקימנא, בגין דאיהו קץ כל בשר. ועמא קדישא יתבין ליה כמה דאצטריך ליה שעיר, ורזא דא (בראשית כו) הן עשו אחי איש שעיר. כמה דאיהו בסטר דקדושה דכר ונוקבא, אוף הכי בסטר מסאבו דכר ונוקבא. מתלא אמרי, לכלבא ארמי ליה גרמא, ילחך עפרא דרגלך.

הכל צריך, טוב ורע

שאלו את בן זומא, האם לסרס כלב? אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמו שהעולם צריך את זה, כך צריך העולם את זה. ועל זה נאמר, (בראשית א) והנה טוב מאד - זה

שאלו לבן זומא, מהו לסרוסי כלבא. אמר להם, (ויקרא כב) ובארצכם לא תעשו, כל שבארצכם לא תעשו. כמה דאצטריך עלמא להאי, הכי אצטריך עלמא להאי. ועל דא אתמר, (בראשית א) והנה טוב מאד

מלאך המות, אין לבטלו מן העולם, שהעולם צריך אותו. אף על גב שכתוב בו (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלו מן העולם. הפל צריך, טוב ורע.

ומשום כך יש לנו ביום הזה לזרק עצם לפלב, עד שהוא גזר, יפנס מי שיכנס להיכל המלך, ואין מי שימחה בידו. אחר כך יכשפש בזנבו.

דא מלאך המות. לית לבטלא ליה מן עלמא, עלמא אצטריך ליה, אף על גב דכתיב ביה, (ישעיה נב) והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה וגו', לא יתבטלון מן עלמא. כלא אצטריך טוב ורע.

ובגניי כך אית לן ביומא דא למרמי ליה גרמא לכלבא, עד דאיהו גריר, ייעול מאן דייעול לגבי היכלא דמלכא, ולית מאן דימחי בידוי. לבתר יכשפש ליה בזנביה.

הקב"ה חס על ישראל

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון שהוא רואה את השעיר הזה, תשוקתו אליו ולהתתקן עמו, ולא יודע מאותם החטאים שנוטל השעיר. הוא שב אל ישראל, רואה אותם בלי חטאים, בלי פשעים, שהרי כלם שורים על ראש השעיר, עולה למעלה ומשבחם אותם לפני הקדוש ברוך הוא. והקדוש ברוך הוא רואה את עדות אותו המקטרג, והואיל ותשוקתו לרחם על עמו, אף על גב שהוא יודע את כל המעשה, הוא חס על ישראל.

מה כתוב והתנודה עליו את כל עונות בני ישראל, וכתוב ונשא השעיר עליו את כל עונותם. כיון דאיהו חמי האי שעיר. תיאובתיה לגביה, ולאשתכללא בהדיה, ולא ידע מאינון חובין דקא נטיל שעיר. תב לגבייהו דישראל, חמי לון בלא חובין, בלא פשעין, דהא כלהו שראן ברישא דשעיר, סליק לעילא, ושבח לון קמי קדשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא חמי סהדותא דההוא מקטרגא, והואיל ותיאובתיה לרחמא על עמיה, אף על גב דאיהו ידע כל עובדא, חס עלייהון דישראל.

והכל שורה על זה, כדי שלא יעורר את סוד הדין מלמעלה, וזה יתחזק וישמדו בני העולם, שהרי זה בא מצד הדין הקשה, ואם זה יתעורר, הוא מתעורר בחטאי בני האדם, שהרי אין לו התעוררות לעלות למעלה לעורר דין קשה רק משום חטאי בני אדם. שהרי בשעה שאדם עושה חטא, זה מתאסף, וכמה אלפים מסייעים שלו, ומתפנסים שם ונוטלים אותו ועולים למעלה. הרחמן יצילנו. ועל הכל נותן הקדוש ברוך הוא עצה לישראל להנצל מפל הצדדים, ועל זה כתוב, (תהלים קמה) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו. (עד כאן הרעיא

מהימנא).

ובלא שריא כדא, בגין דלא יתער רזא דדינא מלעילא, ויתקף האי וישתצון בני עלמא, דהא דא מסמרא דדינא קשיא קא אתי. ואי יתער האי, בחובי בני אנשא אתער. דהא לית ליה אתערו לסלקא לעילא לאתערא דינא קשיא בר בדיל חובי בני נשא. דהא בשעתא דבר נש עביד חובא, אתכנש האי, וכמה אלף סייען דיליה, ומתכנפי תמן, ונטלי ליה, וסלקי לעילא רחמנא לישובן. ועל בלא יהב קדשא בריך הוא עימא לישראל לאשתובא מכל סמרון. ועל דא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיהוה ^{איהויהוה} אלהיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

ביום הזה מזומן המלשין

ולא זה בלבדו, אלא בכל פעם שמזמן המלשין ונתנת לו רשות, צריכים לשים פנגדו במה שיתעסק ויעזב את ישראל. ביום הזה מזמן המלשין לרגל את הארץ. זהו שכתוב (איוב א) ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. והרי שנינו, משוט בארץ, מה זה? אלא זהו המלשין הגדול מקטרגם של ישראל.

ולא דא בלחודוי, אלא בכל זמנא דדלטורא זמין, ואתיהיב ליה רשותא, בעינן לשוואה לקבליה במה דיתעסק, ושביק לון לישראל. בהאי יומא דלטורא זמין לאללא ארעא. הדא הוא דכתיב, (איוב א) ויאמר יהוה ^{איהויהוה} אל השטן מאין תבא. והא תנינן, משוט בארץ, מאי הוא. אלא האי הוא דלטורא רבא מקטרגא דישראל.

חלק ג
דף ק"א
ע"ב

וְהָאֵל אֶתְעָרוּ חֲבֵרָיָא, (דודאי) בְּהֵימָא
שְׁעָתָא דְהוּוּ זְמַיְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמַעְבַּר יָמָא, וְלֹאֲתַפְרָעָא מִמְצָרָאֵי,
אָמַר, אֲנָא אֶעֱבְרָנָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא,
וְחַמֵּינָא דְלֹא אֶתְחַזֵּן אֲלֵיךְ לְמִיעַל
בְּגוּוּהָ, אִי אֲנִתְ דָּאֵין דִּינָא, דִּינֵייהוּ
הָכָא בְּמִצְרָאֵי, מַה שְׁנֵיין אֲלֵיךְ מֵאֲלֵיךְ,
אוּ יְמוֹתוֹן בְּלָהוּ כְּחָדָא, אוּ יְהִדְרוֹן
בְּלָהוּ לְמִצְרָיִם. וְלֹאֵו אֲנִתְ הוּא
דְאַמְרֵתְ, (בראשית טו) וְעַבְדוּם וְעָנּוּ
אוֹתָם ר' מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָאֵל סְלִיקוּ
מִחוֹשְׁבֵינָא אֲלֵא רד"ג, וְלֹא יִתִּיר.

וְהָרִי הִתְעוֹרְרוּ הַחֲבֵרִים, (שודאי)
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁהֵי יִשְׂרָאֵל
מִזְמַנִּים לְעֵבֶר בֵּימֵי וּלְהַפְרַע מִן
הַמִּצְרַיִם, אָמַר: אֲנִי עִבְרָתִי בְּאַרְץ
הַקְדוּשָׁה, וְרֵאתִי שְׂאֵלָה לֹא רְאוּיִים
לְהַכְנִס לְתוֹכָהּ. אִם אַתָּה דָן דִּין -
הַדִּינִים שְׁלֵחֶם כְּאֵן כְּמוֹ הַמִּצְרַיִם. מַה
שׁוֹנִים אֵלּוּ מֵאֵלּוּ? אוּ שְׂמִיּוֹתוֹ כְּלָם
כְּאַחַד, אוּ שְׂיַחְזְרוּ כְּלָם לְמִצְרַיִם. וְלֹא
אַתָּה הוּא שְׂאֵמְרֵתְ, (בראשית טו)
וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה? וְהָרִי לֹא עָלוּ מִחֻשְׁבוֹנוֹ אֲלֵא
מֵאוֹתִים וְעֶשְׂרִי, וְלֹא יוֹתֵר.

לְהַעֲסִיק אֶת הַמְּקַטְרֵג

אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מַה
אֲעֻשֶׂה? כְּאֵן צְרִיכָה
הַשְׂתַּדְלוּת, לְהַבִּיא קֶרֶב כְּנֻגְדוֹ. אֲתָן
לוּ בְּמַה שְׂיִתְעַסֵּק, וְיַעֲזֹב אֶת בְּנֵי,
וְהָרִי נִמְצָא בְּמַה שְׂיִתְעַסֵּק. מִיָּד אָמַר
לוּ: הַשְׂמַתְ לְבָךְ אֵל עִבְדֵי אֵיּוֹב כִּי אֵין
כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד חִלַּק לוּ הַמְּלַשִּׁין
בְּדַבְרִים, וְיַעֲן הַשְׁטָן אֶת ה' וַיֹּאמֶר
חֲתָנָם יִרָא אֵיּוֹב אֱלֹהִים.

לְרֻעָה שְׂרָצָה לְהַעֲבִיר צִאֲנוּ בְּנֵהוּ
אַחַד. עֵבֶר זָאֵב לְהַתְּגַרּוֹת
בְּצִאֲנוּ. הַרְּעָה הָיָה חֲכָם, אָמַר: מַה
אֲעֻשֶׂה, שְׂבַעֲוֹד שְׂאֵנִי מֵעֲבִיר אֶת

אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאִי אֲעִבִיד,
אֲשֶׁתְּדִלוּתָא בְּעֵיָא הָכָא,
לֹאֵיִתְתָּהּ קֶרֶבָא לְקַבְלִיָּה, יְהִיבָנָא לִיָּה
בְּמַה דִּיתְעַסֵּק, וְיִשְׁבּוֹק בְּהוּ לְבָנִי,
וְהָא אֲשֶׁתְּכַח בְּמֵאן דִּיתְעַסֵּק, מִיָּד
אָמַר לִיָּה, הַשְׂמַתְ לְבָךְ אֵל עִבְדֵי אֵיּוֹב
כִּי אֵין כְּמַהוּ בְּאַרְץ. מִיָּד פְּלַג לִיָּה
דְּלְטוֹרָא בְּמִלִּין, וְיַעֲן הַשְׁטָן אֶת
יְהוָה וַיֹּאמֶר חֲתָנָם יִרָא אֵיּוֹב
אֱלֹהִים.

לְרֻעָא דְבַעֲי לְאַעֲבִירָא עֲאֵנִיָּה בְּחַד
נִהְרָא, אֲעֵבֶר זָאֵבָא לְקַטְרָנָא
לִיָּה בְּעֵאֵנִיָּה, רַעֲיָא הָוָה חֲכָיִם, אָמַר
מֵאִי אֲעִבִיד, דְּבַעֲוֹד דְּאֲנָא אֲעֵבֶר

הטלאים, הוא יתגרה בצאן? הרים עיניו וראה בין הצאן תיש אחד מאותם תישי הבר, שהיה גדול וחזק. אמר: אזרק זה כנגדו, ובעוד שמתגרים זה בזה, אעביר את כל הצאן וינצלו ממונו.

כף הקדוש ברוך הוא. אמר: ודאי התיש הזה גדול אחד וחזק ואלים, אזרק כנגדו, ובעוד שהוא מתעסק עמו, יעברו בני, ולא ימצא קטגור עליהם. מיד - ויאמר ה' אל השטן השמת לבך. עד שהקדוש ברוך הוא זוג אותם כאחד, שפכתוב הנו בידך. בעוד שהוא מתעסק בו, עזב את ישראל, ולא נמצא מקטרג אליהם.

אף כאן ביום הזה המלשין מזמן לרגל את הארץ, וצריכים לשלח כנגדו במה שיתעסק (בדגמה שלו), ובעוד שהוא מתעסק בו, עוזב את ישראל. ומשל אומרים למזלזל של בית המלך: תן לו מעט יין, וישבחק לפני המלך. ואם לא, יאמר למלך דבור רע. לפעמים נוטלים את אותו דבור עליוני בית המלך, והמלך עושה בגללו דין.

רבי יצחק אמר, לשוטה שעומד לפני המלך, תן לו יין, ואחר כך

לטלייא, יקטרג הוא בעאני. זקף עינו, וחמא בין עאנא, חד תיישא מאלין תיישי ברא, דהוה רב ותקיף. אמר, אשדי דא לקבליה, ובעוד המקטרגי דא בדא, אעבר לכל עאנא, וישתזבון מניה.

כף קדשא בריך הוא אמר, ודאי הא תיישא חד רב ותקיף ואלים, אשדי לקבליה, ובעוד דהוא ישתדל ביה, יעברון בני, ולא ישתכח קטיגורא לגבייהו. מיד, ויאמר יהוה יהוה אל השטן השמת לבך. עד דקודשא בריך הוא זווג להו כחדא, דכתיב הנו בידך. בעוד דהוא אשתדל ביה, שביק לון לישראל, ולא אשתכח קטיגורא לגבייהו.

אוף הכי כהאי יומא, דלטורא זמין לאללא ארעא, ובעינא לשדרא לקבליה במה דיתעסק (כגונא דליה), ובעוד דאיהו אשתדל ביה, שביק לון לישראל. ומתלא אמרי לולולא דבי מלכא, הב ליה זעיר חמרא, וישבחה קמי מלכא. ואי לא יימא למלכא מלה בישא. לומנין נטלין לה לההיא מלה, עלאי דבי מלכא, ומלכא עביד דינא כגיניה.

רבי (דף ק"ב ע"א) יצחק אמר, לשטיא דקאים קמי מלכא, הב ליה

אמר לו והראה לו כל אותן טעויות שעשית וכל אותן רעות, והוא יבא וישבח אותך, ויאמר שלא נמצא בעולם פמותך. אף כּאן, הרי עומד המלשין תמיד לפני המלך, ישראל נותנים לו את הדורון הזה, ובדורון הזה פתק לכל הרעות ולכל הטעויות ולכל החטאים שעשו ישראל, והוא בא ומשבח את ישראל, ונעשה עליהם סגור, והקדוש ברוך הוא מחזיר את הכל לראש הרעים של עמו, משום שכתוב (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, אוי לו לעם של עשו בשעה ששולחים את השעיר הזה לאותו המלשין שממנה עליהם, שבגללו בא לשבח את ישראל, והקדוש ברוך הוא מחזיר את כל החטאים על ראש עמו, משום שכתוב (תהלים קא) דבר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא היו יודעים אמות העולם מהשעיר הזה, לא משאירים את ישראל יום אחד בעולם.

בא ראה, כל אותו יום הוא מתעסק עם אותו שעיר, ומשום כך הקדוש ברוך הוא מכפר לישראל ומטהר אותם מהכל, ולא נמצאת

חמרא, ולבחר אימא ליה, ואחזי ליה, כל אינון טעוון דעבדת, וכל אינון בישין, והוא ייתי וישבחה, ויימא דלא ישתבח בעלמא כוותך. אוף הכא, הא קאים דלטורא תדיר קמי מלכא, ישראל יהבין ליה האי דורון, ובהאי דורון פתקא, לכל בישין, ולכל טעוון, ולכל חובין דעברו ישראל, והוא אתי ומשבח להו לישראל, ואתעביד סניגורא עליהו, וקודשא בריך הוא אהדר כלא לרישא דבישי דעמיה, בגין דכתיב, (משלי כה) כי גחלים אתה חתה על ראשו.

אמר רבי יוסי, ווי לון לעמא דעשו, בשעתא דהאי שעיר משדרי לההוא דלטורא ממנא דעלייהו, דבגיניה אתי לשבחה לון לישראל, וקודשא בריך הוא אהדר כל אינון חובין לרישא דעמיה, בגין דכתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני. אמר רבי יהודה, אלמלא הו ידעי אומות העולם מהאי שעיר, לא שבקין לון לישראל, וימא חד בעלמא.

תא חוי, כל ההוא ימא משתדל איהו כההוא שעיר, ובגין כך קדשא בריך הוא מכפר להו לישראל, ודכי לון מבכא, ולא

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

קטגוריה לפניו. אחר כך הוא בא ומשבח את ישראל, ואז שואל אותו, כמו שנאמר, ויאמר ה' אל השטן מאין תבא. משיב בתשבחתם של ישראל, והקטגור נעשה סגור והולך לו.

אשתכח קטגוריא קמיה. לבתר, הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכדין שאיל ליה, כמה דאת אמר, ויאמר יהוה אלהינו אל השטן מאין תבא, אתיב בתושבחתיהו דישראל, וקטגורא אתעביד סניגורא ואזיל ליה.

כחו של שער

אז הקדוש ברוך הוא אומר לשבעים השרים שסביב הפסא: ראיתם את המלשין הזה, איך עומד על בני תמיד? (מספיימים) הרי שער אחד שנמצא (שנשלח) אצלו בפתק עם כל חטאיהם וכל טעיותיהם, וכל מה שחטאו ויחבו לפני, והוא קבל אותם. אזי כלם מספיימים שיחזרו אותם החטאים על עמו.

כדין קדשא בריך הוא אמר לשבעין שרין דסחרין כורסייא, חמיתון האי דלטורא, היאך קאים על בני תדיר, (אסתכמו) הא שעירא חדא דאשתכח (ס"א אשתדר) גביה, בפתקא דכל חוביהו וכל מענותיהו, וכל מה דחטו ויחבו קמאי, והוא קביל לון. כדין אסתכמו כלהו, דיהדרון אינון חובין על עמיה.

העונות חוזרים על ראשי עמו

רבי אבא אמר, כל אותם עונות וחטאים נדבקים בו, כמו שפתיב (מיכה ז) ותשליך במצלות ים כל חטאתם. ואחר כך כלם חוזרים על ראשי עמו, זהו שפתיב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. ביום הזה מתעטר הכהן בעטרות עליונות, והוא עומד בין

רבי אבא אמר, כל אינון חובין וחטאין מתדבקין ביה, כמה דכתיב, ותשליך במצולות ים כל חטאתם. ולבתר, בלהו מתהדרן ברישיהון דעמיה, חדא הוא דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. בהאי יומא מתעטר כהנא בעטרין עלאין, והוא

עליונים ותחתונים, ומכפר עליו ועל ביתו, ועל הכהנים, ועל המקדש, ועל כל ישראל.

קאים בין עלאי ותתאי, ומכפר עליה ועל ביתיה, ועל כהני, ועל מקדשא, ועל ישראל כלהו.

ושעיר עזים אחד

ועוד, ושעיר עזים אחד - שני שעירים הם, שנאמר עליהם (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל. שעיר לה', בגלל מעוט הלבנה, והוא שעיר אחד ליהו"ה לחטאת. אחד - מצד היחוד. אבל שעיר של עזאזל לא כתוב בו אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא - ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כמו שאמר יעקב, (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אף כן שחד, לשבר הרגז של סמא"ל שלא יתקרב למקדש לקטרג.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינון, דאתמר עליהו (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד ליהוה ^{איהוה} וגורל אחד לעזאזל. ^{איהוה} שעיר ליהוה, בגין מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד ליהוה ^{איהוה} לחטאת. אחד: מספרא דיחודא. אבל שעיר העזאזל, לא כתיב ביה אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא ושלח ביד איש עתי המדברה. ושלח, כדאמר יעקב (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אוף הכי שוחד, לתברא רוגזא דסמא"ל, דלא יתקריב למקדשא לקטרגא.

חלק ג
דף
רמ"ח
ע"א

משל לכלב שהוא רעב, ומי שרוצה שלא ינשף אותו, נותן לו בשך לאכל או לחם, וישקה אותו מים. וסוד הדבר - (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובזה יחזר לאהבתו של האדם. שלא די שלא ינשף אותו בכמה יסורים, אלא יחזר להיות עליו סגור, ויחזר להיות אוהבו.

לכלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא נשיף ליה, יהיב ליה בשרא למיכל, או נהמא, וישקי ליה מיא. ורזא דמלה, (משלי כה) אם רעב שנאף האכלהו לחם וגו'. ובכא יתהדר רחימו דבר נש, דלא די דלא נשיף ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למהוי ליה סגיגורא, ואתהדר רחימוי.

נושא עוון

ומדוע היו שולחים אותו ביד איש עתי, פגים. בגין דסטרוין אחרנין כלהו מארי מומין, ואתקראו שעירים, דכתיב, (ישעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ואתמר בהון, (ויקרא יז) ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים. דעלייהו אתמר, (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר זה נפרש מהכל, ונושא את כל חובות ישראל עליו, כמו שנגמר (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם. ועוד, אחר שנוטל הוא - ונשא. הקדוש ברוך הוא (שמות לד) נשא עון. מה בין נושא לנשא? נשא - משאוי. נשא - הרמת המשאוי.

(ובחבור קדמון) (ע"כ רעיא מהימנא).

ואמאי הוּוּ שְׁלַחִין לִיה בַּיַד אִישׁ עֵתִי, פָּגִים. בְּגִין דְּסִטְרוּן אַחֲרָנִין כְּלֵהוּ מֵאֲרִי מוּמִין, וְאַתְקִרְאוּ שְׁעִירִים, דְּכִתְיִב, (ישעיה יג) וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְאַתְמַר בְּהוֹן, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זְבַחֵיהֶם לְשְׁעִירִים. דְּעֲלִיֵּהוּ אֶתְמַר, (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׁדִים לֹא אֱלֹהִים. וּבְשְׁעִיר דָּא, אֶתְפָּרַשׁ מְכֻלָּא, וְנוֹשֵׂא כָּל חוּבֵין דְּיִשְׂרָאֵל עֲלֵיהּ, כְּמָה דְּאֵתְ אֶמַר, (ויקרא טז) וְנוֹשֵׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עוֹנוֹתָם. וְעוֹד, בְּתַר דְּנִטִּיל אִיהוּ וְנִשָּׂא. קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות לד) נִשָּׂא עוֹן. מָאִי בֵּין נוֹשֵׂא לְנִשָּׂא. נִשָּׂא: מְטוּלָא. נוֹשֵׂא: סְלִיקוּ דְּמְטוּלָא.

(ובחבורא קדמאה) (ע"כ רעיא מהימנא)

כמו למטה כן למעלה

למדנו, באותה שעה שפיתוב ולקח אהרן את שני השעירים וגו', הם מתעוררים באות יום למעלה ורוצים לשלט (לשטות) ולצאת לעולם. פיון שהפנה מקריב את אלו למטה, אז נקרבים אותם שלמעלה, ואז עולים הגורלות בכל הצדדים. הפנה נותן גורלות למטה, הפנה נותן גורלות למעלה. כמו שאחד נשאר

תאנא, בההיא שעתא דכתיב, ולקח אהרן את שני השעירים וגו', מתערין אינון בההוא יומא לעילא, ובעיין לשלמטאה (ג"א לשמטאה) ולמיפק בעלמא. פיון דכהנא מקרב אלין לתתא, מתקרבין אינון לעילא. כדיון עדבין סלקין בכל סטרוין, כהנא יהב עדבין לתתא, כהנא יהיב עדבין לעילא. כמה דחד

חלק ג
דף ס"ג
ע"א

עם הקדוש ברוך הוא למטה, ואת האחד מוציאים לאותו המדבר, כך גם למעלה אחד נשאר עם הקדוש ברוך הוא, ואחד יוצא לשוטט בעולם לאותו המדבר העליון, ואחד נקשר באחד.

אשתאר ביה בקודשא בריך הוא לתתא. וחד אפקין ליה ליהוה מדברא, הכי נמי לעילא, חד אשתאר ביה בקודשא בריך הוא, וחד נפיק ושט בעלמא, ליהוה מדברא עלאה, וחד בחד מתקשר.

לפני ה' תטהרו

וְכָל אוֹתֶם הַסְּפָרִים הַפְּתוּחִים לְפָנָיו וְכַתוּבִים לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתֶם הַחֲסֻטָּאִים, הוּא מְזַכֵּה אוֹתֶם וּמְטַהֵר אוֹתֶם מִכָּל. זֶהוּ שְׁכַתוּב מִכָּל חֲטָאֵתֵיכֶם לְפָנָיו ה' תְּטַהְרוּ. לְפָנָיו ה' מִמָּשׁ. אוֹתֶם שְׂאוּמְרִים אֵת הַפְּסוּק, אוֹמְרִים עַד כָּאן וְלֹא יוֹתֵר. וְאִין רְשׁוֹת לְאַחַר לוֹמַר תְּטַהְרוּ, אֲלֵא הִכְהִין הַגְּדוֹל שְׁעוּבַד אֵת הָעֵבוּדָה, וְקוֹשֵׁר אֵת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּפִיו. וְכִשְׁהִיָּה נִקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפִיו, אוֹתוֹ קוֹל יוֹרֵד וּמְכַה בּוֹ, וּמְאִירָה הַמְּלָה בְּפִי הִכְהִין, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. עַבְד עֵבוּדָה, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתֶם הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ.

וְכָל אֵינּוֹן סְפָרִין דְּפִתְחִין קְמִיָּה, וְכַתִּיבִין קְמִיָּה כָּל אֵינּוֹן חוּבִין, הוּא מְזַכֵּי לֹון, וּמְדַכֵּי לֹון מְבַלְהוּ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב מִכָּל חֲטָאֵתֵיכֶם לְפָנָיו יְהוָה אֱהִיחֲסִיבָהּ תְּטַהְרוּ. לְפָנָיו יְהוָה אֱהִיחֲסִיבָהּ מִמָּשׁ, אֵינּוֹן דְּאִמְרִין קְרָא, עַד הֵכָא אִמְרִין, וְלֹא יוֹתֵר. וְלִית רְשׁוֹ לְאַחְרָא דְלִמָּא תְּטַהְרוּ, אֲלֵא כִּהְנָא רְבָא, דְּפִלַּח פּוֹלְחָנָא, וְקוֹשֵׁר שְׂמָא קְדִישָׁא בְּפוּמִיָּה, וְכַד הוּא אֲתִקְשָׁר וּמִתְבָּרַךְ בְּפוּמִיָּה, הֵהוּא קְלָא נְחִית וּבְטַשׁ בִּיָּה, וְאֵתְנַהִיר מְלָה בְּפוּמִיָּה דְכִהְנָא, וְאוֹמַר תְּטַהְרוּ. פִּלַּח פּוֹלְחָנָא, וּמִתְבָּרְכִין כָּל אֵינּוֹן עֲלִאִין דְּאִשְׁתְּאַרוּ.

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

כניסת הכהן גדול לקדש הקדשים

אחר כך רוחץ גופו ומקדש ידיו להפגס לעבודה קדושה אחרת. עד שיתפנו להפגס למקום

ולביתר אסחי גופיה, וקדש ידיו, לאעלא בפולחנא אחרא קדישא. עד דיתכונן למיעל לאתר

חלק ג
דף ס"ז
ע"א

אחר עליון קדוש מהכל. שלש שורות מקיפות אותו; של אָחיו הפְּהַנִּים, ולוֹיִם, ומְכַל שְׁאֵר הָעָם. (בְּרִכּוֹת לְפָנָיו) זֹקְפִים יָדַיִם עָלָיו בְּתַפְלָה, וְקָשָׁר שֶׁל זֶהָב תְּלוּי בְּרַגְלוֹ. נוֹטֵל שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת, וְכָלֶם עוֹמְדִים בְּמִקוּמָם וְלֹא הוֹלְכִים אַחֲרָיו. (הִיָּה מִקְטִיר קְטֹרֶת).

אַחֲרָא עֲלָא, קְדִישָׁא מְכַלָּא. תְּלַת שׁוּרֵין סְחָרֵין לִיה, כְּהֵנִי אָחוּי, וְלִוְאֵי, וּמְכַל שְׁאֵר עַמָּא כְּלָהוּ. (בְּרַכָּא קַמִּיה) זְקִפִּין יָדֵין עָלֵיה בְּצִלּוֹתָא וְקַטְרָא דְדַתְבָּא זְקַפָּא בְּרַגְלֵיה. נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן, וְכָלָהוּ קַיְמִין בְּקִיּוּמֵיהוּ, וְלֹא נְטִלִין בְּתַרְיָה (הִוָּה אַקְטִיר קְטֹרֶת).

הקטרת הקטורת

הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת אַחֲרוֹת, (רְשׁוּמָה בִּלְבָב) מִקִּיף אֶת מְקוֹמוֹ. הוֹלֵךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת, וְסוֹתֵם אֶת עֵינָיו וְנִקְשָׁר לְמַעְלָה. נִכְנָס לְמִקוּם שְׁנֹכְנָס, שׁוֹמֵעַ קוֹל כְּנָפֵי הַפְּרוּבִים שְׁמֹזְמָרִים וּמְקִישִׁים בְּכַנְפֵים הַפְּרוּשׁוֹת לְמַעְלָה. הִיָּה מִקְטִיר אֶת הַקְטֹרֶת, וְשׁוֹכֵף קוֹל כְּנָפֵיהֶם וְנִדְבָקִים בְּלַחֶשׁ.

נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן אַחֲרָן, (רְשׁוּמָא בְּלִבָּא) אַסְחָר לְדוּכְתִיָּה. נְטִיל תְּלַת פְּסִיעֵן, אַסְתִּים עֵינָיו, וְאַתְקָשָׁר לְעֵילָא. עֹאל לְאַתְר דְּעֹאל, שְׁמַע קוֹל גְּדַפֵּי דְכְּרוּבֵיָא מְזַמְרִין, וְאַקִּישָׁן גְּדַפִּין פְּרִישָׁאן לְעֵילָא. הִוָּה אַקְטִיר קְטֹרֶת, מִשְׁתַּכְּבָּא קוֹל גְּדַפֵּיהוּ וּבִלְחִישׁוֹ אֶתְדַבְּקוּן.

עת רצון ושמחה

אִם הִפְהֵן זֹכְהָ, שְׁהַרִי לְמַעְלָה נִמְצָא בְּשִׂמְחָה - אַף כָּאן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יוֹצֵא רְצוֹן הָאוֹר הַמִּתְבַּשֵּׁם מְרִיחוֹת שֶׁל הַרִי אֶפְרַסְמוֹן טְהוֹר שֶׁלְמַעְלָה, וְהוֹלֵךְ בְּכָל אוֹתוֹ הַמְּקוּם. נִכְנָס הַרִיחַ לְשַׁגִּי נִקְבֵי חֲטָמוֹ, וְלָבוּ מִתְיָשֵׁב. אַז הַכֹּל הוּא בְּלַחֶשׁ, וְלֹא נִמְצָא שֵׁם פְּתַחוֹן פְּהָ. פּוֹתַח הִפְהֵן אֶת פִּיו בְּתַפְלָה בְּרְצוֹן, בְּשִׂמְחָה, וּמִתְפַּלֵּל אֶת תְּפִלָּתוֹ.

אִי כְּהֵנָּא זְכִי, דְּהָא לְעֵילָא כְּחִידוֹ אֲשַׁתְּכַח, אוּף הָכָא בְּהֵיָא שְׁעָתָא נְפִיק רְעוּא דְנְהוּרָא, מִתְבַּסְמָא מְרִיחוֹן דְטוּרֵי אֶפְרַסְמוֹנָא דְכָּיָא דְלְעֵילָא, וְאוּלָּא בְּכָל הַהוּא אַתְר, אֲעִיל רִיחָא בְּתַרִי נֹקְבֵי דְחוּטְמִיָּה, וְאַתֵּיִשְׁבָּא לְבָא. כְּדִין כְּלָא הוּא בְּלִחִישׁוֹ, וּפְטָרָא לָא אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן. פְּתַח כְּהֵנָּא פּוּמִיָּה בְּצִלּוֹתָא בְּרַעוּתָא בְּחִדּוּתָא, וְצִלֵי צִלּוֹתֵיהָ.

אחר שסיים, זוקפים הכרובים כמו מקדם את פניהם ומזמרים. אז יודע הכהן שהיה רצון, ועת שמחה לכל, והעם יודעים שתפלתו התקבלה, כמו שכתוב (ישעיה א) אם יהיה חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא שב לאחוריו ומתפלל תפלתו. אשרי חלקו של הכהן, שהרי על ידו שמחה על שמחה נמצאת באותו יום למעלה ולמטה. על אותה שעה כתוב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

בתר דסיים, וקפין כרובינא במלקדמין גדפייהו, ומזמרינן. כדון ידע בהנא דרעותא הוה, ועידון חדוותא לכלא, ועמא ידעין דאתקבל צלותיה, כמה דכתיב, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ילבינו. והוא תב לאחוריה, וצלי צלותיה. וזכאה חולקיה דכהנא, דהא על ידו חידו על חידו אשתכח ההוא יומא לעילא ותתא, על ההיא שעתא כתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שצכה לו, אשרי העם שיהויה ^{אחוריהו} אלהיו.

ההואות על הכפרת

למדנו, בשעה שנכנס עם דם הפר, מוכון בראש האמונה, ומזה באצבעו, ככתוב והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת. ואיך עושה? טובל בראשי (בדיבק) האצבעות, ומזה כמצליף בטפות האצבע לצדי הטביר (השפיע) (הכפרת), מזה ומתכונן, ומתחיל למנות: אחת אחת ואחת. אחת לבדה, ואחת שכוללת הכל. אחת השבח של הכל, האחת שהכל חוזרים פנגדה, אחת הראש של הכל. אחר כך אחת ואחת, שהם שורים

תאנא, בשעתא דעאל בדמא דפר, מכיון ברישא דמהימנותא, ואדי באצבעיה, כמה דכתיב, והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת והיד עבד. בסים בקפטא (ס"א בקפטא) דאצבעא, ואדי כמצליף, בטיפין דאצבעא, לסטרי קפתורא (ס"א קפטורא) (ס"א כפורתא), אדי ואתכוון, ושארי למגני אחת, אחת ואחת. אחת בלחודהא, אחת דכליל כלא, אחת שבחא דכלא, אחת דכלא אהדרן לקבלה, אחת רישא דכלא. לבתר אחת ואחת, דאינון שריין כחדא,

חלק 1
דף ק"ב
ע"א

ברעותא באחוותא, ולא מתפרשן לעלמין.

בתר דמטא להאי ואחת, דהיא אימא דכלא. מכאן שארי לממני בזווגא, ומני ואמר, אחת ושתיים. אחת ושלש. אחת וארבע. אחת וחמש. אחת וישש. אחת ושבע. בגין לאמשכא ולנגדא להאי אחת, דהיא אימא (מא) עלאה, בדרגין ידיען, לכתרא (ס"א לנהרא לאימא) דאימא תתאה. ולאמשכא נהרין עמיקין מאתרייהו לפנסת ישראל. ועל דא, יומא דא תרין נהרין כחדא, אימא עלאה נהרא לאימא תתאה. ועל דא כתיב יום הכפורים, כמה דאתמר.

כאחד, ברצון ובאחוה, ולא נפרדים לעולמים.

אחר שמגיע לנאחת הזו, שהיא אם הפל, מכאן מתחיל למנות בזווג, ומונה ואומר: אחת ושתיים, אחת ושלש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת וישש, אחת ושבע. כדי למשך ולהשפיע לאחת הזו, שהיא האם (היס) העליונה, בדרגות ידועות, לפתר (לנהר לאימא) של אמא התחתונה, ולהמשיך נהרות עמקים ממקומם לכנסת ישראל. ועל כן ביום השני שני אורות מאירים כאחד, האם העליונה מאירה לאם התחתונה, ועל כן כתוב יום הכפורים, כמו שנתבאר.

במה יודעים אם נתקבלה התפלה

אמר רבי יצחק קפמרא חדא קשירא ברגלוי דכהנא, בשעתא דהוה עאל, דאי ימות התם, יפקוהו מלבר. ובמה ידעי. בההוא זהוריתא אתיידע ואשתמודע, כד לא יהפך גונוי. בההיא שעתא אשתמודע, דכהנא אשתכח לגו בחטאה. ואי יפוק בשלם, בזהוריתא אתיידע ואשתמודע, דיהפך גונוי לחור. כדן חדוותא היא בעלאי ותתאי. ואי לאו כלהו אשתכחו בצערא, והו ידעי כלא, דלא אתקבלו צלותהון.

חלק 2
דף ק"ב
ע"א

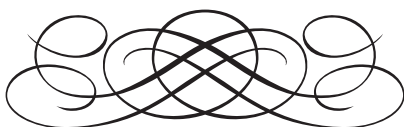
אמר רבי יצחק, שרשרת אחת קשורה לרגלי הפהן בשעה שהיה נכנס, שאם ימות שם, יוציאוהו מבחוץ. ובמה יודעים? באותה זהורית נודע והפר, כשלא נהפך צבעו. באותה שעה נודע שהפכה נמצא בפנים בחטא. ואם יצא בשלום, בזהורית יודע ויפר, שיהפך צבעו ללבן, אזי שמחה היא בעליונים ובתחתונים. ואם לא, כלם נמצאו בצער, והיו כלם יודעים שלא התקבלו תפלותיהם.

אם שגורה תפילתו בפיו

חלק ג
דף ק"ב
ע"א

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן דְּהוּה עָאֵל, **אָמַר** רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן שְׁהִיָּה נְכֻס, וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא לְהַסְתַּבְּל בְּמָה שְׁלָא צְרִיךְ, וְהִיָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל פְּנֵי הַכְּרוּבִים מְזַמְרִים וּמְשַׁבְּחִים, הִיָּה יוֹדַע הַכְּהֵן שְׁהַפֵּל הִיָּה בְּשִׁמְחָה, וְיֵצֵא בְּשָׁלוֹם. וְעַם כָּל זֶה, בְּתַפְלָתוֹ הִיָּה יוֹדַע, שְׁהַמְלִים יוֹצְאִים בְּשִׁמְחָה וּמִתְקַבְּלִים וּמִתְפָּרְכִים כְּרָאוּי, וְאִזּוּ הִיא שְׁמִחָה בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פִּינּוֹן דְּהוּה עָאֵל, וְטַמְטַם עֵינוּי דְלָא לְאִסְתַּבְּלָא בְּמָה דְלָא אֲצַטְרִיךְ, וְהוּה שְׁמֵעַ קֹל גְּדַפֵּי כְּרוּבֵיָא מְזַמְרֵי וּמְשַׁבְּחֵי. הוּה יוֹדַע פְּהֵנָא, דְכֻלָּא הוּה בְּחֻדְוָה, וְיִפּוּק בְּשָׁלוֹם. וְעַם כָּל דָּא בְּצִלוֹתֵיהּ הוּה יוֹדַע, דְּמַלְיוֹן נְפָקִין בְּחֻדְוֹתָא, וּמִתְקַבְּלָן וּמִתְפָּרְכָן (דף ק"ב ע"ב) כְּדָקָא יְאוּת, וּבְדִין חֻדְוֹתָא הִיא בְּעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי.

בס"ד

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלסה		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

לכבוד בנק _____

סניף _____

כתובת הסניף _____

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																	
4	7	6	9	5															

אני/הח"מ _____ (שם בעל/ החשבון מופיע בספרי הבנק) _____ מס' זהות _____

רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבוננו/ הנ"ל בסכומים, בנין תרומה בסכומים ובמועדים שיוצאו לכם מדי פעם באמצעי מנגנון, ע"י ז"ג עדן התחנות" כמפורט מטה ב"פרטי ההרשאה".

2. ידוע לי/לנו כי:

א. ההוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה מפורטת מאתנו בכתב לבנק ולז"ג עדן התחנות" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מות ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.

ב. אורח/גרה רשאי/ם לבטל מראש חוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידנו/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.

ג. אורח/גרה רשאי/ם לבטל חוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב אם אכזיב/נוכח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.

3. ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נכונים שעלינו להסדיר עם המובט.

4. ידוע לי/לנו, כי סכומי החיוב עפ"י ההרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תשלח לי/לנו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בנין חיובים אלה.

5. הבנק יפעל בתאמת להוראות בכתב ההרשאה הזו, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תורה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.

6. הבנק רשאי להוציא/ניגו מן ההסדר המפורט בכתב ההרשאה הזו, אם תורה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/לנו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.

7. נא לאשר לי/נו עדן התחנות" בספח המחבר לזה, קבלת ההוראות אלו מפני/מאתנו.

פרטי ההרשאה מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____

חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלסה		סוג חשבון	מספר חשבון																	
בנק	סניף																			

אישור הבנק

לכבוד ז"ג עדן התחנות" (עפ"י זורח פ' לך לך)

רח' נחשון 10 בית שמש 29099

בית שמש

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה																	
4	7	6	9	5															

קבלנו הוראה פ _____ לכבוד חייבים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מנגנון שהציינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בתאמת לפירוט בכתב ההרשאה.

רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בתאמת כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תורה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/י בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהחייבות/חייבים כלפינו, לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

ככבוד רב,

בנק _____

סניף _____

חתימה וחותמת הסניף _____

תאריך _____

ספר זוהר יום הכיפורים חלק ב

הכולל בתוכו ב' ספרים

א. מאמרי הזוהר ליום הכיפורים - מפטיר יונה,
ב. מאמרי הזוהר להושענא רבה

הלומד מאמרים אלו בשבת שבתון, בוודאי
מכפיל ומשליש זכויותיו עשרת מונים, ושעה
לימוד הזוהר הקדוש ביום הקדוש, יחשב
למאות מיליוני שנות תורה כמבואר בספר
"ערכה של שעה" ו"כוח הזוהר" חלקים א-ח.
ויתקיים בנו הבטחת משה רבינו מהימנא
בדא יפקון מגלותא ברחמי

יצא לאור עשרת ימי תשובה תשע"ד
על ידי "מפעל הזוהר העולמי"
בת ים 0527651911

מפעל הזוהר העולמי

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

יותר משמונה אלף שיעורים בזוהר הקדוש, תענוג גן עדן בעולם הזה. לשמיעת כל ספרי הזוהר הקדוש בשפת לשון הקודש ב-277 דיסקים - 1500 שעות של תענוג רוחני בטל: 054-4577956

סגולת הרשב"י: פדיון נפש האמיתי, הגדול ביותר בעולם שיציל נפשך (ללא כסף). אמור במשך שבעה ימים ברציפות את דף האידרא, (רצוי לאחר התפילה). תן וחלק לעוד 3 אנשים את דף האידרא, וכן הלאה, כך תוצר שרשרת מגן, של הרשב"י לכל עם ישראל שאין שום כח ומקסרג בעולם שיכול לפגום בה כולם מוגנים בתיבת נוח של הרשב"י: - הווהר קדוש.

שמעו ותחי נפשכם, השיעורים מוכנים ומסודרים, וכל החפץ להיות מן המאירים, יבוא ויטול לרבים להשמיע, זכויות אדירות להשפיע, ובזכות התנא הקדוש האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה יזכו כל עם לביאת הגואל בב"א. להזמנת דיסקים 054-4577956.

הקב"ה שלח לנו תיבת נח של הרשב"י שהיא "הווהר הקדוש" להצילנו מהמבול הנורא!

לשמיעת כל ספרי הזוהר הקדוש בשפת לשון הקודש ב-277 דיסקים - 1500 שעות של תענוג רוחני בטל:

054-4577956

מפעל הזוהר העולמי יוצא במבצע חסר תקדים, רכישת כל ספרי הזוהר דף היומי בפורמט כיס במחיר מסובסד, טל: 0527-651911

תיבת נח של הרשב"י

0722-990044

הקדמה

י'תפרסם ה'זוהר ו'ילמדו ה'כל את תורת הזוהר על ידי עיון בספר קדוש זה שאנחנו מוציאים עתה לאור, בעזרת ה' ובסיעתא דשמיא הצלחנו לגמור את ספר הקדוש זוהר ליום הכיפורים חלק ב', כדי לזכות את ישראל ביום הקדוש הזה, ללמוד ולסיים מאמרי הזוהר השייכים ליום הכיפורים, רבות הזכרנו בספרים הקודמים על הזכות של לימוד הזוהר בשבת קודש, ראה בהרחבה בקונטרסים "ערכה של שעה", ו"כוח הזוהר" חלקים א-ד, ובוודאי שביום הכיפורים הנקרא שבת שבתון, הזכויות מכפילות את עצמן, כל שכן שהשנה יוצא בשבת קודש, ובפרט שהלימוד יוצא בטהרה מפה קדוש מתוך צום ובכי ותפילה וצעקה, וודאי שיתקבל הלימוד לרצון לפני ה', להיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, וכדאי רבי שמעון לסמוך עליו, ולקרב ק"ץ הגאולה כמו שהבטיח משה רעיא מהימנא בספרא דא יפקון מגלותא ברחמי אמן כן יהי רצון.

ש מן ש
כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ

ספר
תהלים

המהולק-

עַם אֲנִי אֹדוֹךְ בְּקִלִּי נָכַל אֶמְתַּךְ אֱלֹהֵי אֲשׁוּרֵיךָ לֵךְ בְּכַוֹד קִדּוּשׁ יִשְׂרָאֵל

עם פירוש הוהר
בלשון הקודש

רבי שמעון בר יוחאי זע"א

להתנא האלוקי רבי יודל ראובנעט זיג, ומעלת לימוד חז"ר אמורת חללים

מבוסס על פירוש הוהר
בספרות חז"ר בספרות חז"ר רב"ל בספר דא יספן כן נחלא ברנטי

ובת אמורת חז"ר עם הנהלים ותכפול חז"ר לפי סוף עילוי, וישיח זה יג, ובעת עבדי, ותכלס גיליה, ותכלס טלוחיה עם זור מילכא טיטיה, ככ"א, ונכסך עליו תיקון מ"ח ושור הירוד להארזיל.

מבוא

פרק א'

שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום הכיפורים
סימן תרכ"ב, סעיף ב' - סדר תפילת מנחה:

מחבר: ... [1] והשלישי מפטיר (ג) ביונה, ומסיים "מי אל כמוך", ומברך לפני
ולאחריה...

באר היטב: (ג) ביונה, לפי שיש בו כוח התשובה, ושאין יכולין לברוח מהשם
יתברך, (לבוש).

משנה ברורה: [2]... ומפטיר ביונה שמדבר מן התשובה ועוד, שאין יכולין [3]
לברוח מן השם יתברך (אחרונים).

שער הציון: [4] וכוונתם, כי האדם חושב כמה פעמים לייאש את עצמו, שאין
יכול לתקן בשום אופן, ועל כן יתנהג תמיד באופן אחד, ואם יגזור
עליו הקב"ה למות ימות, אבל טעות הוא, שסוף דבר יהיה, כל מה שהקדוש
ברוך הוא רוצה מנפשו שיתקן מוכרח הוא לתקן, ויבוא עוד פעם ופעמים לעולם
הזה, ובעל כרחו יוכרח לתקן, ואם כן למה לו כל העמל למות, ולסכול חיבוט
הקבר, ושאר צרות, ולחזור עוד הפעם?

וראיה מיונה, שהקב"ה רצה מאתו שילך וינבא, והוא מאן בזה ונס לים, מקום
שלא ישרה עליו עוד השכינה לנבאות כידוע. וראינו שנמבע בים ונבלע
בדג, והיה שם במעיו כמה ימים, ולפי הנראה בוודאי לא יוכל להתקיים דברי
השם יתברך, ומכל מקום ראינו שסוף דבר היה שרצון השם יתברך נתקיים,
וַיִּלְךָ וַיִּנְבֵּא, כן הוא האדם בעניניו. וזהו שאמרו באבות, (אבות פרק ד' משנה כא - כ"ג):
רַבִּי אֱלֵעָזָר הַקַּפָּר אָמַר... הוּא הָיָה אֹמֵר, תִּילוּדִים לְמוֹת, וְתַמְתִּים לְחַיִּים,
וְתַחִים לְדִין. לִידַע לְהוֹדִיעַ וְלְהוֹדֵעַ שֶׁהוּא אֵל, הוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא, הוּא
הַמְבִּין, הוּא הַדִּין, הוּא עַד, הוּא בַּעַל דִּין, וְהוּא עֲתִיד לְדוֹן. בְּרוּךְ הוּא, שְׁאִין לְפָנָיו
לֹא עוֹלָה וְלֹא שִׁבְחָה וְלֹא מִשְׁוֹא פָּנִים וְלֹא מִקַּח שׁוֹחַד, שֶׁהַבֵּל שְׁלוֹ. וְיַדַּע שֶׁהַבֵּל
לְפִי תַחֲשׁוּבֹן. וְאֵל יִבְטִיחֶךָ וַיִּצְרֶךָ שֶׁהַשְּׂאוֹל בֵּית מְנוּס לֶךָ, שֶׁעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה נּוֹצֵר,
(ועל בְּרַחֲךָ אֵתָה נוֹלֵךְ), וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה חַי, וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה מוֹת, וְעַל בְּרַחֲךָ אֵתָה עֲתִיד
לְתַן דִּין וְתַשְׁבּוֹן לְפָנָי מִלֶּךְ מַלְכֵי תַמְלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

פרק ב'

לאור דברי הסבא קדישא הכתן הגדול מאחיו, מרן החפץ חיים זי"ע, ראוי לכל בר ישראל להתעורר מתרדמת הזמן ולעשות חשבון נפשו, על מה ולמה אנו סובלים באריכת הגלות כל כך הרבה זמן, בוודאי זהו מנפלאות תמים דעות, לחשב לבלתי נידח ממנו נידח, ומחכה עלינו מתי תפקחנה עיני שכלינו, ונאחז בעץ החיים וחי לעולם, על כן הבאנו כאן את דברי קדוש ה' המקובל האלוקי תלמידו המובהק של מרן האר"י החי זי"ע, שסמך אך ורק עליו לכתוב את דברי תורתו, כדי שהעולם יבוא על תיקונו, ויכבר העיד עליו תלמידו הגדול המהר"ח"ו, שאלו זכינו והיה חי האר"י הקדוש, עוד מעט שנים, בוודאי היה מתקן את כל ישראל, והיו עושים תשובה, ונגאלים מיד, וכל ישראל יעשו תשובה אמיתית, כי רק בתשובה ניגאל, כדברי הוזהר הקדוש וזהר חרש:

גלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה

איתא בזהר חדש (פרשת נח דף ל): רבי אליעזר אומר, כל הגלות שגלתה פנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ, ונתעוררה תמיד בתשובה, ונלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה. שפאמר (דברים ל) ושבתי עד ה' אלהיך ושמעת בקולו. וכתוב (שם) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

לשון הקודש: רבי אליעזר אומר, כל הגלות שגלתה פנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ ונתעוררה תמיד בתשובה, ונלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה, שפאמר (דברים ל) ושבתי עד ה' אלהיך ושמעת בקולו. וכתוב (שם) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

אמר ליה רבי עקיבא, אם פן, היאך יהא דא להתעוררא בולחון פחדא בתשובה, מאן דהוי בסויפי שמיא, ומאן דהוא בסויפי ארעא, היך יתחברון פחדא למעבר תשובה.

לשון הקודש: אמר לו רבי עקיבא, אם פן, איך יהיה זה לעורר את כלם פאחד בתשובה? מי שהוא בסופי השמים ומי שהוא בסופי הארץ, איך יתחברו פאחד לעשות תשובה?

אם יחזרו בתשובה ראשי בית הפנסת, או בית פנסת אחד, בזכותם תתפנס כל הגלות

אמר לו רבי אליעזר, היך, דאי יחזרון בתשובה רישי פנישתא, או תדא פנישתא, בזכותם יתבגש כל גלותא, דקודשא בריך הוא איסתבי תדירא, אימתי

יחזרו, ויעבד להון טבא, דכתיב (ישעיה ל) ולכן יחפה ה' לחננכם. מחכה תמיד אימתי יעשו תשובה.

לשון הקודש: אמר לו רבי אליעזר: חייך, שאם יחזרו בתשובה ראשי בית הפנסת, או בית פנסת אחד, בזכותם תתפנס כל הגלות, שהקדוש ברוך הוא מסתפל תמיד מתי יחזרו ויעשה להם טוב, שפתיב (ישעיה ל) ולכן יחפה ה' לחננכם, מחכה תמיד אימתי יחזרו בתשובה.

אמר רבי יוסי, איתא הא, פהא דאמר רבי פנחס, דכתיב ולא יספה שוב אליו עוד. לא נאמר ולא יסף שוב אליה, אלא היא לא יספה שוב אליו, מפלל דהוא מזומן ומחכה אימתי תשוב.

לשון הקודש: אמר רבי יוסי, בא זה פנה שאמר רבי פנחס, שפתיב ולא יספה שוב אליו עוד. לא נאמר ולא יסף שוב אליה, אלא היא לא יספה שוב אליו. מפלל שהוא מזמן ומחכה אימתי תשוב.

ברק ג'

הקדמת מזרינו הרב חיים ויטאל זכותו ונן עלינו אמן
על שער ההקדמות

סבת ארף הגלות - אוי לנו כי פנה היום

אמר הצעיר מעיר. הדל באלפי חיים ויטאל בן לאדוני אבי הרב יוסף ויטאל זכרונו לחיי העולם הבא:

בהיותי בן שלשים לכח תשש כחי ישבתי משתומם. ומחשבותי תמהים. פי עבר קציר פלה קיץ ואנחנו לא נושענו. רפואה לא עלתה למחלתנו. אין מזור לבשרנו. ולא עלתה ארוכה למפתנו לחרבן בית מקדשנו. הנחרב זה היום אלה ות"ק וד' שנים (1504) אוי לנו כי פנה היום יום אחד של הקדוש ברוך הוא שהוא אלה שנים וגם נטו צללי ערב שהם ת"ק וד' שנים יותר מחצי היום הב'. וכלו כל הקצין ועדין בן דוד לא בא. ונודע את אשר אמרו רבותינו זכרונם לברכה כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו. ואתנה את פני לחקר ולדעת מה זה ועל מה נתארך קצנו וגלותנו. ומדוע לא בא בן ישי.

אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואטומי הלב

ומצאתי און לי ואנינה בקרבי ולבי דוי. ממאמר אחד הובא בספר התקונים תקון ל' (דף ע"ג:). וזה לשונו:

נתיב תניינא בתיב ורוח אלהים מרחפת וגו', מאי ורוח, אלא בודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא.

בְּנֵי שְׂכִינְתָא דְאַשְׁתַּבַּחַת בִּינְיָהוּ, וְהָאֵי רוּחַ אֲתַעְבִּיד קָלָא, וְיִימָא חֲכִי אֵינְנֵי דְמִיכִין דְּשִׁינְתָא בְּחֹרֵיהוֹן, סְתִימִין עֵינֵין אֲטִימִי לְבָא, קוּמוּ וְאַתְעֵרוּ לְנָבִי שְׂכִינְתָא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלֹא סְכְלָתְנֵי לְמַנְדַּע בֵּיהּ, וְאִיהוּ בִּינִיכוּ.

לשון הקודש: הַנְּתִיב הַשְּׁנִי, רוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. מִה זֶה רוּחַ? אֵלֹא בּוֹדָאֵי בְּזִמְן שֶׁהַשְּׂכִינָה יוֹרְדַת לְגִלוּת, הַרוּחַ הַזֶּה נוֹשֶׁבֶת עַל אוֹתָם שְׁמִתֵּעֶסְקִים בַּתּוֹרָה, מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת בִּינֵיהֶם, וְהַרוּחַ הַזֶּה נַעֲשִׂית קוֹל, וְתֹאמַר כֹּה: אוֹתָם יְשָׁנִים שֶׁשָּׁנָה בְּנַחֲרֵיהֶם, סְתוּמֵי הַעֵינַיִם וְאַטּוּמֵי הַלֵּב, קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ אֶל הַשְּׂכִינָה, שִׁישׁ לָכֶם לֵב בְּלִי הַשְּׁכַל לְדַעַת אוֹתָהּ, וְהִיא בִּינִיכֶם.

אָפְלוּ כָל אֵלֹו שְׁמִשְׁתַּדְלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעַצְמָם עוֹשִׂים וְרוּא דְמַלְהָ קוֹל אוֹמַר קְרָא. כְּגוֹן קְרָא נָא הַיֵּשׁ עוֹנְגָּה וְגו' וְהִיא אוֹמְרָה מַה אֶקְרָא כָּל הַבְּשָׂר חֲצִיר בְּלֹא אֵינְנֵי כְּבַעֲרָה דְאַכְלִין חֲצִיר, וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, כָּל חֶסֶד דְּעַבְדֵי לְגִרְמִייהוּ הוּא דְּעַבְדֵי. וְאִפִּילוּ כָּל אֵינְנֵי דְּמִשְׁתַּדְלִין בְּאוֹרֵייתָא, כָּל חֶסֶד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִייהוּ עַבְדִּין אֵי.

לשון הקודש: וְסוּד הַדְּבָר - קוֹל אוֹמַר קְרָא, כְּמוֹ קְרָא נָא הַיֵּשׁ עוֹנְגָּה וְאֵל מִי מְקוֹדָשִׁים תַּפְנֶה, וְהִיא אוֹמְרַת מַה אֶקְרָא, כָּל הַבְּשָׂר חֲצִיר, הַכֹּל הֵם כְּבַהּמוֹת שְׂאוּכְלוֹת חֲצִיר, וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, כָּל הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׂים, עוֹשִׂים לְעַצְמָם. וְאִפִּילוּ כָּל אֵלֹו שְׁמִשְׁתַּדְלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעַצְמָם עוֹשִׂים.

אֵלֹו הֵם שְׁעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה יְבֶשֶׁה, וְלֹא רוּצִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻכְמוֹת הַקְּבֵלָה - אוֹי לְהֵם שְׂגוּרְמִים שְׂיַלְף הַמְּשִׁיחַ מִהַעוֹלָם, אוֹי לְהֵם שְׂגוּרְמִים עֲנִיּוֹת וְחֹרֵב וּבִזְיָה וְהֵרֵג וְאַבְדָּן בְּעוֹלָם

וּבַהּהוּא זְמַנָּא מְצַאֲתֵי כְּתוּב (תְּקוּנַי זֹהר תְּקוּן ל'): וַיִּזְכּוֹר כִּי בְּשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵף וְלֹא יָשׁוּב (תְּהֵלִים עַד לט), דָּא אִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וַי לֹוּן מֵאֵן דְּגִרְמֵי דִּיזְיוּל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יָתוּב לְעֲלָמָא, דְּאֵלִין אֵינְנֵי דְּעַבְדֵי לְאוֹרֵייתָא יְבֶשֶׁה, וְלֹא כְּעֵאן לְאַשְׁתַּדְלָא בְּחֻכְמוֹת הַקְּבֵלָה וְגִרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעֵי דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי יוֹדֵי מִינְהּ, וְאַשְׁתַּאֲרַת בִּי"ת יְבִישָׁה, וַי לֹוּן דְּגִרְמֵי עֲנִיּוֹתָא וְחֹרְבָא וּבִזְיָה וְהֵרֵג וְאַבְדָּן בְּעֲלָמָא, וְהָאֵי רוּחַ דְּאַסְתַּלַּק דְּאִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְּאַתְמוּרָה, וְאִיהוּ רוּחַ תְּקַדְשׁ, וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְנִרְאֵת הַשֵּׁם (יִשְׁעִיָּה י"א ט).

לשון הקודש: בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּזְכּוֹר כִּי בְּשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵף וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזוּהִי רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹי לְהֵם מִי שְׂגוּרְמִים שְׂיַלְף לוֹ מִן הַעוֹלָם וְלֹא

וְגוֹרַם אַרְךָ גְּלוּתָא, כִּי הֵם מְעַכְבִּים הַגְּאֻלָּה רַחֲמֵנָא לִיצְלוּ, כִּי יַעֲשֶׂה בְּשַׁעַה אַחַת בְּלַמּוּד הַקְּבֵלָה, מַה שְׂלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד חֲדָשׁ יָמִים בְּפִשְׁטֵי הַתּוֹרָה, כִּי גְדוּל כְּחַה לְקַרֵּב הַגְּאֻלָּה.

א) כְּמָה גְדוּל חֵיבוֹב עַל תְּלַמִּיד חֻכֵּם לְלַמַּד קְבֵלָה: גַּם בַּתְּקוּן ל' כְּתוּב (תְּפִסָּא מְלֵךְ), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כְּמָה גְדוּל חֵיבוֹב עַל תְּלַמִּיד חֻכֵּם לְלַמַּד קְבֵלָה. וְעַנְשָׁם כְּמָה גְדוּל אִם אֵינִים לּוֹמְדִים קְבֵלָה,

יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׁאֵלוּ הֵם שְׁעוֹשִׁים אֶת הַתּוֹרָה יְבֹשָׁה, וְלֹא רוֹצִים לְהִשְׁתַּדֵּל בְּחֻמַּת הַקְּבִלָּה, וְגוֹרְמִים שְׂמֻסְתַּלַּק מֵעֵין הַחֻכְמָה, שֶׁהִיא 'י' מְמַנָּה, וְנִשְׁאָרַת ב' יְבֹשָׁה, אוֹי לָהֶם שְׂגוֹרְמִים עֲנִיּוֹת וְחָרָב וּבִזָּה וְהֶרֶג וְאִבְדָן בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ הַזֶּה שְׂמֻסְתַּלַּקָּת הִיא רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, וְהִיא רוּחַ הַקִּדְּשׁ, וְהִיא רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה.

יִרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו'
תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ

פְּקוּדָא תְּנִינָא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר (פְּרָאשִׁית א' ... וְכִנְיָן דָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שִׁיר ב' ה) הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזָרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחַפְּצוּ כּו' דְּאִיְהוּ רְחִימוּ בְּלֹא פָרֶס, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, וְיִרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס אִיְהִי שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ (מִשְׁלֵי ל' ל"א). עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ: מִצְוָה שְׁנִיָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר, ... (דף עד ע"א) וּמְשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּצַבְאוֹ"ת אוֹ בְּאִלּוּת הַשְּׂדָה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזָרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחַפְּצוּ, שֶׁהִיא אֶהְבָּה (שְׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָרֶס, (עַד שְׁהוּא יַחַפֵּץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, שֶׁיִּרְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגוֹמַר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשִׂפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ.

עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמּוֹה - הֵם נִקְרָאִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמּוֹה - רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, הַלּוֹמְדִים רַק פֶּשֶׁט דּוּמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאִנְשֵׁי דוֹר הַפְּלִגָּה הַבּוֹנִים מִגְּדָל וְרֹאשׁוֹ בְּשִׂמִּים

וְהִנֵּה מַה שֶׁכָּתַב בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו "וְאִפִּילוּ כָּל אִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִיתָא כָּל חֻסְדָּא דְּעֶבְדֵי לְגִרְמֵיהוּ וְכוּ'". עִם הַיּוֹת שֶׁפִּשְׁטוּ מִבְּאָר, וּבִפְרָט בְּזִמְנָנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קָרְדֵם לְחַתֵּךְ בְּהָ אֶצֶל קִצַּת בְּעֵלֵי תוֹרָה אֲשֶׁר עִסְקִים בַּתּוֹרָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס וְהַסְפָּקוֹת יִתְרוֹת, וְגַם לְהִיוֹתֶם מְפָלֵל רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיוֹת שְׂמֵם וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכָל הָאֶרֶץ-וְדוּמִים

בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְתַקְוִינִים וְכַתְבֵי מְרוּ הָאֵר "י שֶׁהִם חִיִּים מִמֶּשׁ לְנֶפֶשׁ, בְּלוּלָה בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה וּבִתְלַמּוּד וּפּוֹסְקִים, יַדַּע נְאֻמָּה שֶׁכָּל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק, הוּא מִשְׁפָּה וְלַחוּץ, כְּדוּאָג, וְאִינוּ לוֹ עֶסֶק בְּחִיִּים וְהָאֵרָה לְנֶפֶשׁ, וְהוּא כְּלוֹ טַעוֹת וְרִמְאוֹת, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֶלָּא לְהִיוֹת מֵאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיוֹת רַב וְרֹאשׁ גְּדוֹל הַדּוֹר וְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִינוּ לוֹ חֵלֶק בְּחִיִּים.

ב) מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק בְּסִפְרֵי הַזֶּהר ... כָּל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק, מִשְׁפָּה וְלַחוּץ, וְאִינוּ לוֹ עֶסֶק בְּחִיִּים וְהָאֵרָה לְנֶפֶשׁ, וְהוּא כְּלוֹ טַעוֹת וְרִמְאוֹת, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֶלָּא לְהִיוֹת מֵאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיוֹת רַב וְרֹאשׁ גְּדוֹל הַדּוֹר וְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִינוּ לוֹ חֵלֶק בְּחִיִּים.
הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ מִקְאֵמָרָאָא כָּתַב בְּסִפְרוֹ "הִיכַל הַבְּרָכָה" - בְּדוֹר הַזֶּה הֶאֱחָרוּ, מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק

במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו בשמים, ועקר סבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך הכתוב "ונעשה לנו שם".

כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם, והם מהערב רב, ואומרים הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושויין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה

שלשה חדשים בא אליו אחד ואמר לו זוסיא קח לך ששה גראשין וקנה לך לחם אזי ברגע נפסק זה הדבש וחלב, כך סיפר הצדיק בפיו למורי וחמי", עכ"ל בספר היכל הברכה.

העצה: על כן צריכים להתפלל הרבה להשם יתברך שיזכה לעזור לפני תלמיד חכם הגון, ולתת צדקה רק לשיבות שלומדים זוהר הקדוש, ולא חס ושלוש לעזור לרבני ועסקני הערב רב שנלחמים נגד הקדוש ברוך הוא, ואז תהיה הצדקה חשובה לפני הקדוש ברוך הוא.

(ד) וזה לשון הזוהר בראשית (דף כ"ה:)

באריכות:
... וחמש מינין אנון בערב רב ואנון (סי' נ"ע ר"ע) נ'פילים ג'בורים ע'נקים ר'פאים ע'מלקים. ובגינייהו נ'פלת ה' ז'עירא מאת'רהא. ב'לעם וב'לק מס'טרא ד'עמלק ה'וו. טול ע"ם מן ב'לעם ל"ק מן ב'לק אש'תאר ב'בל (בראשית יא) כי שם ב'לל ה' ש'פת ב'ל הא'רץ. ואליו אנון ד'אש'תארו מאליו ד'אתמר בהון (בראשית ז) וימח את כ'ל ה'יקום, ומאליו ד'אש'תארו מ'נהון ב'גלותא ר'ביעא אנון ר'ישין ב'קיומא ס'גי. ואנון ק'ימין על יש'ראל ב'לי ח'מס. וע'ליהו אתמר (בראשית ו) כי מ'לאה הא'רץ ח'מס מפ'ניהם, אליו אנון ע'מלקים.

לשון הקדוש: ... וחמשה מינים הם בערב רב, והם: נ'פילים ג'בורים ע'נקים ר'פאים ע'מלקים. ובג'ללם נ'פלה ה' ק'טנה ממ'קומה. ב'לעם וב'לק היו מצד ש'ל ע'מלק. תקח ע"ם מן ב'לעם, ל"ק מן ב'לק, יש'אר ב'בל, (בראשית יא) כי שם ב'לל ה' ש'פת ב'ל הא'רץ. ואלה אותם ש'נש'ארו מאותם ש'נאמר בהם (שם ז) וימח את כ'ל ה'יקום. ומ'לאה ש'נש'ארו מהם ב'גלות ר'ביעית, הם ראשים ב'קיום רב, והם מעמידים על יש'ראל ב'לי ח'מס, וע'ליהם נאמר (שם ו) כי מ'לאה הא'רץ ח'מס מפ'ניהם. אלה אותם ע'מלקים.

בחיים. וכדכתיב בתקוני זוהר חדש: לית ב'נו מאן ד'יתער לג'בה ל'רצות לה עם בע'לה, צ'וחין ב'כל יומא ו'ליליא באורי'תא ד'בעל פ'ה, ב'כמה קוש'ון, ו'צ'וחין ב'ה כ'בלבין ד'אמרין הב הב, הב לו ע'יתרא הב לו י'קרא, ו'לית מאן ד'ישת'דל ל'סלקא ל'שכינתא. ו'ב'ודאי לא יש'יג א'רחות חיים א'לא על ד'י למוד הז'הר, ו'כתבי מ'רן הרב חיים ו'יטאל ב'לבד, עד כאן לשונו. (היכל ה'רכה קאמארנה פ'רשת ע'קב ז', י"ט - אור הז'הר פ'רק י').

ג) מעשה נורא בענין צדקה: סיפור נורא מבוא בספח"ק היכל הברכה פרשת ואתחנן (על פסוק הטיבו כל אשר דברו), מהרה"ק הרבי ר' זושא מהאניפאלי זי"ע, וז"ל: "וסיפר לי מורי חמי הצדיק המפורסם מוהר"ר אברהם מרדכי מפניטשוב ששמע מאיש אלקים קדוש מוהר"ר ר' זוסיא מאניפאלי שסיפר לו איך בעניותו היה שמש בעיר אוסטראה והיה דרכו להתענות שנים ושלשה ימים, ואחר כך היה הולך לבקש מאיזה בעל הבית שיתן לו על לחם להשיב נפשו. ופעם אחד אמר בלבו שזהו חסרון אמונה לילך ולבקש לחם אלא יבטח באלקיו באמונה שלימה שלא יחסר מזונו, ופעם אחד התענה שלשה ימים כדרכו ואחר התענית לא היה מי שיתן לו מעט לחם והלך והתענה עד שהיה קרוב למות ולא היה מי שיתן לו שום דבר, והיה רעש גדול למעלה ולא היה בכל המקום מי שיזדמן לפניו זה המצוה הגדולה לקיים נפש קדוש כזה. כי לא היה אפילו אחד שיהיה ראוי לזה אף שהיו שם אנשים כשרים הרבה לא היו ראויים למצוה זאת שישלח לו השם יתברך דורון כזה כמבואר בזוהר הקדוש (ויקהל דף קצ"ח ע"א), וברא לו השם יתברך שני דדון בפיו, אחד הוציא דבש ואחד הוציא חלב, ושלשה חדשים היה ניזון מזה הדבש וחלב שהיה יונק מן הדדון שבפיו, ואחר עבור

בפתוב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כ"ה): וזה לשונו על פסוק אלה תולדות השמים והארץ, שחמשה מינים יש בערב רב, ומן הג' מינים, מהם הוא הנקרא פת גבורים, דעלייהו אתמר המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, ואינון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו' ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישיה, ולא לשמה, אלא למעבד לון וכו'. והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא: כל העוסק בתורה שלא לשמה נח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם.

יקומו, בזמנא דיייתי פקידה לישראל אתמר בהון (ישעיה כו) ותאבד כל זכר למו.

לשון הקודש: הרפאים - מין רביעי, אם יראו את ישראל בדחק, מתרפים מהם, ויש להם רשות להצילם ולא רוצים. ומתרפים מהתורה ומאלה שמשתדלים בה לעשות טוב עם עובדי כוכבים ומזלות. עליהם נאמר (ישעיה כו) רפאים כל יקמו. בזמן שתבא פקידה לישראל, נאמר בהם (שם) ותאבד כל זכר למו.

הערב רב מחזירים את העולם לתהו ובהו:

ענקים מינא חמישאה דאנון מזלזלין לאלין דאתמר בהון (משלי א) וענקים לגרורתין. ועלייהו אתמר (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם כענקים שקילין דא לדא. אלין אנון דאהדרו עלמא לתהו ובהו. ורזא דמלה (דבגיייהו) חרב בי מקדשא והארץ היתה תהו ובהו דאיהי עקרא וישובא דעלמא. מיד דיייתי אור דאיהו קודשא בריד הוא יתמחו מן עלמא ויתאבדו. אבל פורקנא לאו איהי תליא אלא בעמלק עד דיתמחי דביה אומאה והא אוקמוה.

לשון הקודש: הענקים - מין חמישי, שהם מזלזלים לאותם שנאמר בהם (משלי א) וענקים לגרורתין, ועליהם נאמר (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם כענקים. שקולים זה לזה. אלה אותם שמחזירים את העולם לתהו ובהו. וסוד הדבר, [שבגלל] נחרב בית המקדש והארץ היתה תהו ובהו, שהיא עקר וישוב העולם. מיד כשנבא האור, שהוא הקדוש ברוך הוא, ימחו מן העולם ויאבדו. אבל הגאולה אינה תלויה אלא בעמלק עד שימחה, שבו השבעה, והרי פרהיה.

רבני הערב רב בונים בתי כנסיות ומדרשות, ושמים בהם ספר תורה ועטרה על ראשו, ולא לשם ה', אלא לעשות להם שם:

... גבורים מינא תליתאה עלייהו אתמר המה הגבורים וגו' אנשי השם. ואנון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ונעשה לנו שם. ובנין בתי כנסיות ומדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישוי, ולא לשמא דיי, אלא למעבד לון שם. הדא הוא דכתיב ונעשה לנו שם, וסטרא אחרא מתגברין על ישראל דאנון כעפרא דארעא. וגזלין לון ואתברת עבדתא ועלייהו אתמר (בראשית ז) והמים גברו מאד מאד על הארץ.

לשון הקודש: הגבורים - מין שלישי, עליהם נאמר (בראשית ז) המה הגבורים וגו' אנשי השם, והם מצד אלה שנאמר בהם (שם יא) הבה נבנה לנו עיר וגו' ונעשה לנו שם. ובונים בתי כנסיות ומדרשות, ושמים בהם ספר תורה ועטרה על ראשו, ולא לשם ה', אלא לעשות להם שם. זהו שכתוב ונעשה לנו שם. וצד אחר מתגברים על ישראל שהם כעפר הארץ, וגוזלים אותם ומתבטלת העבודה, ועליהם נאמר (שם ז) והמים גברו מאד מאד על הארץ.

הערב רב בזמן שתבא פקידה לישראל ימחו מהעולם:

רפאים מינא רביעאה. אם יחזון לישראל בדוחקא מתרפין מניהו. ואית לון רשו לשנאבא לון ולא בעאו. ומתרפין מאורייתא ומאלין דמשתדלין בה למעבד טב עם עובדי כוכבים ומזלות. עלייהו אתמר (ישעיה כו) רפאים כל

רֵאִיָּה שְׂאִין עוֹסְקִין לְשִׁמָּה

וְאִמְנָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מְרֵאִים תּוֹמָה וְעִנּוּהָ בְּאִמְרָם כִּי כָּל עֶסְקָם בַּתּוֹרָה הוּא לְשִׁמָּה: וְהִנֵּה הַחֲכָם הַגָּדוֹל הַתֵּנָא רַבִּי מֵאִיר עָלָיו הַשְּׁלוֹם הַעֵיד עָלֵיהֶם שְׁלֵא כֶּךָ הוּא בְּאִמְרוֹ לְשׁוֹן כְּלָלוֹת כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה זוֹכֵה לְדַבְרֵים הַרְבֵּה וְכוּ' וּמְגִלִּים לוֹ רִזֵּי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּנִהָר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ וְכִמְעַיֵן הַמַּתְגַּבֵּר מֵאֲלֵיו בַּלְתִּי הֲצַטְרַכּוּ לְטַרְח וְלַעֲיֵן בֵּה וְלַהוֹצִיא טַפִּין טַפִּין שֶׁל מִימֵי הַתּוֹרָה מִן הַסַּלְע, הִנֵּה זֶה יוֹרָה שְׂאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה כְּהַלְכָתָהּ, וּמִי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִזְלוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת בְּרֵאוֹתוֹ הַמְשַׁנָּה הַזֹּאת וְרוֹאֶה חֲסֹרוֹנוֹ וּפְחִיתוֹתָיו.

בְּגֵדֵר שְׁלֵא לְשִׁמָּה - הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה בְּלִי לַלְמוּד זוֹהֵר הַקְּדוֹשׁ הֵם לּוֹמְדִים עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס וְאִיְהִי שִׁפְחָה וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזֵה אֲרִץ

הָאִמְנָם אִף עַל פִּי שְׁלַכְאוּרָה אֲפֶשֶׁר לְפָרֵשׁ לְשׁוֹן הַמְּאָמֵר עַל אִפְּן זֶה, עִם כָּל זֶה דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד לּוֹמֵר, וְכִי בְּשׁוֹפְטָנִי עֶסְקִינָן וְלֹא בְּכָלְלוֹת כָּל הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְהֵרֵאִיָּה עַל זֶה אֲמָרוּ דֶּרֶךְ כְּלָלוֹת: וְאִפִּילוּ כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיתָא כָּל חֶסֶד דְּעֵבְדֵי לְגַרְמִיְהוּ עֵבְדֵי, וְאִין לּוֹמֵר דְּמַלְתָּ כָּל הִיא יִתְרָה וּמִשְׁבֻּשְׁתָּא, שְׁהַרִי מִקְרָא דּוֹרֵשׁ וְכָל חֶסֶדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, שְׁלֵא נֶאֱמַר וְחֶסֶדוֹ אֵלֶּא וְכָל חֶסֶדוֹ, לְרַמֵּז כִּי כָּל הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה הַנִּקְרָאת תּוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה הֵם דּוֹמִים בְּחֶסֶד הַהוּא אֶל צִיץ הַשְּׂדֵה מְשׁוּם דְּלְגַרְמִיְהוּ עֵבְדֵי. אֲבָל בְּאוּרֵי לְשׁוֹן הַנּוֹכַח לְעֵילֵי יוֹבֵן רֵאשִׁיתוֹ מֵאֲחֵרֵיתוֹ בְּאִמְרוֹ וְיִרְאֶה וְאִהְיֶה עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס אִיְהִי שִׁפְחָה וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזֵה אֲרִץ.

וְהַעֲנִין יוֹבֵן בְּמָה שִׁכְתָּב בְּסִפְרֵי הַזֹּהָר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף כו:).

וּבְנִין דָּא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא טוֹב הָיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר בְּנִגְדּוֹ דָּא מְשַׁנָּה אֶתְתָּא דִּיהוּא נַעַר וְאִיְהוּ שִׁפְחָה דְּשִׁכְנֵתָא, וְאִי זְכוּ יִשְׂרָאֵל אִיְהִי עֶזֶר לוֹן בְּנִגְלוֹתָא מִסְּטֵרָא דִּיהֵתֵר טְהוּר בִּשְׂר, וְאִי לֹא אִיְהִי בְּנִגְדּוֹ מִסְּטֵרָא דְטָמֵא פְּסוּל אֲסוּרֵי וְכוּ'...

אינם לומדים תורת הסוד גם הם נקראים עושים חסד לעצמם, ולא איכפת להם מהקדוש ברוך הוא.

ז) שם דף כ"ח: עוד פתח ואמר. ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה וכל עוף השמים. ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין דלא מסתכלין ברגזי דאורייתא ולא ידעין. ונדאי חית השדה ועוף השמים אנון עמי הארץ. ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתבח עזר

ה) כתב האור החיים הקדוש (פרשת בחקתי כ"ו י"ב) דרך למוד תורה לשמה מציל מהיצר, ועל תורה לשמה נאמר, תורה מגינא ומצלא.

ובספר "נפש החיים" (שער ד' פרק כ"ה) כתב באריכות: שרק על ידי עסק התורה לשמה זוכה לקיים העולם. ואין לנו תורה לשמה יותר מלמוד הזהר הקדוש, (עין אור הזיהר).

ו) מפרש הרב שאפילו אותם שלומדים לא על מנת לקבל פרס ולא שיקראו ראשי ישיבות אם

ובאר במקדש מלך: וממשיך רבי שמעון בר יוחאי לבאר, שהבחינה של משה רבינו אינה זזה מן השכינה בגלות, ועל זה נאמר בגלות האחרונה, שהקדוש ברוך הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה, לסייע לתקון השכינה. ונאמר בו, ולאדם לא מצא עזר כנגדו, פרוש לא מצא הקדוש ברוך הוא מי שיעזר לזעיר אנפיו, להוציא את שכינתו מן הגלות.

מי שלא למד תורת אמת, שהם סודות התורה, טוב לו שלא נברא:

המקבל האלקי, הצדיק הקדוש, רבינו יעקב אבוחצירא, זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא (בספרו גניי המלך דף קפ"ה) אומר, בשם רבי שמעון בר יוחאי הקדוש: דמי שלא למד תורת אמת, שהם סודות התורה, טוב לו שלא נברא, דבלא זה אין אדם יודע אלהותו יתברך, ויראתו ואהבתו, ועבודתו. והרב יהודה פתיה, זכותו יגן עלינו אומר, בשם רבי חיים ויטאל זכותו יגן עלינו, שכתב בתחלת שער המצוות: ואם לא עשה כן, הרי חסר מצוה אחד של תלמוד תורה, שהיא גדולה ושקולה ככל המצוות, וצריך שיתגלגל עד שיתרחב בד' בחינות של הפרד"ס הנזכר. עד כאן לשונו. ועוד אמר הרב יהודה פתיה, זכותו יגן עלינו, שעוד בשעת הלוייה כאשר בוכים עליי, יתכן שקבר חזר לעולם הזה בגלגול, השם ירחם.

חכם יהודה פתייה זי"ע - מגלה מה שכתב בסוד: החפץ בחיים יתחיל ללמוד קבלה: מרבינו זצ"ל שמענו שלא פעם יעץ לתלמידי חכמים גדולים שהיו חולים שיקבלו על עצמם לעסוק בתורת הח"ן וללמוד קבלה. וסיפר בנושא זה שזוכר בקטנותו הלך ביחד עם חכם יהודה פתייה זצ"ל ואביו זצ"ל לבקר את אחד מחורי"ר בבל רבי שלמה י. זצ"ל שהיה פוסק ומורה הוראה בבגדד כששכב על מיטת חליו, כשעמדו לצאת הגיש ח' יהודה פתיה לרבי שלמה י. פתק קטן והתעכב עמו מעט ויצא, לאחר שיצאו שאל אביו ח' יצחק את ח' יהודה מה כתבת לו בפתק? ענה לו ח' יהודה, כתבתי לו שמצד לימוד הפשט התיקון שלו נגמר, ואם חפץ בחיים הרי שיתחיל ללמוד קבלה, אך רבי

בהון (בגלות) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. דבכל זמנא דגלת שכינתא לא זו מנה.

לשון הקודש: עוד פתח ואמר, ויצר ה' אלהים מן הדאמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים. אוי לעולם שהם אטומי לב וסתומי עינים שלא מסתכלים בסודות התורה ולא יודעים. שודאי חית השדה ועוף השמים הם עמי הארץ, ואפלו באלו, שהם נפש חיה, לא נמצא בהם עזר [בגלות] לשכינה בגלות, ולא למשה שהוא עמה, שבכל זמן שגלתה שכינה לא זו ממנה.

אמר רבי אלעזר והא מאן היב עובדא דאדם בישראל ובמשה. אמר ליה ברי ואנת אמרת הכי וכי לא אולפנת (ישעיהו מו) מגיד מראשית אחרית. אמר ליה הכי הוא ודאי. ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתראה ולאדם לא מצא עזר אלא כלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעייתא אתקמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא הדא הוא דכתוב (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ומשה איהו בדיוקניה ממש דאתמר ביה לא מצא עזר כנגדו.

לשון הקודש: אמר רבי אלעזר, והרי מי נתן מעשה של אדם בישראל ובמשה? אמר לו: בני, ואתה אמרת כך? וכי לא למדת (ישעיהו מו) מגיד מראשית אחרית!! אמר לו, כך הוא ודאי. ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי ולאדם לא מצא עזר שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו.

לבאור: ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה, ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי, ולאדם לא מצא עזר, שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) "ויפן כה וכה וירא כי אין איש". ומשה הוא בדמותו ממש, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו.

הקדוש ברוך הוא, לא מצא תלמידי חכמים שיהיו עזר למשה בגלות, אלא כלם נחשבים כאלו הם כנגדו, לפי שאינם עוסקים בסודות התורה

לשון הקודש: ולכן אמר הקדוש ברוך הוא, לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עֵזר כְּנֶגְדּוֹ. זו משנה, אשתו של אותו נער, והוא [והיא] שפחת השכינה. אם זכו ישראל - היא עוזרת להם בגלות מצד של התר טהור פשר. ואם לא - היא כנגדו מצד של טמא פסול אסור. טהור התר וכשר הוא יצר הטוב. פסול טמא אסור הוא יצר הרע.

שֵׁאִין יְחִיד עַד שְׁעָרַב רַב יְמָחוּ מֵהָעוֹלָם

דְּלִית יְחִידָא עַד דְּעָרַב רַב יְתַמְחוּן מֵעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא אֲתַקְבֵּר מֹשֶׁה לְבַר מֵאֲרַעָא קְדִישָׁא, וּקְבוּרָתָא דִּילִיָּה אִיהִי מִשְׁנָה דְשִׁלְמָא עַל מְטְרוֹנִיתָא דְאִיהִי קְבֻלָּה לְמֹשֶׁה, וּמְלָכָא וּמְטְרוֹנִיתָא מִתְפָּרְשָׁא מִבְּעֵלָה, וּבְגִין דָּא תַּחַת שְׁלֹשׁ רְגָזָה אַרְצָן תַּחַת עֶבֶד כִּי יְמַלּוּךְ דָּא עֲבָדָא יְדִיעָא, וְשִׁפְחָה דָּא מִשְׁנָה, וְנִבְל כִּי יִשְׁבַּע לְחֵם דָּא עָרַב רַב.

לשון הקודש: שאין יחיד עד שערב רב ימחו מהעולם. ולכן נקבר משה מחוץ לארץ הקדושה, וקבורתו היא משנה, ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. קבורתו משנה ששולטת על הגבירה, שהיא קבלה למשה ומלך. וגבירה מתפרדת מבעלה. ולכן (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ וכו' תחת עבד כִּי ימלוך - זהו עבד הידוע. ושפחה - זו משנה. ונבל כִּי ישבע לחם - זה ערב רב.

פִּשְׁט מְלִשׁוֹן פִּשְׁטִיתִי אֶת כְּתָנְתִּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּלַבּוּשִׁים הַחִיצוֹנִי

הִנֵּה מְבָאָר כִּי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה כְּלוּלָה וְנִמְצְאָת כְּכֹל אַרְבַּע עוֹלָמוֹת אֲבִי' עַ [אֲצִילוֹת בְּרִיאָ'ה יְצִירָ'ה עֲשִׂי'ה] וּבִהְיוּתָהּ בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת אֲזַ נִקְרָאָה קְבֻלָּה, כִּי שֵׁם הִיא מְפֻשֶּׁטֶת מְכַל הַלְּבַבּוּשִׁים הַנִּקְרָא פִּשְׁט מְלִשׁוֹן פִּשְׁטִיתִי אֶת כְּתָנְתִּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּלַבּוּשִׁים הַחִיצוֹנִי, שֶׁהוּא עַל גְּבִי עוֹר אָדָם הַמִּתְפַּשֵּׁט מֵעֲלָיו לַפְּעָמִים, וְזֶהוּ עֵקֶר מַלְת פִּשְׁט.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא עוֹלָמוֹת וְהִשְׁתַּעֲשַׁע בְּסוּד הַתּוֹרָה

ואמנם בעולם האצילות אשר שם הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה כנזכר במדרשי רבותינו זכרונם לברכה, וגם בדברי המתרגם על פסוק דודי צח

חיים (עץ חיים שער כ"ט פרק ט'), והלומד תורה בחלק הסוד שבה, ממשיך אורות המוחין שנקראים חיים. וזה שאמרו מרבה תורה, מרבה דייקא, שלומד גם בחלק הסוד שבה, אז מרבה אורות המוחין שנקראים חיים. (בן איש חי הלכות שנה ב' הקדמת אחר) - (הערת המחבר: ולפי זה מובן הוראת רבי יהודה פתייה ז"ע לחולים ולכל אחד ללמוד תורת הסוד שבזכותה יאריכו ימים).

שלמה לא רצה, ונפטר לאחר יומים, ולכן היה מייגע להם רבינו עצה זו, ואמר רבינו שהציע הצעה זו לכמה גדולים ומי שמע הבריא. (קונטרס "זכר שמואל" קוים לדמותו של הגה"צ המקובל חכם שמואל דרוי זצוק"ל)

על ידי לימוד הזוהר זוכה לאריכות ימים: מרבה תורה מרבה חיים (אבות ב' ז). נראה לפרש בס"ד, ידידע דאורות המוחין נקראים

ואדם, וכמו שאמר הכתוב וְאֵהָיָה אֲצִלוֹ אִמּוֹן וְגוֹ', הַנִּדְרָשׁ לְרַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנוֹם לְבַרְכָּה עַל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, שֶׁהִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט בַּתּוֹרָה וּבוֹרָא עוֹלָמוֹת, וְאִין סִפֵּק כִּי לֹא כִמְעַשָּׂה אָדָם הֵרָאשׁוֹן וְלֹא כִמְעַשָּׂה דְבַנְי חֲרִי וְכִמְעַשָּׂה אֲתוֹנוּ דְבַלְעָם וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, בְּהִיוֹתָם כִּפְשׁוּטָם הִיָּה מִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵפִים שָׁנָה קִדְמָה שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וּבוֹרָא בָּהֶם עוֹלָמוֹת.

הַפֶּשֶׁט הוּא לְבוּשׁ הַסּוּד

אֲמִנָּם שֶׁעֲשׂוּעוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה וְהִיוֹתוּ בּוֹרָא בָּהּ אֶת עוֹלָמוֹ הִיָּתָה בְּהִיוֹתוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּבַחֲיִנַת הַנְּשֻׁמָּה הַפְּנִימִית שִׁבְּהָ, הַנִּקְרָא רְזִי תּוֹרָה, הַנִּקְרָא מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, הִיא חֻכְמַת הַקְּבֵלָה כְּנוֹדַע אֶל הַיּוֹדְעִים. וְטַעַם הַדְּבָר הוּא לְהִיוֹתוֹ עוֹלָם הָאֲצִילוֹת הָעֲלִיּוֹן מְאֹד טוֹב וְלֹא רַע, דְּלֹא יִכִּיל לְהַתְעַרְבָּא עִמֶּיהָ קְלִיפָה, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר וְכַבּוּדִי לֹא אֲחַזֵּר לֹא אֲתֵן, כְּנוֹזְכֵר בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִין (דף ס"ו תְּקוּן י"ח), וְכֵן בְּסִפְרֵי הַזוּהַר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף כח), עֵינֵי שָׁם.

וְלִבְנֵי גַם הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם אֵינְנָה רַק מְפֹשֶׁטת מְכַל לְבוּשֵׁי הַגּוֹפְנִים, מֵה שְׂאִין כֵּן לְמִטָּה בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, עוֹלָם דְּמִטְטְרוּ"ן הַנִּקְרָא עֶבֶד טוֹב, וְהוּא הַנִּקְרָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב מִסְטָרָא דְסִמְלָל שֶׁהוּא קְלִיפִין דִּילִיָּה, נִקְרָא עֶבֶד רַע, כִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם, הֵם שִׁית סִדְרֵי מִשְׁנֵה הַנִּקְרָאִים שִׁפְחָה כְּנוֹזְכֵר לְעִיל וְכְנוֹזְכֵר בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (שָׁם דף כז), וְלִכֵּן נִקְרָאת מִשְׁנֵה, לְפִי שְׁשָׁם יֵשׁ שְׁנוּיִים הַפּוֹכִים טוֹב מִסְטָרָא דְעֶבֶד טוֹב הַתֵּר כְּשֶׁר טְהוּר רַע מִסְטָרָא דְעֶבֶד רַע אֲסוּר טָמֵא פְּסוּל.

אֲנִי לֹא עוֹרְרָתִי בְּכֶם אֲלֵא בְּסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא

גַּם הוּא מְלִשׁוֹן כִּי מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי מִשְׁנֵה לְמַלְךְ, שֶׁהִיָּה שִׁפְחָה הַנִּקְרָא עֶבֶד מְלִךְ מְלִךְ, גַּם נִקְרָא מְלִשׁוֹן מִשְׁנֵה כְּנוֹזְכֵר בְּפִרְשַׁת פִּנְחָס (דף רמד): קָם זְמַנָּא תְּגַיְינָא, וְאָמֵר מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, נִשְׁמַתִּין וְרוּחִין וְנִפְשִׁין דְּלִכּוּן, אֲתַעְרוּ כְּעַן, וְאֲעַבְרוּ שִׁינְתָּא מִנְכוּן, דְּאִיהוּ וְדָאֵי מִשְׁנֵה, אֲרַח פֶּשֶׁט דְּהָאֵי עֲלָמָא, וְאֵנָּה לֹא אֲתַעְרְנָא בְּכוּ, אֲלֵא בְּרִזִין עֲלָאִין דְּעֲלָמָא דְּאֲתִי, דְּאֲתוֹן בְּהוּן לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן (תְּהִלִּים קכא).

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ: קָם זְמַן שְׁנֵי וְאָמֵר, בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנֵה, נִשְׁמוֹת וְרוּחוֹת וְנִפְשׁוֹת שְׁלָכְם, הַתְּעוֹרְרוּ כְּעַת כְּלָכְם וְהַעֲבִירוּ שְׁנֵה מִכֶּם, שֶׁהִיא וְדָאֵי מִשְׁנֵה, דְּרַךְ פֶּשֶׁט שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה. שְׂאֵנִי לֹא עוֹרְרָתִי בְּכֶם אֲלֵא בְּסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂאֲתֵם בָּהֶם (תְּהִלִּים קכא) הִנֵּה לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן.

וְזֶה יוֹבֵן בְּמָה שֶׁכְּתוּב יוֹתֵר לְמַעְלָה שָׁם, וְרַבְּנָן דְּמִתְּנִיתִין וְאֲמוּרָאִין, כָּל תְּלַמוּדָא דְּלַהוּן, עַל רְזִין דְּאוּרִייתָא סִדְרוּ לִיהָ. וְנִמְצָא כִּי הַמִּשְׁנֵה וְהַשֵּׁ"ס הֵם הַנִּקְרָא גּוֹפֵי תּוֹרָה.

במושגה הוא קלפת סודות התורה

והנה דבריהם כחלום בלי פתרון ורזיה וסתריה הפנימיים הנקרא נשמת התורה הם הם פתרון החלום הנפתר בהקיץ בסוד אני ישנה ולבי ער. וכמו שכתבו חכמים זכרונם לברכה: "במחשכים הושיבני כמתי עולם" (איכה ג ו), זה תלמוד בבלי. אשר איננו מאיר אלא על ידי ספר הזהר הם הם רזי תורה וסתריה אשר עליהם נאמר "ותורה אור". ואין ספק כי כמו שהיצר נקראת עבד ושפחה בערך האצילות ונקרא קליפין ולבושין דחל כנזכר בהקדמת ספר התקונין (דף ג:): וזה לשונו: וביומי דחול לביש עשר כתות דמלאכיא, דמשמשי לעשר ספירן דבריאה.

המושגה אצל סודות התורה נקרא חציר

ואם כן אין לתמה כי התורה אשר שם שהיא המשנה תהיה נקרא שפחה וקליפין התורה דאצילות.

וזה סוד כל הבשר חציר הנזכר לעיל במאמר הראשון, כי כמו שהחטה שהיא בגימטריא כמנין כ"ב אותיות התורה הגנוזה תוך כמה קליפין ולבושין שהם הסבין והמרסן והתכן והקש והעשב הנקרא חציר, פן המשנה אצל סודות התורה נקרא חציר.

אוי לאותם שאוכלים תבן תבל של התורה

וזה נרמז בספר הזהר פרשת כי תצא ברעיא מהימנא (דף רעה:):

אבל רבנו, ווי לאינו דאכלין תבן דאורייתא ולא ידעין בסתרי אורייתא, אלא קליו וחמורין דאורייתא, קליו אינון תבן דאורייתא, וחמורין אינון חטה דאורייתא, ח"ט ה', אילנא דטוב ורע וכו'.

לשון הקודש: אבל רבותינו, אוי לאותם שאוכלים תבן תבל של התורה (חמורין של התורה שנחשב ח'מס מ'פלא ו'רב ר'בנו) ולא יודע בסתרי תורה, אלא קלים וחמורים של התורה. קלים תבן של התורה. וחמורה של התורה חטה, חט ה', עץ של טוב ורע.

לא יספיקו מאה קנטרסין לבאר הדרוש הזה

ואלו באתי להרחיב דרוש זה לא יספיקו מאה קנטרסין בלי ספק בלי שום גזמא. האמנם החכם עיניו בראשו כי דברי אמת אני אומר, ואל יתמה האדם בראותו ספר הזהר איך קורא אל המשנה שפחה וקליפין, כי עסק המשנה כפי פשטיה, אין ספק שהם לבושין וקליפין חיצונים בתכלית אצל סודות התורה הנגנזים ונרמזים בפנימיותה כי כל פשטיה הם בעולם הזה בדברים חמרים תחתונים.

לְכוּן הָאֱמֶת בַּפֶּשֶׁט הַתּוֹרָה

אֲמֹנָם הֵם קְלִיפֵינּוּ טוֹבִים לְמֵאֲכָל כְּקִלְפַת קִנְהַ הַבֶּשֶׂם, וְלִכֵּן בְּהִיּוֹתֶם מְבִינֵי פֶשֶׁטִי הַמִּשְׁנָה כִּהְלִכְתָּא בְּלִיתִי טְעוֹת נִקְרָא עֵץ הַדְּעַת טוֹב, אֲבָל כְּאֲשֶׁר חָס וְשָׁלוֹם שׁוֹנִים בָּהּ וּמְטַמְּאִים אֶת הַטְּהוֹר וּמְכַשִּׁירִין אֶת הַפְּסוּל וּמְתִירִין אֶת הָאֲסוּר, אָז נִהְפְּכַת לְעֵץ הַדְּעַת רַע וְיֹאמְרוּ לָהֶם.

שָׂכַר עֶסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמְהָ וְשָׂלָא לְשִׁמְהָ

וְנִחְזוֹר עִתָּה לְמֵאֲמַרְנוּ הָרֵאשׁוֹן וּלְבָאֵר מַה שְּׂכַתּוּב וְאֶפִּילוּ כֹּל אֵינּוֹן דְּעֶסְקֵי בְּאוּרֵיתָא כֹּל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי וְכוּ', וְאָמַר עוֹד שָׁם כִּי הַמִּשְׁנָה הִיא שְׂפַחָה מְשׁוּם דְּאִיְהִי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, פִּירוּשׁ: כִּי הִנֵּה כֹּל מִדּוּתֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ הֵם מְדָה כְּגַד מְדָה, וְלִכֵּן הַעוֹסְקִים בַּפֶּשֶׁטִיָּה הַגּוֹפְנִיִים הַטוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֹאמַר בְּשִׂמְלָה עֲשׂוּר וְכָבוֹד, הוּא הַפְּרָס הַנִּתּוֹן לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כֵן עֶסְקָם בַּתּוֹרָה הוּא בְּבַחֲנֵיתָ הִיּוֹתֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִינֵי אֲסוּר וְהִתְרַטְמָא וְטְהֵרָה וְכוּ', וְהֵם כְּגַד הַעֲבָד הַעוֹבֵד אֶת רַבּוֹ שְׂבוּדָאֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס וְכֹל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי וְכוּ' כְּעֶבְדִים וּשְׂפַחֹת הַמְּשֻׁמְשִׁים אֶת רַבָּם עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס.

אָנוּ מִתְּפַלְלִים בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כְּעֶבְדִים"

אֲמֹנָם הַעוֹסְקִים בְּרוּי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם בַּחֲנִית הַתּוֹרָה כְּפִי מַה שְּׂעוֹסְקִים בָּהּ בְּעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם נֹאמַר אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, לְעוֹלָם שְׂכָלוּ אַרְךָ, כְּבֵן הַנִּכְנָס לְפָנֵי וְלְפָנִים וּמְשֻׁמְשׁ לְפָנֵי אָבִיו שְׂלָא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס. וְנוֹדַע כִּי תַפְאֶרֶת דְּאֲצִילוֹת נִקְרָא בֵּן, וּמְטַטְרוּ"ן דִּיצִירָה נִקְרָא עֲבָד, וְעֲלֵיהֶם אָנוּ מִתְּפַלְלִים בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כְּעֶבְדִים".

בְּעוֹלָם הַבָּא לוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמַתָּה

וְהִנֵּה בַּמְדַרְשׁ קִהְלַת אֲמָרוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק כִּי אִם שָׁנִים הִרְבָּה יִשְׁמַח וְכוּ', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כִּי אִם שָׁנִים הִרְבָּה וְכוּ', תּוֹרָה שְׂאָדָם לְמַד הֵבֵל הִיא לְפָנֵי תוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִם כֵּךְ נֹאמַר עַל תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהִיא בְּהִיּוֹתֶם בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, כְּמוֹ שְׂכַתְּבוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה "אֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ אֶלָּא שְׂעָבוֹד מְלָכוּת בְּלָבָד וְהוּא בְּטוֹל מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה קְלָפָה הַחִיצוֹנָה הַנִּקְרָא יִצְרָרְע, כְּמוֹ שְׂדַרְשׁוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק "וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" וְכוּ' וְסַמֵּיךְ לִיה "וּמְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת הַשֶּׁם" וְלִכֵּן תּוֹרַת הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּתַלַּבֶּשֶׁת בְּקִלְיָפִין לְסַבַּת הִיּוֹת הַיִּצְרָרְע הַנִּקְרָא קְלָפָה מְצוּיָה בְּעוֹלָם הִיא הֵבֵל לְפָנֵי תוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שְׂנַתְפֶּשֶׁט קֶצֶת מְלִבוּשֵׁיָהּ וְקְלָפוּתֵיהָ, מֵאַחַר שֶׁגַם בְּנֵי אָדָם נִתְפֶּשְׁטוּ מִקְלַפַת הַיִּצְרָרְע, וְקַל וְחִמְרוֹ בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחִמְרוֹ בְּהִיּוֹתֵנוּ לְמַעְלָה בְּעוֹלָם הַבָּא עוֹלָם הַנְּשֻׁמְוֹת נְפֶשְׁטוֹת מְכַל מִינֵי לְבוּשׁ כָּלָל, כִּי עֶסֶק הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לָהֶם, אֵינְנוּ רַק בְּנִשְׁמַת הַתּוֹרָה וְסוּדוּתֵיהָ הַפְּנִימִיִים, עַד כֹּאן וְעֵי"שׁ בְּאוּרֵךְ כֹּל הַהַקְדָּמָה, וְתִרּוּ"ן.

פרק ד'

ובאור החיים הקדוש פרשת ויחי (מט, יא) כתב שכוחו של הגואל העצום מלך המשיח הוא, שצריך שיתעסקו ישראל בינה של תורה, וכיארור הדברים

שילמדו את פנימיות התורה הנקראת "יינה של תורה" (גם יין גימטריה סוד).

וידוע המעשה עם החכם באשי של בבל "הרב הלל" זיע"א (הסכא של הגאון הצדיק רבי יעקב הלל שליט"א ראש ישיבת "חברת אהבת שלום" בירושלים) שהיה תלמיד חכם חשוב צדיק וגאון גדול, אך לא למד קבלה, וכשהיה בערך בגיל שבעים, אמר לו הצדיק חכם סלמן אליהו בעל "כרם שלמה" על העץ חיים (אביו של הראשון לציון המקובל הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצ"ל) דע לך אם לא תלמד חכמת הקבלה תצטרך לחזור בגלגול וגם אם בפעם הבאה תהיה חכם באשי וגאון גדול, וגם אז לא תלמד קבלה, לא יעזור לך כל תורתך, ותצטרך לחזור בגלגול אפילו ג' פעמים עד שתלמד חכמת הקבלה. ומיד שמע לו והאריך ימים למעלה ממאה שנים ונעשה חכם גדול בקבלה. ובאמת כבר כתב זאת החכם הצדיק המקובל הקדוש רבי יהודה פתייה זיע"א בביאורו על הפסוק (איוב פרק לג כט) "הֵן כָּל אֱלֹהִים יַעֲלֶה אֶל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבֹרֹתָי", שמי שלא לומד את תורה הסוד מוכרח לחזור בגלגול אפילו כמה וכמה פעמים ועוד הביא את הפסוק (ירמיה פרק כב י) אֶל תִּבְכּוּ לְמַת וְאֶל תִּגְדּוּ לוֹ בְּכֹוּ בְּכֹוּ לְהִלֵּךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת אָרֶץ מוֹלְדֹתוֹ, כי מי שמת וכבר חוזר בגלגול עוד באמצע הלוויה שבוכים עליו, ולכן אומר אל תבכו למת כי הוא כבר חזר לעולם הזה, אלא בכו להולך זה שלמד תורת הסוד כי רק הוא זוכה לגן עדן העליון, עד כאן תוכן דבריו.

ומבול זה רואים כמה חובה קדושה ללמוד תורת הסוד, וכאשר לומד בגירסא אלו הסודות, מטהר את נפשו, ומזה יבא לו הבנה בכל חלקי התורה הקדושה,

וְאֵתָה אֶל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה וְאֵל זַרְעֵךְ וְאֵל זַרְעֵךְ יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֶךָ מִכָּחֹק וְאֵת זַרְעֶךָ מֵאֶרֶץ שְׂבָיִם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקֵט וְשָׁנָן וְאִין מִכְרִיד:

ואם נכתוב זהר בלי ו' יהיה הגימטריה של זהר תורה" = 328 אור התורה" = "כי תצא למלחמה על אויביך" = מה יהיה עם המצב הכלכלי שלנו? שבלימוד הזוהר הקדוש יזכו לאור התורה ובו נצח את האויב הפנימי והחיצוני, וזוכה לשפע פרנסה כמו שכתב מרן הבן איש חי בפרשת אחרי מות (חלק דרושים) ד"ה והיית זאת לכם לחוקת עולם... וידוע כי התורה מרבה שפע המזון בעולם ויסתלק

(ח) ובפסוק שאחריו (ט) כתוב: לְהַשִּׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי שְׁחַת לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, לומר לך שאם ירצה להשיב את נפשו ולהצילה מרדת שחת צריך לקבל את אור התורה אור הגנוז וללמוד תורת הזוהר הקדוש.

(ט) "זוהר תורה" בגימטריה = 928 = גלות השכינה = העתיד שלי = "דוד מלך ישראל חי וקיים" - לרמוז שבלימוד ספר קדוש זה נפדה את השכינה הקדושה מהגלות, וזוכה לעתיד לבוא בביאת המשיח בקרוב ותחזינה עינינו לראות את "דוד מלך ישראל חי וקיים" כמו שכתוב (ירמיה פרק ל' ט-י) וְעָבְדוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם.

עד שגם יזכה ללמוד בהבנה את תורת הסוד. ומכל מקום עצם הלימוד מזכך הוא, ובעולם הבא בודאי ילמדוהו את הפירושים העמוקים.

על כן הגשנו לכם כאן את הקונטרס הזה, שיהא מצוי אצל כל אחד, וילמדו בכל עת, ובכך יהא לו חלק בנסתר הנסתרות שלימדנו הרשב"י זיע"א. ועוד דעד עתה נחבא לימוד זה, ולא היה שגור בפי כל, ומשמיא קא זכי לנו, למען יהא יד כל ישראל ממשמש בו, לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות רצון בוראינו, לפדות השכינה הקדושה מגלותה, ובזכות זה יקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ במהרה דידן, בביאת משיח צדקינו ברחמים.

ועל ידי שכל העם יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש (ותנעל דלת התירוצים בפני היצר הרע), בכך כולנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה", וכדברי הרעיא מהימנא בזוהר פרשת פנחס (רי"ט ע"א) "כל שכן בוצינא קדישא דנהיר חכמתיה בכל דרין דהוו אבתריה, אל תתנו דמי לקודשא בריך הוא באורייתא עד יערה עלינו רוח קודשא", הרי לנו שמצוה אותנו הרעיא מהימנא ללמוד בזוהר הקדוש דווקא שתורתו של הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו. ויקויים בנו נבואת הנביא מלאכי: "הנני שלח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית אשר אתם חפצים הנה בא אומר ה' צבקות" (מלאכי פרק ג' א'), יראו עינינו וישמח לבנו, על גאולתינו ועל פדות נפשנו בגאלת עולמים בב"א.

דא, דאקרי ספר הזוהר, דאיהו פתיבת נח, דמתכנישין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (והר חלק ג' דף קנ"ג: גרעיא מהימנא)

הדוחק לכך מכונת בשם לחם... על כן זאת סימן להרווחת הפרנסה שאוצר הבית מלא ואינו ריקן, עיי"ש.
 (י) ספר הזוהר הוא פתיבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשכילים יזהירו בזהר הרקיע. אליו אינון דקא משתדלין בזהר

אלו שלומדים זהר... ינצלו מהמפובל וממלקמת גוג ומגוג כמו בבת נח (תיקו"ח ע"ב). כל הגאולה תלוי רק בזה (של"ה) רק הם זוכים שקריאת שמע ותפילתם נשמעת ומתקבלת (תיקו"ז מג). רק הם נקראים עובדי ה' לש"ש, שלא על מנת לקבל פרס. רק הם זוכים לקבל פני שכינה, ולהיות מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות (רבנו אברהם אזולאי, פ"א) רק הם יש להם חלק בנגן עדן העליון (זוהר ומהרח"ו).

על ידי המשיח. וכמו שכתוב בפרשת נשא ברעיא מהימנא (קכד): וז"ל: ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא... עוד אמרו בספר הזהר (תקון ו') וז"ל: וכמה בני נשא יתפרנסון לתתא מהאי חבורא דילך בנדא בתראה בסוף יומיא ובגיגיה וקראתם דרור בארץ. (מהרח"ו). אמר לון רבי שמעון... וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רבין דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא ולמנדע ביה קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא... אמר להם רבי שמעון... וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו תינוקות של העולם עתידים למצא נסתרות של חכמה ולדעת בו קצים וחשבונות, ובאותו זמן יתגלה לכל... (זוהר וירא קיח). מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד. (הרי"ח הטוב, ה'פן איש מי, ב'נהו). על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו בב"א כמבואר בזוהר הקדוש. וסימן לדבר סו"ד במילוי סמ"ך ו"ו דל"ת גי' משיח בן יוסף במכוון, שאף משיח בן יוסף יחיה ויתקיים על ידי זכות לימוד רזין דאורייתא. (ספר קהלת יעקב לבעל מלוא הרועים ערך סוד).

מי שלא לומד סודות התורה, אפילו למד ש"ס ופוסקים וכו', ולא למד תורת הסוד, דוחים אותו מגן עדן העליון, ומי שלמד אפילו לא הבין, מלמדים אותו בעולמות העליונים וזכה להיות בגן עדן העליון, ופותחין לו י"ג שערים של סודות אפרסמון הטהור. (זוהר חדש שיה"ש פ"ו): הרעיא מהימנא, מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דוקא, כי תורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוד הוא עד שיגאלנו (זוהר פ'חטס ריט). השכינה אומרת לקדוש ברוד הוא, גרש האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב רב, שגרשוני מהסתפח בנחלת הוי"ה, גרש אותם מן העולם הזה ומן העולם הבא, שלא יהיה להם חלק עם ישראל (תיקו"ז דף מט). עוון אדם הראשון בעץ הדעת טוב ורע הוא שלא בחר להתעסק בעץ החיים שהיא חכמת הקבלה, וזהו עצמו עוון הערב רב האומרים למשה 'דבר אתה עמנו ונשמעה' בעץ הדעת טוב ורע, 'ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות' בסתרי תורה, כסברת הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע על חכמת האמת חיי עולם... ולכן נשברו הלוחות הראשונות מסטרא דעץ החיים... וגרם אבודא דחרבן בית ראשון ושני וגלות האחרון המר והארף אשר אנו בעוונותינו הרבים עד דיתובון בני ישראל בתיובתא ובקשו את השם אלהיהם להפירו ולדעו ברזי תורה וידעו את מי הם עובדים ומי הוא מלכם, וכדין יזכו לעסק בחכמת האמת כמו שאמר הכתוב: 'ויורהו השם עץ וימתקו'

ספר
זוהר יום הכיפורים

חלק ב'

ספר א:

מאמרי זוהר ליום הכיפורים -
מפטיר יונה זוהר הקדוש על יונה הנביא

תוכן הענינים

- א. מי עלה שמים - זה אליהו. וירד - זה יונה
- ב. צנה ואמר שיהיה מזמן דג אחד לבלע את יונה, ויהיה במעיו שלשה ימים ושלשה לילות, ואחר כך ישליכנו בחוץ
- א. ביום הראשון ברא שמים, התנה עמם שיעלו את אליהו השמימה בתוך סערה
- א. התנה עמם הקדוש ברוך הוא שהמים יהיו מפרידים לישראל בין טמאה וטהרה להטהר בהם, וכך היה
- ב. התנה עם הים להעביר את ישראל בתוכו ביבשה ולהטביע את המוצרים
- ג. התנה עם השמש להיות עומדת בחצי השמים בימי הושע
- ג. התנה עם דגי הים להזמין דג אחד שיבלע את יונה ולזרק אותו החוצה
- ג. ויאמר ה' לדג, ויאמר - מששית ימי בראשית אמר לו
- ד. יונה שיצד לספינה, זוהי נשמת האדם שירדת לעולם הזה להיות בגוף האדם
- ד. מטיל הקדוש ברוך הוא רוח סערה חזקה
- ד. מה לך נרדם קום קרא אל אליהו וגו', אין השעה לישן - שוב מחטאך
- ד. התבונן בדברים הללו ושוב לאדונך. מה מלאכתך - שאתה עסקת בה בעולם הזה, והודה עליה לפני רבונך
- ה. כיון שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה
- ו. ואם אותו אדם לא זוכה בדיון, מה כתוב?
- ו. וישאו את יונה
- ו. והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאסוף
- ז. מעי הדג זהו בטן שאול. מנין לנו? שכתוב מבטן שאול שועתי. והוא היה במעי הדג, וקורא לו בטן שאול
- ז. העניים היו רעבים, שלא אכלו עמו. טל מה שנתת בי
- ח. עד אותו זמן שיעיר הקדוש ברוך הוא את המתים
- ח. הקיצו ורננו שגני עפר כי טל אורת טלף וארץ רפאים תפיל. אימתי זה יהיה? בזמן שיגבר מלאך המות מן העולם, שכתוב בלע המות לנצח וגו'
- ח. כל הקברים יקראו את אותם המתים שבהם החוצה
- ט. אשרי חלקם של ישראל
- ט. הדג הזה, כיון שבלע את יונה, הוא מת, ובו היה יונה שלשה ימים, ואחר כך חזר לחיים כמקדם והקיא את יונה החוצה
- י. משום זה צריך אדם להתבונן תמיד במעשיו וישוב לפני אדונו
- י. ועל זה אמר ברכי נפשי את ה' הללויה. באו אותם החברים ונשקו את ראשו

מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד - זֶה יוֹנָה

מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד - זֶה יוֹנָה, שֶׁהוֹרִיד אוֹתוֹ הַדָּג לַתּוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת לְעַמְקֵי הַיָּם. יוֹנָה בָּא מִכַּחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵינוּ. אֱלֹהֵינוּ עָלָה, וַיֵּרֵד זֶה שָׂאֵל נִפְשִׁיהָ לְמִימַת, וְדָא אֱמַתִּי, וְכַתּוּב (מַלְכִים א יז) וַדְּבַר ה' בְּפִיךָ אֶמַת.

מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא אֱלֹהֵינוּ. וַיֵּרֵד, דָּא יוֹנָה, דִּנְחַת לִיהַּ נוֹנָא גּוֹ תְּהוּמוֹ, לְעַמְקֵי יַמָּא. יוֹנָה מִחִילָא דְאֱלֹהֵינוּ קָא אֶתָא, אֱלֹהֵינוּ סְלִיק, יוֹנָה נְחִית, דָּא שָׂאֵל נִפְשִׁיהָ לְמִימַת, וְדָא שָׂאֵל נִפְשִׁיהָ לְמִימַת, וּבְגִין כִּד אֶקְרִי בְּן אֶמַתִּי. וְכַתּוּב, (מַלְכִים א יז) וַדְּבַר יי' בְּפִיךָ אֶמַת.

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף קצ"ז
ע"א)

צִוָּה וְאָמַר שִׁיְהִיָּה מוֹזְמָן דָּג אֶחָד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת, וְאַחַר כֵּךְ יִשְׁלִיכֵנּוּ בַּחוּץ.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (יונה ב) וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וְגו', וְכִי בְּאִיזָה מְקוֹם אָמַר לוֹ? אֵלָא בְּשַׁעַת שְׁבָרָא דְקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי בְּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם, וְאִזְ צִוָּה וְאָמַר שִׁיְהִיָּה מוֹזְמָן דָּג אֶחָד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת, וְאַחַר כֵּךְ יִשְׁלִיכֵנּוּ בַּחוּץ.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (יונה ב) וַיֹּאמֶר יי' לְדָג וְגו', וְכִי בְּאֵן אֶתָר אָמַר לִיהַּ. אֵלָא בְּשַׁעַתָּא דְבְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא בְּעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית, בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה בְּרָא נוּנִי וַיֹּא. כְּדִין פְּקִיד וְאָמַר, דִּיהָא זְמִין חַד נוֹנָא לְמַבְלַע לְיוֹנָה, וַיְהִיָּה בְּמַעְיוֹ תַלְתָּא יוֹמִין וְתַלְתָּ לַיְלוּן, וּלְבַתְרָ דִּירְמִי לִיהַּ לְבַר.

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף קצ"ח
ע"ב -
קצ"ט
ע"ב)

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן בְּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עַמְּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּתוֹךְ סַעְרָה

וְלֹא דָּא בְּלַחוּדוּי, אֵלָא כָּל מַה דְּעַבְד דְּעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית, בְּכֻלָּא אֶתְּנִי עֲמִיהַּ. בְּיוֹמָא קְדַמָּאָה בְּרָא שְׁמַיָּא, אֶתְּנִי עֲמָהוֹן דִּיסְלִיק לְאֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּגוֹ סַעְרָה, וְכֵן הָוָה, דְּכַתּוּב, (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה

וְלֹא זֶה לְבַדּוּ, אֵלָא כָּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית - בְּכֻלָּ הַתְּנָה עֲמוֹ. בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן בְּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עַמְּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיְמָה בְּתוֹךְ סַעְרָה, וְכֵן הָיָה, שְׁכַתּוּב (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעְרָה הַשְּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ

יוֹם בָּרָא אֶת הָאוֹר, וְהִתְנַה עִמּוֹ
שִׁיחֲשִׁיף לְשִׁמְשׁוֹ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשָׁה
יָמִים, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת י') וַיְהִי חֹשֶׁךְ אַפְלָה
בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

הַשָּׁמַיִם. בַּהֲהוּא יוֹמָא בָּרָא נְהוֹרָא,
וְאִתְּנִי עִמִּיהָ דִּיחֲשִׁיף לְשִׁמְשׁוֹ בְּמִצְרַיִם
תְּלַתָּא יוֹמִין, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת י') וַיְהִי חֹשֶׁךְ
אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

הִתְנַה עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהַמִּים יְהִיו מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין
טַמְאָה וְטַהֲרָה לְהַטְהֵר בָּהֶם, וְכַךְ הָיָה

בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִ בָּרָא אֶת הַרְקִיעַ, שִׁיְהִיה
מִפְּרִיד בֵּין מַיִם לְמַיִם, כְּפַתּוֹב
(בְּרַאשִׁית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וְיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
וְהִתְנַה עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁהַמִּים יְהִיו מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין
טַמְאָה וְטַהֲרָה לְהַטְהֵר בָּהֶם, וְכַךְ הָיָה.

בַּיּוֹמָא תְּנַיִינָא בָּרָא רְקִיעָא, דִּיהָ
מִפְּרִישׁ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא,
כְּדַכְּתִיב (בְּרַאשִׁית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם. וְאִתְּנִי עִמָּהוֹן קוֹדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא,
דְּמַיָּא יְהוֹן מִפְּרִישִׁין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוֹמְאָה
לְטַהֲרָה, לְאַתְּדַכְּאָה בָּהוּ, וְכַךְ הָוָה.

הִתְנַה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכּוֹ בִּיבֹשָׁה וּלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמִּצְרַיִם

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם
וְכַנְס אֶת הַמַּיִם, וַעֲשֵׂה מְאוֹתוֹ
קְבוּץ שֶׁהִתְפַּנְסוּ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם,
וְהִתְנַה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּתוֹכּוֹ בִּיבֹשָׁה וּלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמִּצְרַיִם,
וְכַךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת יד) וַיֹּשֶׁב הַיָּם
לְפָנוֹת בְּקֶרֶ לְאִיתְּנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתְּנוּ
אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמָה שֶׁהִתְנַה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית. עוֹד הִתְנַה
עִם הָאֶרֶץ, שֶׁתִּפְתַּח אֶת פִּיהָ בְּמַחְלָקוֹתָהּ
שֶׁל קֶרַח וְתַבְלַע אֶת קֶרַח וְאֶת כָּל עַדְתּוֹ,
וְכַךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (בְּמִדְבָר טו) וַתִּפְתַּח הָאֶרֶץ
אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֹתָם, וְאֶת קֶרַח.

בַּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אִפִּיק אֶרְעָא מִגּוּ
מַיָּא, וְאִכְנִישׁ לְמַיָּא, וַעֲבַד
מֵהֵוּא כְּנִישׁוֹ דְּאַתְּכְּנִישׁוּ לְאַתְרַּךְ חַד,
יִמָּא. וְאִתְּנִי בִּימָא לְמַעֲבַר לְיִשְׂרָאֵל
בְּגוּיָה בִּיבֹשָׁתָא, וּלְמַטְבַּע לְמִצְרַיִם,
וְכַךְ הָוָה, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת יד) וַיֹּשֶׁב הַיָּם
לְפָנוֹת בְּקֶרֶ לְאִיתְּנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתְּנוּ,
אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמָה דְּאִתְּנִי עִמִּיהָ קוֹדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא, בְּעוֹבְדָא דְּבְרַאשִׁית. תּוּ אִתְּנִי
בְּאַרְעָא, דְּתִפְתַּח יַת פּוּמְהָא בְּמַחְלָקוֹתָא
דְּקֶרַח, וְתַבְלַע לְקֶרַח וּלְכָל כְּנִישְׁתֵּיהָ,
וְכַךְ הָוָה, דְּכַתִּיב, (בְּמִדְבָר טו) וַתִּפְתַּח
הָאֶרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אוֹתָם וְאֶת קֶרַח.

הַתְּנָה עִם הַשָּׁמַשׁ לְהִיּוֹת עוֹמְדַת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ

זוהר
שמות
פרשת
ויקהל
דף
קצ"ט
(ע"א)

בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בָּרָא שָׁמֶשׁ וּלְבָנָה,
שְׁכָתוֹב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ
הַשָּׁמַיִם, וְהַתְּנָה עִם הַשָּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת
עוֹמְדַת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ,
שְׁכָתוֹב (יְהוֹשֻׁעַ י') וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי
הַשָּׁמַיִם. הַתְּנָה עִם הַכּוֹכְבִּים לַעֲשׂוֹת
קָרֵב עִם סִסְרָא, שְׁכָתוֹב (שׁוֹפְטִים ה)
הַכּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם נִלְחְמוּ עִם
סִסְרָא.

בַּיּוֹמָא רְבִיעָאָה, בָּרָא שְׁמָשָׁא
וְסִיְהָרָא, דְּכְתִיב יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאַתְנִי עִם
שְׁמָשָׁא, לְמַהוּי קָאִים בְּפִלְגּוֹ שְׁמִיא
בַּיּוֹמִי דִּיהוֹשֻׁעַ, (דף קצ"ט ע"א) דְּכְתִיב,
(יְהוֹשֻׁעַ י ב) וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם.
אַתְנִי בְּכַכְבֵּיאַ לְמַעַבְד קָרְבָא בְּסִסְרָא,
דְּכְתִיב, (שׁוֹפְטִים ה) הַכּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם
נִלְחְמוּ עִם סִסְרָא.

הַתְּנָה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהַזְמִין דָּג אַחַד
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא נוּגֵי יַמָּא,
וְעוֹפֵי דְשָׁמַיָא, אַתְנִי בְּעוֹפֵי
לְמִיזֵן עוֹרְבִים לְאַלְיָהוּ, בּוֹמְנָא דְעַצֵּר
לְשָׁמַיָא, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז) וְאַתְ
הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפֵּלְךָ שָׁם. צְוִיתִי
דִּיִּקָּא. וְאַתְנִי בְּנוּגֵי יַמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא
חַד, לְמַבְלַע לִיָּה לְיוֹנָה, וְלֹאשְׁדָּאָה לִיָּה
לְבַר.

הַתְּנָה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהַזְמִין דָּג אַחַד
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא נוּגֵי יַמָּא,
וְעוֹפֵי דְשָׁמַיָא, אַתְנִי בְּעוֹפֵי
לְמִיזֵן עוֹרְבִים לְאַלְיָהוּ, בּוֹמְנָא דְעַצֵּר
לְשָׁמַיָא, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז) וְאַתְ
הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְפֵּלְךָ שָׁם. צְוִיתִי
דִּיִּקָּא. וְאַתְנִי בְּנוּגֵי יַמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא
חַד, לְמַבְלַע לִיָּה לְיוֹנָה, וְלֹאשְׁדָּאָה לִיָּה
לְבַר.

וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר - מִשְׁשַׁת יָמִי בְּרֵאשִׁית אָמַר לֵאמֹר

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהַתְּנָה
עִמּוֹ שְׁתַּצָּא מִמְּנוֹ אִשָּׁה שְׁתַּזְוֶן
אֶת אֲלֵיָהוּ, שְׁנֹאמַר הִנֵּה צְוִיתִי שָׁם
אִשָּׁה אֲלִמְנָה לְכַלְפֵּלְךָ. הִנֵּה צְוִיתִי -
מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם. וְכֹף בְּכָל
מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה שֶׁהַתְּחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צָוָה אֶת אוֹתוֹ
מַעֲשֵׂה מִיּוֹם שְׁנַבְרָא הָאָדָם. אַף כָּאן

בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בָּרָא לְאָדָם, וְאַתְנִי
עִמִּיה, דְּתַפּוֹק מְנִיָּה אַתְתָּא,
דְּתִזְוֶן לְאַלְיָהוּ, דְּכְתִיב, (מַלְכִים א יז)
הִנֵּה צְוִיתִי שָׁם אִשָּׁה אֲלִמְנָה לְכַלְפֵּלְךָ.
הִנֵּה צְוִיתִי, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא. וְכֹן
בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא דְאַתְחַדֵּשׁ בְּעֲלָמָא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּקִיד הוּא עוֹבְדָא
מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא. אוּף הָכָא,

וַיֹּאמֶר יי' לְדָג. וַיֹּאמֶר, מִשִּׁית יוֹמִין
דְּבִרְאשִׁית קָאָמַר לֵיהּ.
וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר - מִשִּׁשֶּׁת יָמִים
בְּרֵאשִׁית אָמַר לוֹ.

יוֹנָה שְׂיָרֵד לְסַפִּינָה, זוּהִי נִשְׁמַת הָאָדָם
הִכָּא אֵית לָן סַמְךָ בְּעֵלְמָא, עַל
עוֹבְדֵינ דְּבָנֵי נִשְׂא בְּהֵאִי
עֵלְמָא. יוֹנָה דְּנַחַת לְסַפִּינָה, דָּא אִיהִי
נִשְׁמַתָּא דְּבַר נִשׁ, דְּנַחַתָּא לְהֵאִי
עֵלְמָא לְמַהוּי בְּגוּפָא דְּבַר נִשׁ. אָמַאי
אֲתִקְרִי יוֹנָה. בְּגִין דְּכִיּוֹן דָּאֲשַׁתְּתַּפַּת
בְּגוּפָא, כְּדִין אִיהִי יוֹנָה בְּהֵאִי עֵלְמָא.
כְּמָה דָּאֲתַמַּר, (וַיִּקְרָא כה) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ
אֶת עַמּוּתוֹ. וְכִדִּין בַּר נִשׁ אֲזִיל בְּהֵאִי
עֵלְמָא, כְּסַפִּינָה בְּגוּ יָמָא רַבָּא, דְּחֻשְׁבַּת
לְאֲתַבְּרָא, כְּמָה דָּאֲתַ אָמַר (יוֹנָה א)
וְהֵאֲנִיָּה חֻשְׁבָּה לְהֻשְׁבַּר.

מִפִּיל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רִיחַ סַעְרָה חֲזָקָה

וְכַר נִשׁ כַּד אִיהוּ בְּהֵאִי עֵלְמָא חֲטוּי,
וְחֻשְׁבַּת דְּעָרַק מִקְמֵי מְאָרִיָּה.
וְלֹא אֲשַׁנַּח בְּהֵאִי עֵלְמָא. וְכִדִּין
אֲפִיל קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא רִיחַ סַעְרָה
תְּקִיפָא. דָּא אִיהִי גְזִירַת דִּינָא, דְּקִיּוּמָא
תְּדִיר קְמוּ קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא. וְכַעֲתָא
דִּינָא דְּבַר נִשׁ מִקְמֵיָהּ, וְדָא אִיהוּ דְּקָא
מִטִּי לְסַפִּינָה, וְאֲדַכְּר חוּבוּי דְּבַר נִשׁ
לְאֲתַפְּסָא לֵיהּ.

וְאָדָם, כְּשֶׁהוּא חוֹטֵא בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְחוֹשֵׁב שֶׁבּוֹרַח מִלְּפָנֵי אֱדוֹנוּ
וְלֹא שֵׁם לֵב לְאֹתוֹ הַעוֹלָם, וְאִזּוּ מִטִּיל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רִיחַ סַעְרָה חֲזָקָה
- זוּהִי גְזֵרַת הַדִּין שְׁעוּמָדַת תְּמִיד
לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִבְּקִשְׁתָּ אֶת
דִּין הָאָדָם מִלְּפָנָיו, וְזוּהִי שְׁמִטָּה אֶת
הַסַּפִּינָה וּמִזְכִּירָה אֶת חֲטָאֵי הָאָדָם
לְתַפְּסֵי אוֹתוֹ.

מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֵל אֱלֹהֶיךָ וְגו', אִינן הַשְּׁעָה לִישִׁין - שׁוּב מִחֲטָאֶךָ
כִּיּוֹן שְׁנַתְּפֵס אָדָם עַל יְדֵי אוֹתָהּ
סַעְרָה בְּבֵית חֲלִיזוֹ, מַה כְּתוּב?

ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב דבר נש בבי מרעיה, נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה, למפרק חובי. מה פתיב, ויקרב אליו רב החובל. מאן רב החובל. דא יצר טוב, דאיהו מנהיג בלא. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. לאו שעתא הוא למדמה, דהא סלקין לך לדינא, על כל מה דעבדת בהאי עלמא, טוב מחובך.

ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם. אף על גב דבר נש בבי מרעיה, נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה, למפרק חובי. מה פתיב, ויקרב אליו רב החובל. מאן רב החובל. דא יצר טוב, דאיהו מנהיג בלא. ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו'. לאו שעתא הוא למדמה, דהא סלקין לך לדינא, על כל מה דעבדת בהאי עלמא, טוב מחובך.

התבונן בדברים הללו ושוב לאדונך. מה מלאכתך - שאתה עסקת בה בעולם הזה, והודה עליה לפני רבונך

התבונן במלון אלון, ותוב למארך. מה מלאכתך דאת עסקת בה בהאי עלמא, ואודי עליה קמי מארך. ומאין תבא, אסתפל מאין באת, מטפה סרוחה, ולא תתגאי קמיה. מה ארצה, אסתפל דהא מארעא אתבריא, ולארעא תיתוב. ואי מזה עם אתה, אסתפל אי אית לך זכו דאבהו, דיגין עליך.

התבונן בדברים הללו ושוב לאדונך. מה מלאכתך - שאתה עסקת בה בעולם הזה, והודה עליה לפני רבונך. ומאין תבוא - הסתפל מאין באת, מטפה סרוחה, ואל תתגאה לפניו. מה ארצה - הסתפל שהרי מהארץ נבראת ולארץ תשוב. ואי מזה עם אתה - הסתפל אם יש לך זכות אבות שתגן עליך.

כיון שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה

כיון דסלקין ליה לדינא, בבי דינא דלעילא, ההיא סערה, דאיהי גזרת דינא, דסעיר עליה דבר נש, תבעת מן מלכא למידן אינון תפיסין דמלכא, וכלהו אתיין חד חד קמיה.

כיון שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה, שהיא גזרת הדין שסוערת על האדם, מבקשת מהמלך לדון אותם התפוסים של המלך, וכלם באים אחד

אָחַד לְפָנָיו. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מִתְקַרְבִּים
בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בְּזָכוֹת,
וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בְּחוּבָה, וְגִזְרַת
הַדִּין תּוֹבַעַת דִּין.

בִּיה שְׁעָתָא אֲתַקְרִיבוּ בֵּי דִינָא. אֵית
מִנְהוֹן דְּפִתְחֵי בְּזָכוֹת, וְאֵית מִנְהוֹן
דְּפִתְחֵי בְּחוּבָה. וְגִזְרַת דִּינָא תַבְּעַת
דִּינָא.

וְאִם אוֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֵה בְּדִין, מַה פְּתוּבֵי?

וְאִם אוֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֵה בְּדִין, מַה
פְּתוּבֵי? וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים
לְהִשִּׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ. הֵם
מִשְׁתַּדְּלִים אוֹתָם שְׁמוּרִים זְכוּתוֹ
לְהִשִּׁיבוֹ אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יָכְלוּ.
מָה הִטְעַם? כִּי הֵימָּה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר
עֲלֵיהֶם. גִּזְרַת הַדִּין הוֹלֵכֶת וְסוֹעֶרֶת
בְּחֻטְאֵי הָאָדָם וּמִתְגַּבֶּרֶת עֲלֵיהֶם.

וְאִי הֵהוּא בְּרֵשׁ לֹא זָכִי בְּדִינָא, מַה
פְּתִיב. וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהִשִּׁיב
אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא יָכְלוּ. מִשְׁתַּדְּלִין אֵינּוּן
דְּאִירוּ זְכוּתֵיהּ לְאַתְבָּא לִיהּ לְהֵאֵי
עֲלָמָא, וְלֹא יָכְלוּ. מַאי טַעְמָא. כִּי
הֵימָּה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם, גִּזְרַת
דִּינָא, אֲזִיל וְסוֹעֵר בְּחוּבוֹי דְּבֵר נֶשׁ,
וְאַתְגַּבֵּר עֲלֵיהוּ.

וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה

אֲזִי יוֹרְדִים וּבָאִים אֵלָיו ג' שְׁלוּחִים
מִמְּנִים, אָחַד שְׁפוֹתֵב כָּל הַזְּכִיּוֹת
וְכָל הַחֻטְאִים שְׁעוֹשֵׂה הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה. וְאָחַד שְׁעוֹשֵׂה חֲשָׁבוֹן יָמָיו.
וְאָחַד שְׁהֵיָה הוֹלֵךְ עִמּוֹ כְּשֶׁהֵיָה בְּמַעֵי
אִמּוֹ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׁגִזְרַת הַדִּין לֹא
שׁוֹכֶכֶת עַד לְאוֹתוֹ זְמַן, שְׁפִתּוּב
וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ, כְּשֶׁנּוֹטְלִים
אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת.

בְּדִין נַחֲתִין עֲלֵיהּ תַּלְתָּ שְׁלִיחֵן מִמְּנֵן,
חַד, דְּכַתִּיב כָּל זְכוּוֹן, וְכָל
חוּבִין, דְּעַבְדֵּי בְּרֵשׁ בְּהֵאֵי עֲלָמָא.
וְחַד דְּעַבִּיד חוּשְׁבֵּן יוֹמוֹי. וְחַד דְּהָוָה
אֲזִיל עִמֵּיהּ, כַּד הָוָה בְּמַעֵי אִמֵּיהּ.
וְהָא אוֹקִימָנָא דְּגִזְרַת דִּינָא לֹא שְׁכִיבָה,
עַד הֵהוּא זְמַנָּא דְּכַתִּיב, וַיִּשְׂאוּ אֶת
יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ: כַּד נִטְלֵי לִיהּ מִבֵּיתֵיהּ,
לְבֵי קַבְרֵי.

וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה כְּבוֹד ה' וְאַסְפָּד

וְאֲזִי מְכַרְזִים עֲלָיו. אִם הוּא צְדִיק -
מְכַרְזִים עֲלָיו וְאוֹמְרִים: תִּנּוּ
כְבוֹד לְדַמּוֹת הַמְּלָךְ, (ישעיהו) יְבוֹא

בְּדִין מְכַרְזֵי עֲלָיו. אִי אִיהוּ וּזְכָאָה,
מְכַרְזֵי עֲלֵיהּ וְאַמְרֵי, הָבּוּ יָקָר
לְדִיוֹקְנָא דְּמַלְכָּא, (ישעיהו נו) יְבֹא שְׁלוֹם

זוהר
שמות
(פרשת
ויקהל
דף
קצ"ט
ע"ב)

שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכַּבוֹתֵם הַלַּךְ נִכְחוּ. מִנֵּי לָנוּ? שְׁכַתוֹב (שם נח) וְהַלַּךְ לְפָנֶיךָ צִדְקָה כְּבוֹד יי' יִאֲסֹפֶה. וְאִי חַיִּיבָא אִיהִי, מִכְרִיזֵי עָלֶיהָ וְאָמְרוּ, וְוִי לִיהִי לְפָלְגֵיא. טַב לִיהִי דְלֵא יִתְבָּרִי. כְּדִין מַה כְּתִיב, וְיִטְלְהוּ אֶל הַיָּם וְיַעֲמֹד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כְּדִין גְּזֵרַת דִּינָא דְהָהוּ סְעִיר, שְׂכִיךְ מִזְעָפִיהּ. וְנוֹנָא דְכַלְע לִיהִי, דָּא אִיהוּ קְבָרָא.

מַעֲי הַדְּג זְהוּ בְטָן שְׂאוּל. מִנֵּי לָנוּ? שְׁכַתוֹב מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְהוּא הִיךְ בְּמַעֲי הַדְּג, וְקוֹרָא לוֹ בְטָן שְׂאוּל

מַה כְּתִיב, וְיִהִי יוֹנָה בְּמַעֲי הַדְּג. מַעֲוִי דְדָג, דָּא אִיהוּ בְטָן שְׂאוּל. מִנְלָן. דְכְתִיב, (יונה ב) מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְאִיהוּ בְּמַעֲי דְנוֹנָא הָוָה, וְקִאֲרִי לִיהִי בְטָן שְׂאוּל, שְׁלִשָּׁה יָמִים וְשְׁלִשָּׁה לַיְלוֹת, אֵלֶיךָ תֵּלֵת יוֹמִין, דְּבַר נֶשׁ בְּקִבְרָא, וְאִתְבְּקְעוּ מַעֲוִי.

מַה כְּתִיב, וְיִהִי יוֹנָה בְּמַעֲי הַדְּג. מַעֲוִי דְדָג, דָּא אִיהוּ בְטָן שְׂאוּל. מִנְלָן. דְכְתִיב, (יונה ב) מִבְּטָן שְׂאוּל שְׁוַעֲתִי. וְאִיהוּ בְּמַעֲי דְנוֹנָא הָוָה, וְקִאֲרִי לִיהִי בְטָן שְׂאוּל, שְׁלִשָּׁה יָמִים וְשְׁלִשָּׁה לַיְלוֹת, אֵלֶיךָ תֵּלֵת יוֹמִין, דְּבַר נֶשׁ בְּקִבְרָא, וְאִתְבְּקְעוּ מַעֲוִי.

הַעֲנִיִּים הָיוּ רַעֲבִים, שְׂלֵא אֲכָלוּ עֵמֶךָ. טַל מַה שְׁנַתָּ בִי לְבַתֵּר תֵּלְתָא יוֹמִין, הֵהוּא טְנוּפָא אִתְהַפֵּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמֵר לוֹ טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְיֶה לְמִסְכְּנִי, וְכָל יוֹמָךְ הוּוּ כְּחִגִּין וְכְמוֹעֲדִין, וּמִסְכְּנִי הוּוּ כְּפָנִין, דְּלֵא אֲכָלוּ בַּהֲדָדָה, טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְאַחַר שְׁלִשָּׁה יָמִים אוֹתָהּ טְנוּפָא נְהַפְּכָתָ עַל פְּנִינֵי, וְאוֹמֵר לֹא: טַל מַה שְׁנַתָּ בִי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹם וְלֹא נָתַתָּ לְעַנְיִים, וְכָל יְמִיךָ הָיוּ כְּמוֹ חֲגִים וּמוֹעֲדִים, וְהַעֲנִיִּים הָיוּ רַעֲבִים, שְׂלֵא אֲכָלוּ עֵמֶךָ. טַל מַה שְׁנַתָּ בִי. זְהוּ שְׁכַתוֹב (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְבַתֵּר תֵּלְתָא יוֹמִין, הֵהוּא טְנוּפָא אִתְהַפֵּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמֵר לוֹ טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְיֶה לְמִסְכְּנִי, וְכָל יוֹמָךְ הוּוּ כְּחִגִּין וְכְמוֹעֲדִין, וּמִסְכְּנִי הוּוּ כְּפָנִין, דְּלֵא אֲכָלוּ בַּהֲדָדָה, טוֹל מַה דִּיהֶבַת בִּי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְאַחַר שְׁלִשָּׁה יָמִים אוֹתָהּ טְנוּפָא נְהַפְּכָתָ עַל פְּנִינֵי, וְאוֹמֵר לֹא: טַל מַה שְׁנַתָּ בִי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹם וְלֹא נָתַתָּ לְעַנְיִים, וְכָל יְמִיךָ הָיוּ כְּמוֹ חֲגִים וּמוֹעֲדִים, וְהַעֲנִיִּים הָיוּ רַעֲבִים, שְׂלֵא אֲכָלוּ עֵמֶךָ. טַל מַה שְׁנַתָּ בִי. זְהוּ שְׁכַתוֹב (מלאכי ב) וְזִרְתִּי פָּרֵשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

עד אותו זמן שיעיר הקדוש ברוך הוא את המתים

לְבַתֵּר דָּא, מִתְּלַתָּא יוֹמִין וְלַהֲלָאָה, מִשְׁלָשָׁה יָמִים וְלַהֲלָאָה, כְּדִין אֲתֵדָן בַּר נֶשׁ מְעִינִי, אַז נִדּוֹן הָאָדָם מְעִינִי, מִיְדוּי, וּמְרַגְלוּי, וְאוּקְמוּהָ עַד תְּלַתִּין יוֹמִין, כֹּל אֵינּוֹן תְּלַתִּין יוֹמִין, אֲתֵדְנּוּ נַפְשָׁא וְגוּפָא כַּחֲדָא. וּבְגִינִי כֶּף אֲשַׁתְּכַח נִשְׁמַתָּא לְתַתָּא בְּאַרְעָא, דְּלֹא סִלְקַת לְאַתְרָהּ. כְּאַתְתָּא דִּיתְבַּת לְבַר, כֹּל יוֹמֵי מְסֻאָבוּתָא. לְבַתֵּר, נִשְׁמַתָּא סִלְקָא, וְגוּפָא אֲתַבְּלִי בְּאַרְעָא. עַד הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיתֵיִיא.

לְאַחַר זֶה, מִשְׁלָשָׁה יָמִים וְלַהֲלָאָה, אַז נִדּוֹן הָאָדָם מְעִינִי, מִיְדוּי, מְרַגְלוּי, וּפְרָשׁוּהָ עַד שְׁלֹשִׁים יָמִים. כֹּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִדּוּנִים הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף כְּאַחַד, וּמִשׁוּם כֶּף הַנִּשְׁמָה נִמְצָאָת בְּאַרְץ לְמַטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמִקּוּמָה, כְּאַשָּׁה שְׂיוֹשְׁבַת בַּחוּץ כֹּל יְמֵי הַטְּמֵאָה. אַחַר כֶּף הַנִּשְׁמָה עוֹלָה, וְהַגּוּף נִרְקַב בְּאַרְץ, עַד אוֹתוֹ זְמַן שְׂעִיעִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמֵּתִים.

הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שְׂכֵנֵי עֶפֶר כִּי טַל אוֹרֹת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי זֶה יִהְיֶה בְּזְמַן שְׂעִיעֵבֵר מִלְּאֵף הַמּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׂפַתּוֹב בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ וְגו' וְזְמַנָּא קְלָא חֲדָא לְאַתְעֵרָא בְּבֵי קַבְרֵי, וְיִימָא, (ישעיה כו)

הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שְׂכֵנֵי עֶפֶר כִּי טַל אוֹרֹת טַלְף וְאַרְץ רְפָאִים תְּפִיל. אֵימַתִּי זֶה יִהְיֶה? בְּזְמַן שְׂעִיעֵבֵר מִלְּאֵף הַמּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׂפַתּוֹב (שם כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ וְגו'. כִּיּוֹן שְׂבַלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ, אַחַר כֶּף, וּמַחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כֹּל פְּנִים וְחִרְפַת עֲמוֹ יְסִיר מַעַל כֹּל הָאַרְץ. אַז כְּתוּב, וְיִאמֹר ה' לְדָג וְיִקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

כֹּל הַקְּבָרִים יִקִּיאוּ אֶת אוֹתָם הַמֵּתִים שְׂבָהֶם הַחוּצָה

כִּיּוֹן דְּאַתְעֵר הֵהוּא קְלָא בֵּינֵי קַבְרֵי, אַזִּי כֹּל הַקְּבָרִים יִקִּיאוּ אֶת אוֹתָם

הַמְתִּיבִים שְׂבָהֶם הַחוּצָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל. מֵה זֶה תְּפִיל?
שְׂתַקִּיא אוֹתָם הַחוּצָה. רְפָאִים, מֵה זֶה
רְפָאִים? שְׂקָבְלוּ רְפוּאָה כְּמַקְדָּם,
וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת בְּעֲצָמוֹת, וְאַלֵּה
נִקְרְאִים רְפָאִים.

מְתִיב דְּבַהוֹן לְבַר. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל. מֵאי תְּפִיל. דִּיקִיא
לוֹן לְבַר. רְפָאִים, מֵהוּ רְפָאִים.
דְּקָבִילוּ. אֲסוּוֹתָא כְּמַלְקְדָּמִין,
וְאַתְסִיאוּ גְרָמִין בְּגְרָמִין. וְאַלִין אֲקֵרוּן
רְפָאִים.

אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל

וְאִם תֹּאמֹר, הֲרֵי כְּתוּב (בְּשֵׁאר עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת) (יִשְׁעִיה כו) רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ?
אֵלֹא וְדָאֵי כָּל הָעוֹלָם יִתְרַפְּאוּ עֲצָמוֹתָם
בְּבֵית הַקְּבֻרוֹת, אֲבָל מֵהֶם יְקוּמוּ וּמֵהֶם
לֹא יְקוּמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רְפָאִים בַּל
יְקוּמוּ. אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
שְׂכָתוֹב בְּהֶם נְבִלְתֵי יְקוּמוּן. וּבְדָג הִזָּה
מִצְאָנוּ דְּבָרִים לְרְפוּאָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

וְאִי תִימָא, הֲאֵה כְּתִיב (בְּשֵׁאר עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת) (יִשְׁעִיה כו) רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ.
אֵלֹא וְדָאֵי כָּל עֲלָמָא יִתְסוּן גְּרָמִין בְּבֵי
קְבָרֵי, אֲבָל מְנַהוֹן יְקוּמוּן, וּמְנַהוֹן לֹא
יְקוּמוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב רְפָאִים בַּל יְקוּמוּ.
זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּכְּתִיב בְּהוּ
נְבִלְתֵי יְקוּמוּן. וּבְהָאֵי גּוֹנָא, אֲשִׁכְחָנָא
מַלְיָן לְאַסּוּוֹתָא, דְּכָל עֲלָמָא.

הֲדָג הִזָּה, כִּיּוֹן שְׂבַלְע אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וּבּוּ הִיָּה יוֹנָה שְׂלִשָּׁה יָמִים,
וְאַחַר כֵּךְ חֲזַר לְחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקִּיא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה

הֲדָג הִזָּה, כִּיּוֹן שְׂבַלְע אֶת יוֹנָה, הוּא
מֵת, וּבּוּ הִיָּה יוֹנָה שְׂלִשָּׁה יָמִים,
וְאַחַר כֵּךְ חֲזַר לְחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקִּיא
אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהֲרֵי פְרִשׁוּהָ,
שְׂכָתוֹב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו
מִמְעֵי הַדָּגָה. כְּתוּב כָּאֵן הַדָּגָה, וְכְּתוּב
שָׁם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיָּאֹר מֵתָה,
וְהֲרֵי פְרִשׁוּהָ. כְּמוֹ זֶה עֲתִידָה אֲרִצֵּי
יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר
כֵּךְ - וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל.

הֲאִי גּוֹנָא כִּיּוֹן דְּבַלְע לְיוֹנָה מֵיֵת.
וּבִיָּה הוּא יוֹנָה תִּלְתָּא יוֹמִין,
לְבַתֵּר אַתְקִיִּים כְּמַלְקְדָּמִין, וְאַקִּי
לְיוֹנָה לְבַר, וְהָא אֻקְמוּהָ, דְּכְּתִיב
וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְעֵי
הַדָּגָה. כְּתִיב הָא הַדָּגָה, וְכְּתִיב
הֵתָם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיָּאֹר מֵתָה,
וְהָא אֻקְמוּהָ. כְּגוֹנָא דָּא, זְמִינַת אֲרַעָא
דְּיִשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר
וְאַרְצֵי רְפָאִים תְּפִיל.

משום זה צריך אדם להתבונן תמיד במעשיו וישוב לפני אדונו

והרי בארנו, ששבעה דינים יחלפו על האדם כשיצא מן העולם הזה. אחד - אותו דין עליון כשיצאת הרוח מן הגוף. ב' - כשמעשיו ודבריו הולכים לפניו ומכרזים עליו. ג' - כשנכנס לקבר. ד' - דין הקבר. ה' - דין התולעת. ו' - דין הגיהנם. ז' - דין הרוח שהולכת ומשוטטת בעולם ולא מוצאת מקום מנוחה עד שישלמו מעשיו. משום זה צריך אדם להתבונן תמיד במעשיו וישוב לפני אדונו.

והא אוקימנא, דשבעה דינין יחלפון עליה דבר נש, כד נפיק מהאי עלמא. חד, ההוא דינא עלאה, כד נפיק רוחא מן גופא. ב/, כד עוברוי ומלוי אזלין קמיה ומכרזי עלוי. ג/, כד עייל לקברא. ד/, דינא דקברא. ה/, דינא דתולעתא. ו/, דינא דגיהנם. ז/, דינא דרוחא דאזלא ושאטת בעלמא, ולא אשכחת אתר נייחא, עד דישתלים עוברוי. בגין דא, בעי בר נש לאסתכלא תדיר בעוברוי, ויתוב קמי מריה.

ועל זה אמר ברכי נפשי את ה' הללויה. באו אותם החברים ונשקו את ראשו

וכשהתבונן דוד המלך בדיני האדם הקדים ואמר, (תהלים קד) ברכי נפשי את ה', בטרום תצא מן העולם, בעוד שאת נמצאת עם הגוף. וכל קרבי את שם קדשו - הם אברי הגוף שמשתתפים כאחד עם הרוח. עכשו כשתמצאו עמה, הקדימו לברך את השם הקדוש טרום שיבא זמן שלא תוכלו לברך ולחזור בתשובה. ועל זה אמר ברכי נפשי את ה' הללויה. באו אותם החברים ונשקו את ראשו.

וכד אסתכל דוד מלכא בדינין אלין דבר נש, אקדים ואמר (תהלים קד) ברכי נפשי את יי', עד לא תפוק מן עלמא, בעוד דאנת אשתכחת עם גופא. וכל קרבי את שם קדשו, אינון שייפי גופא, דמשתתפי כחדא ברוחא. השתא דתשתבחון עמה, אקדימו לברכא שמה קדישא, עד לא ימטי זמנא דלא תיכלון לברכא, ולא תבא בתיובתא, ועל דא אמר ברכי נפשי את יי' הללויה. אתו אינון חבריאי ונשקו רישיה.

בורח מן הסטרא אחרא, וינצל מחבלי משיח, והאמת כי ספר הזהר נשאר אחריו (אחרי רשב"י) זי"ע, שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הסטרא אחרא, עד שלא יצטרף לו (באחרית הימים) אלא יציאה, ואודיעך מה תועלת נמצא בזה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח. (ראה באורך באור הזוהר).

פולגנו יודעים את המצב שבו אנו נמצאים! ומי יודע מה ילד יום!!! - משה רבינו, אליהו הנביא, ורבי שמעון בן יוחאי עליהם השלום, מגלים לנו, שרק בספר הזוהר יפקון מן גלותא ברחמי, כי הזוהר הקדוש הוא כמו תיבת נח* ורק אלו שילמדו זוהר הקדוש ינצלו בתבת נח שהוא הזוהר הקדוש, וינצלו מחבלי משיח, ובזה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו, בכח וסגלת למוד הזוהר הקדוש.

כתב השל"ה הקדוש: "הנה מבאר מכאן שחבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה ושבחתם איש אל אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצריך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, כן הגאלה העתידה לא

הקב"ה הקדים לנו רפואה למכה ושלח לנו תיבת נח של הרשב"י שהוא "הזוהר הקדוש" להצילנו מהמבול הנורא!

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלץ אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנסין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא), (ועיי"ע תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד', הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א, רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, י"א).

הרמח"ל זי"ע לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזוהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שבכח "הזוהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאלה ברחמים. וז"ל: בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נברח להתבה הזאת וננצל ונמצא שבבריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמתין, כמזכר בתקונים, ואז נחשב זה לבריחה כללית לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרף אלא יציאה, וזהו שנאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכוני כי הלה לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל"... כל מי שיתדבק בזהר הקדוש

* ספר הזהר הוא כתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלץ אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנסין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא. (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא).

מְצֵא עֵצָה לְבַטֵּל גְּזֵרוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֲלֵא
 אֵת הָעֵצָה הַזֹּה, לְמוֹד בְּסֵפֶר הַזֹּהר בְּרִצְף
 לְלֹא הַפְּסֵק, שֶׁבִּכְחַ הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל
 סֵפֶר הַזֹּהר הַקְּדוֹשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת
 וְלִקְרֹב הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים. (אגרת הרמח"ל -
 מאורות הוזהר).

לְמִזְהִיר וְלִנְזֹהֵר שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמִי נְהַר!
 הַיֵּצֵר הָרַע יוֹדֵעַ בּוֹדְדָאוֹת, שֶׁעַל
 יְדֵי לְמוֹד הַזֹּהר הַקְּדוֹשׁ, הוּא נִדְחָה מִן
 הָעוֹלָם וּמִתְבַּטֵּל שְׁלִטוֹנוֹ, וְזוֹהִי
 הַמְּלַחְמָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׁלוֹ. עַל כֵּן הוּא
 מִתְאַמֵּץ לְהַחֲדִיר מַחְשְׁבוֹת שֶׁל שְׁטוֹת
 וְהִבֵּל, הַפֶּה הָאֵמֶת מִמֶּשׁ.

עַל כֵּן זְהִירוֹת סִפְנָה! לֹא לְפֹל בְּרִשֵׁת
 הַיֵּצֵר! כִּדְאָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר
 נַחֲמָנִי אָמַר רַבִּי יוֹנְתָן יֵצֵר הָרַע מִסִּיתוֹ
 לְאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמַעֲיֵד עָלָיו לְעוֹלָם
 הַבָּא, מֵהַ יַעֲשֶׂה וַיִּנְצַל: תִּנְאֵן דְּבֵי רַבִּי
 יִשְׁמְעָאֵל אִם פִּגְעַת בְּךָ מִנְּגוּל זֶה מִשְׁכַּחוּ
 לְבַיִת הַמְּדַרְשׁ, וְכוּ'... (סְפֵר דָּף נב:).

וּבְזִכְוֹתֵכֶם יִתְקִים בְּנֵי הַכְּתוּב: (שְׁמוֹת
 פֶּרֶק טו' טז-יח) תִּפְּל עֲלֵיהֶם
 אִימָתָה וּפְחָד בְּגִדְל זְרוּעָךְ יִדְמוּ כַּאֲבָן עַד
 יַעֲבֹר עִמָּךְ ה' עַד יַעֲבֹר עִם זֹו קִנִּיתָ,
 תִּבְאָמוּ וְתִטְעָמוּ בְּהַר נַחֲלֶתְךָ מִכּוֹן
 לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלַּת ה' מִקְּדֹשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
 יְדִיךָ, ה' יִמְלֹךְ לְעַלְמֵי וְעַד, בְּב"א.

**סֵפֶר הַזֹּהר הוּא כְּמוֹ תַּבַּת נֹחַ - וְאַפְּסֹו
 אִם יִהְיֶה רִשְׁעֵי אִין הַשֵּׁשׁ אִם יִכְנֹס**

כִּי חֲבוּר זֶה שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַזֹּהר הוּא כְּמוֹ
 תַּבַּת נֹחַ, שְׁבוּ הָיוּ מִיָּנִים הַרְבֵּה וְלֹא
 הָיָה קִיּוֹם לְאוֹתָן הַמִּיָּנִים וְהַמְשַׁפְּחוֹת
 כָּלֵם אֲלֵא עַל יְדֵי כְּנִיסַתָּם לְהַתְּכָה כֵּן הוּא
 מִמֶּשׁ... כֵּן יִכְנֹסוּ הַצְּדִיקִים אֶל סוּד אֹור
 חֲבוּר הַזֶּה לְהַתְּקִים, וְכַךְ סִגְלַת הַחֲבוּר

יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה עַד שְׂיִזְכּוּ לְתוֹסֶפֶת הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּה, וְהוּא רִצּוֹן הָאֵל יִתְבַּרְךָ, וְאֲשֶׁרִי
 הַזֹּכֶה בָּהּ" (עֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת מֵאֲמַר רַאשׁוֹן, שְׁנֵי
 לַחֲחוֹת הַבְּרִית).

הַרְמַח"ל זִי"ע לֹא מְצֵא עֵצָה לְבַטֵּל
 גְּזֵרוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא
 בְּלְמוֹד "הַזֹּהר הַקְּדוֹשׁ" בְּרִצְף לְלֹא
 הַפְּסֵק, שֶׁבִּכְחַ הַקְּדוּשָׁה לְבַטֵּל כָּל
 גְּזֵרוֹת וְלִקְרֹב הַגְּאֻלָּה בְּרַחֲמִים: כְּמוֹ כֵּן,
 בְּנוֹסֶף לְמַעַל הַנִּפְלְאוֹה שֶׁל קְרוֹב הַגְּאֻלָּה
 בְּרַחֲמִים, מְסֻגְלִים הַלְמוּד וְהַקְּרִיָּאָה
 בְּסֵפֶר הַזֹּהר הַקְּדוֹשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת
 קְשׁוֹת וְלִהְיוֹת כְּחוּמָה בְּצוּרָה מִפְּנֵי כָּל
 צָרָה רַחֲמָנָא לִיִּצְלֵן.

רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ הַרְמַח"ל, רַבְּנוּ מִשְׁה
 חַיִּים לוֹצְאָטוּ זָכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ
 לְבִרְכָה זִי"ע, בַּעַל הַ"מְסַלֵּת יִשְׂרִים"
 וְעוֹד, תִּקֵּן בִּישִׁיבְתוֹ סֹדֵר לְמוֹד מִיְחַד
 שֶׁל גִּיּוֹסָא בְּסֵפֶר הַזֹּהר הַקְּדוֹשׁ
 בְּמִשְׁמְרוֹת לְלֹא הַפְּסֵק כָּלֵל מַעַת לַעַת,
 וְקִבַּע דְּבָר זֶה כְּתִקְנָה הַרְאִשׁוֹנָה
 בִּישִׁיבְתוֹ, וְכוּתֵב עַל מַעַלַת הַדְּבָר
 בְּאַגְרַת לְחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הַלְשׁוֹן:
 "זֹאת הָעֵצָה הַיְעוֹצָה לְכָל קְהֵלוֹת קְדֹשׁ
 לְהַנְצִיל מִרְשַׁת זוֹ טְמִנוּ שׁוֹנְאִיָּהֶם, וּבּוֹדְאֵי
 הִיָּה לְהֵם לְפָקַח עַל זֹאת וְלֹא יַחֲדְלוּ, כִּי
 רַב הַדְּבָר וְעֵצוֹם מֵאֵד..."

וְעַתָּה אֵל יִשְׁלִיכּוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל אֵת
 הַדְּבָר הַזֶּה אַחֲרֵי גּוֹם, כִּי אֲנִי
 אֲלַמְּלָא נְתִישֵׁר חִלִּי הַיִּיתִי קוֹבַע דְּבָר זֶה
 בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, אֲבָל כְּבוֹד תּוֹרַתְכֶם
 יִקַּח אֵת הָעֵצָה הַזֹּאת וְיִהְיֶה לוֹ לְזִכְוֹת, כִּי
 אִין כְּמוֹהַ לְטוֹבָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד
 בְּמִקְוָמוּ יִכּוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ כִּי לֹא דְבָר קֶשֶׁה
 הוּא כָּלֵל".

וְמִי לָנוּ גְדוֹל כְּהַרְמַח"ל זִי"ע אֲשֶׁר הִיָּה
 בְּקֵי עֲצוֹם בְּכָל מְכַמְנֵי הַתּוֹרָה וְלֹא

בהון בנים אתם להשם אלהיכם. והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין צדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים כפוכים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמא, ואתמר בהון ויהי זרעך ככוכבי השמים. (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד').

דלמד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד יום הכפורים

יעין בסוף הקדמת בעל כסא מלך ועוד בכמה ספרים קדושים שהלהיבו מאד ללמד התקוני זהר בארבעים יום שמראש חדש אלול עד יום הכפורים (ואולי יש להסמך זה ממה שכתב בתקון ו' ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ודא יום הכפורים דתבת נח היא אמא עלאה חלון דילי הוא עמודא דאמצעייתא דביה אור יתירה אור וכתב בבאור הגר"א שביים הכפורים חלונות התבה והוא תשובה אמא עלאה פתוחים וזהו שכתוב מקץ ארבעים יום שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול ורעיא מהימנא איתא על התקוני זהר דאיהי כגונא דתבת נח וכו' פידוע). (הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א).

בזהר מבכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי

שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבת את הברזל ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יכנס. (אור יקר, שער א' סימן ה')

ספר הזוהר הוא מגן לישראל בתבת נח האי חבורא איהו כגונא דתבת נח (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד'), פרוש, כי חבור זה שנקרא ספר הזוהר הוא כמו תבת נח, שבה היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותם המינים והמשפחות כלם אלא על ידי כניסתם להתבה, כן הוא ממש, כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כלם והחשכת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממורת, ולזה לקיומם שלא ישלט הגלות בהם היה להם סוד החבור הזה כענין תבת נח ממש, לתקן מחץ מפת הגלות ומי מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהיה אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקים.

וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבה את הברזל, ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו. ואפלו אם יהיה רשע, אין חשש אם יכנס, מפני שאין כניסתו כניסה, אלא יהיה לו אחת מהשתים, או יחזירנו בתשובה ויהיה צדיק ויכנס בו, או ידחנו דחה גמורה ויפרש עצמו, כענין תבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן התיה והבהמה (אור יקר, שער א' סימן ה').

דבגין האי חבורא והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים, אלין אנון דאתמר

בְּרִיחַת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי עֲשֵׂתָה
עֲנִין הַתְּבָה, וְכִלְגוּ נִבְרַח לְהַתְּבָה
הַזֹּאת וְנִנְצֵל

וְנִמְצָא שְׁבְרִיחַת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי
עֲשֵׂתָה עֲנִין הַתְּבָה, שְׁבִסוּדָה
נַעֲשֶׂה הַזֹּהַר, אֲשֶׁר בּוֹ נִכְלָלוּ כָּל
הַשָּׁשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמָתִין, כְּמִזְכָּר
בְּתַקּוּנִים, וְאִזְ נַחֲשָׁב זֶה לְבְרִיחָה כְּלָלִית
לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁבִסוּף הַיָּמִים לֹא
יִצְטָרֵף אֵלָא יְצִיאָה, וְזֶהוּ שְׁנֵאמַר (ישעיה
נב, יב): "כִּי לֹא בַחֲפוּזוֹן תִּצְאוּ וּבִמְנוּסָה
לֹא תִלְכוּן כִּי הִלֵּךְ לִפְנֵיכֶם ה' וּמֵאִסְפָּכֶם
אֵלָקִי יִשְׂרָאֵל"...

כֹּל מִי שִׁיתַּדְבֵּק בּוֹהַר הַקְּדוּשׁ בּוֹרַח מִן
הַסְטֵרָא אַחְרָא, וְיִנְצֵל מִחֲבַלֵי מְשִׁיחַ

וְהַאֲמַת, כִּי סִפְר הַזֹּהַר נִשְׂאָר אַחְרָיו
(אַחְרֵי רִשְׁב"י) לְבִרְכָה, שְׁכַל מִי
שִׁיתַּדְבֵּק בּוֹ נִקְרָא שְׁבוֹרַח מִן הַסְטֵרָא
אַחְרָא, עַד שְׁלֹא יִצְטָרֵף לוֹ (בְּאַחְרֵית הַיָּמִים)
אֵלָא יְצִיאָה, וְאוֹדִיעֵךְ מַה תּוֹעֵלַת נִמְצָא
בְּזֶה, וְהַאֲמַת כִּי תוֹעֵלַת גְּדוּל הוּא, כִּי
הוּא הַצֵּלָה מִחֲבַלֵי מְשִׁיחַ.

מִתְכַּנְּשִׁין בְּהַאי חֲבוּרָא כָּל נִשְׁמָתִין
דְּצַדִּיקָא וְאַנְשֵׁי מִדוּת, דְּאִתְמַר בְּהוֹן
(תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לֵה' צַדִּיקִים יִבְאוּ
בוֹ, וְאַחְרָנִין דְּלֹא צַדִּיקִים, אִתְדַּחֲזִין
מִתְמָן. וְכֵד אִתְגַּלְיָא הַאי חֲבוּרָא בְּעִלְמָא,
סְגִיאִין מִתְכַּנְּשִׁין לְגַבְהָ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן
(דְּבָרִים כט) כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְגו', וְאֵת
אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶה בְּהַאי חֲבוּרָא עֲמָנוּ הַיּוֹם.
וְעִלְהוּ אִתְמַר (דְּנִיּאֵל יב) וּמִצַּדִּיקֵי הַרְבִּים
כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד, כְּאֲנוּן כּוֹכְבֵי
דִּיהוֹן קִימִין לְעֵלָם וּלְעִלְמֵי עִלְמֵיָא. (תְּקוּנֵי
זֶהר חֲדָשׁ דְּף ע"ב עֲמִיד ד')

אִין חֲשֵׁשׁ בְּכַתִּיבַת חֲכֻמַּת הַאֲמַת,
אֲדַרְבָּה הוּא כְּמוֹ תַבַּת נַח שְׂאוּסָף
וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר לְהֵשֵׁם
הַחֲבוּר הַזֶּה לֹא יַעֲדֵר וְלֹא יַעֲלֵם אֵלָא
יִתְחַבֵּר וְיִכְתֹּב וְיִסְדֹר, כִּי אִין
חֲשֵׁשׁ בְּכַתִּיבַתוֹ מִשּׁוּם דְּלֹא יִמְנַע הַבָּא
לְעַסְק בּוֹ הוּא צַדִּיק אוֹ רִשָּׁע, אִם הוּא
צַדִּיק, אֲדַרְבָּה, הַחֲבוּר הַזֶּה הוּא כְּמוֹ תַבַּת
נַח שְׂאוּסָף וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר
לְהֵשֵׁם שְׂאוּסָף הַצַּדִּיקִים אֶל תּוֹךְ הַהִיכָל
פְּנִימָה. (רַבִּינוּ הַרְמ"ק הַרְבַּ מִשָּׁה קוֹרְדוּבִירוֹ, דַּע
אֵת אֵלָקִי אֲבִיךָ, י"א).

ספר
זוהר יום הכיפורים

חלק ב'

ספר ב':
הכולל בתוכו
מאמרי הזוהר להושענא רבה

תוכן הענינים

- הקדוש ברוך הוא, נתן עצה להנצל מכל המקטרגים שלמעלה, ביום הזה מודמנים ישראל לעורר עליהם רחמים, ובמה? בשופר ב
- אמר לו: רבי שמעון רבי אלעזר: אני ואתה מלאכי עליון להשתעשע עם המלך המשיח של דוד ד
- שמור הוא האדם, וגופו בקיום, ורוח שרויה בתוכו ד
- צריך אדם לעורר תשובה שישוב מהרשע, שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק פתובים. אם זכה אדם שישוב לפני רבונו, קורעים את הפתקים שעליו ד
- אחר כך הקדוש ברוך הוא מוזמין לפני האדם את יום הכפורים, יום התשובה ה
- אם עשה תשובה שלמה לפני רבונו ה
- אז מעברים הצלמים ממונו ולא נמצאים עמו ה
- ובספרי הקדמונים אומרים יותר ו
- וזה כשהלבנה מאירה והלילה מתקן באור ו
- עושים תשובה שלמה לפני רבונו, ולא יצטרכו לדבר אחר. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא ו
- ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם ו
- בלילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך ז
- ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל ז
- ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת ח

ספר זוהר הקדוש להושענא רבה

מבוא

שולחן ערוך אורח חיים
סדר יום הושענא רבה
סימן תרס"ד, סעיף א':

א. מחבר: ביום שביעי שהוא הושענא {א} רבה נוהגים להרבות במזמורים {ב} כמו ביום טוב, ומרבים קצת בנרות {ז} כמו ביום הכיפורים לפי שבחג נידונים על המים ונוהגים להתיר בו אגודו של לולב ומקיפים שבע פעמים ומרבים תחנונים על המים

רמ"א: ... ואומרים קדיש שלאחר תפילת מוסף בניגון יום טוב, ואין רגילין לעשות מלאכה {ה} של חול עד אחר יציאה מבית הכנסת. ... כתבו הראשונים ז"ל שיש סימן בצל {ג} הלבנה בליל הושענא רבה שיקרה לו או לקרוביו באותה שנה, ויש מי שכתב שאין לדקדק בזה, כדי שלא לתרע מזליה, גם כי רבים אינם מבינים הענין על בריו, ויותר טוב להיות תמים ולא לחקור עתידות*, כן נראה לי.

והמודקקים נוהגים לטבול {ד} עצמם קודם עלות השחר כמו בערב יום הכיפורים (מנהגים), ויש נוהגים ללבוש הקיטל כמו ביום כיפור.

באר היטב: {ג} עיין פלאים מזה בכוונת האר"י. {ד} ונכון לטבול מבערב ללמוד כל הלילה בקדושה (עיין שלה).

משנה ברורה: {א} נוהגים ישראל להיות נעורים בליל ערבה, וכבר נדפס הסדר. {ב} לפי שבחג נידונים על המים והוא גמר חתימה, ואומרים למנצח מזמור השמים מספרים ושאר מזמורים וקדושת מוסף, נעריצך, כמו ביום טוב.

וברש"י שם, וזה לשון קדשו: "תמים תהיה עם ה' אלהיך" - התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו.

* ידוע מהצדיק הקדוש רבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע שהיה אומר למלמדים שיזהירו לילדים שישננו את הפסוק הזה עם הרש"י הקדוש בעל פה: "תמים תהיה עם ה' אלקיך" (פרשת שופטים-חמישי דברים פרק יח יג):

{ה} ויש מסירין מעצמן אפילו הכים של מעות, ומה שגובין מעות אתרוג, מפני שרוב הקהל מתאספין בהושענא רבה ויש רויח לצדקה מזה. (פרי מגדים). {ז} כמו ביום הכיפורים: לפי שבחג נידונים על המים, וכל חיי האדם תלוין במים, והכל הולך אחר החיתום (ט"ז).

ביום הקדוש הושענא רבה שהוא יום החיתום אנו צריכים לסננוור גדול ומליין יושר אמיתי, ואין לנו עצה אלא להידבק ברשב"י שהבטיח יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ומי שזוכה להשתתף בלימוד של הזוהר הקדוש יחד שבטי ישראל כל אחד במקומו, ידע שהרשב"י ז"ע יושב אִתְּנוּ בְּלוּמְדֵינוּ תוֹרָתוֹ כְּמוֹ שֶׁפָּתַח הַמַּקְבֵּל הַקְּרוֹשׁ רַבִּי אַבְרָהָם אֲזוּלָאֵי זִיע"א זְקֵנוּ שֶׁל הַחֵיד"א, בְּשֵׁם הַמַּקְבֵּל הַרַב אַבְרָהָם גְּלָאנְטִי זִיע"ע, בְּסִפְרוֹ "אוֹר הַחַמְהָ" עַל ה"אֲדָרָא דְּמִשְׁבָּנָא" (דף סב"ג ע"ב), וְזֶה לְשׁוֹן קְרִישׁוֹ: אֲפִילוּ עוֹד הַיּוֹם, אַחַר שֶׁנִּפְטַר רִשְׁב"י מִבִּינֵינוּ, בָּל זְמַן שָׁאֵנוּ עוֹסְקִים בְּדַבְרֵי הָאֲדָרָא, "אֲתַעְטֵר" - בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן מְעַטֵּר בְּמַלְךְ בַּעֲטוּרֹתָיו בְּרֹאשׁ, וְיֹשֵׁב בְּגוּזוֹן, עַכְל"ק. וּבְיַדָּאֵי בְּאֲשֶׁר יִבְקֶשׁ וְיִתְפַּלֵּל בְּזִכּוֹת הַרִשְׁב"י תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ וְתַעֲשֶׂה בְּקִשְׁתּוֹ.

בואו וראו איך שנרמז בנימטריה ענינים נשגבים:

כחא דשמעון בן יוחאי = 586

= שופר = 586

= חסד גבורה רחמים = 586

[חסד - אברהם, גבורה - יצחק, רחמים - יעקב]

ביאור: כוחו של הרשב"י הוא כמו כח השופר, שיש בו כוח שלש האבות הקדושים, שתקיעות השופר מרמזות על זה, תקיעה ראשונה אברהם אבינו, ותקיעה אחרונה יעקב אבינו, ובתווך שברים תרועה יצחק אבינו, ואז אברהם ויעקב ממתקים את הגבורות של יצחק אבינו ע"ה.

וכאן רואים כמה כוחו גדול של הרשב"י, וראה מה שאמרו בזוהר חדש (פרשת נח כ"ז ע"א):

הקדוש ברוך הוא, נתן עצה להנצל מפל המקטרגים שלמעלה, ביום הזה מזדמנים ישראל לעורר עליהם רחמים, ובמה? בשופר

תא תזי, ביומא דראש השנה, קודשא בריך הוא יתיב בדינא על עלמא, וכל בני עלמא עאלין לחושבנא, ולא אית מאן דלא עאל בחושבנא. וספרין דתיין ומתיין פתיחן בההוא יומא.

לשון הקודש: בא וראה, ביום של ראש השנה הקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, וכל בני העולם נכנסים בתשובה, ואין מי שלא נכנס בתשובה, וספרי חיים ומתים נפתחים ביום ההוא.

וקודשא בריך הוא בגין דאתרעי בהו, יתב לון עיטא לאשתובא מכל מקטרגין דלעילא, דאינון אתמנן בכל זמנא דדינא שריא על עלמא. בהאי יומא אודמנן ישראל לאתערא רחמי עליהו. ובמה. בשופר.

לשון הקודש: והקדוש ברוך הוא, משום שרצה בהם, נתן להם עצה להנצל מכל המקטרגים שלמעלה שמתמנים בכל זמן שהדין שורה בעולם. ביום הזה מזדמנים ישראל לעורר עליהם רחמים, ובמה? בשופר.

דחא קלא דנפיק, סליק לעילא, ואתער שופר דלעילא. בדין אתערו רחמי מאתריהו. וקודשא בריך הוא קם מבורסיא דדינא ויתיב בבורסיא דרחמי, תוים עליהו דישראל, ולא אתייהיב רשו למקטרגא עליהו.

לשון הקודש: שהקול הזה שיוצא עולה למעלה ומעורר את השופר שלמעלה. אז מתעוררים רחמים ממקומם, והקדוש ברוך הוא קם מכסא הדין ויושב בכסא רחמים, וחס על ישראל, ולא נתנת רשות למקטרג עליהם.

וישראל תיבי בתיובתא קמי קודשא בריך הוא, ותקעי שופר, ואתערו רחמי. דחא ההוא קלא דנפק, אתערותא דרחמי איהו. וכדין, דלטורא לא יכיל לקיימא קמי בורסיא דרחמי. דחא לא אתי מההוא סטרא, ולא אשתבח קטיגורא.

לשון הקודש: וישראל שבים בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, ותוקעים שופר ומעוררים רחמים, שהרי הקול ההוא שיוצא הוא התעוררות של רחמים, ואז המלשין לא יכול לעמד לפני פסא הרחמים, שהרי לא בא מן אותו הצד, ולא נמצא קטגור.

ביומא דכפּוּרִי, דאיהו חתימא דדינא, וקיימי ישראל בקדושתא דמאריהו. בההוא יומא, בגין דלא יקרב דלטורא למקדשא, יתבין ליה שעיר, דאתי מסטרא דרוחא מסאבא, והוא מסאבא, ורוחא מסאבא אתהני מיניה, והוא אתעסק ביה, ולא קריב למקדשא לסאבא. וכדין אנפין נהירין, וישראל אשתויבו מיניה.

לשון הקודש: ביום הכּפּוּרִים, שהוא חתימת הדין, ועומדים ישראל בקדשת רבונם ביום ההוא כדי שלא יקרב המלשין למקדש, נותנים לו שעיר שבא מצד של רוח הטמאה, והוא טמא, ורוח הטמאה נהנית ממנו, והוא מתעסק בו, ולא קרב למקדש לטמא. ואז הפנים מאירות, וישראל נצולים ממנו. וכמה הפליגו בכוחו של הרשב"י עם בנו רבי אלעזר ע"ה, בזוהר חדש (פרשת נח

אמר לו: רבי שמעון לרבי אלעזר: אני ואתה מלאכי עליון להשתעשע עם המלך המשיח של דוד

אמר ליה [שאל רבי אלעזר מאביו רבי שמעון] מה אנן תמן. אמר ליה, אנא ואת מלאכי עילאה, לאשתעשעא במשיחא מלכא דדוד. קם, עד דתהו קם, חמא חמוהי דאנפוי נהירין כשמשא.

לשון הקודש: אמר לו: מה אנו שם? [מה אנו חשובים בעולם העליון] אמר לו: אני ואתה מלאכי עליון להשתעשע עם המלך המשיח של דוד. קם. בעוד שקם, ראה חמיו שפניו מאירים כמו השמש.

אמר ליה חמוי, מלח חדתא שמעת, או בנהירו יקרא זיוא דמשה אסתפלת. אמר ליה לא. אלא זכאין איננו צדיקיא, דנמרון להון משרייתי קדישי עילאי, שנאמר (תהלים צא) כ"י מלאכיו יצוה ל"ך לשמרך בכל דרכיך.

לשון הקודש: אמר לו חמיו: דבר חדש שמעת, או שבאור כבוד הזיו של משה הסתפלת? אמר לו: לא, אלא אשרי הם הצדיקים ששומרים אותם מחנות קדושים עליונים, שנאמר (תהלים צא) כ"י מלאכיו יצוה ל"ך לשמרך בכל דרכיך.

זוהר בראשית (פרשת ויחי דף רב ע"א):

שמור הוא האדם, וגופו בקיום, ורוח שרויה בתוכו

תא חזי, האי צלם קדישא, בד אזיל בר נש ואתרבי, ואתעביד מהאי פרצופא דיוקנא דיליה. אתעביד צולמא אחרא, ומתחברן כחדא. ודא נטיל לדא, בשעתא דאשתתחו תרון צולמין, נטיר הוא בר נש, וגופא דיליה בקיומא, ורוחיה שריא בגויה. בשעתא דקריבו יומיו, מתעברן מגיה, ודא סליק לדא, ואשתאר בר נש בלא נטירו. בדין, (שיר השירים ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים, תרי.

לשון הקודש: בא ראה, הצלם הקדוש הזה, כשהולך אדם ומתגדל ונעשית מהפרצוף הזה הדמות שלו, נעשה צלם אחר, ומתחברים כאחד, וזה נוטל את זה. בשעה שנמצאים שני צלמים שמור הוא האדם, וגופו בקיום, ורוח שרויה בתוכו. בשעה שקרבים ימיו, הם עוברים ממנו, וזה עולה לזה, ונשארו אדם בלי שמירה, אז (שיר ב) עד שיפוח היום ונסו הצללים, שנים.

צריך אדם לעורר תשובה שישוב מהרשע, שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק פתובים. אם זכה אדם שישוב לפני רבונו, קורעים את הפתקים שעליו

תא חזי, בד אתער דינא בעלמא, דקודשא בריך הוא יתיב על פרסי דדינא למידן עלמא, בעי בר נש לאתערא (בדינא) תשובה, דייטוב מחיובא (כ"א מחובי). דהא

ההוא יומא, פתקין בתיבו, ומשתבחי בלהו באחמתא הא בתיבין. אי זכי בר נש
דייתוב קמי מאריה, קרעין פתקין דעליה.

לשון הקודש: בא ראה, כשמתעורר דין בעולם, כשהקדוש ברוך הוא יושב על
פסא דין לדון את העולם, צריך אדם לעורר [בדין] תשובה שישוב
מהרשע [מחטאיו], שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק כתובים.
אם זכה אדם שישוב לפני רבונו, קורעים את הפתקים שעליו.

אחר כך הקדוש ברוך הוא מזמין לפני האדם את יום הכפורים, יום התשובה
לבתר קודשא בריך הוא זמין קמיה דבר נש, יומא דכפורי יומא דתשובה. אי
תב מחטאוי טב. ואי לא, פקיד מלפא למחתם פתקין. ווי, דהא תשובה
בעיא לאסתלקא מניה.

לשון הקודש: אחר כך הקדוש ברוך הוא מזמין לפני האדם את יום הכפורים,
יום התשובה. אם שבו מחטאיו - טוב. אם לא - מצנה המלך
לחתם פתקים. אוי כי התשובה רוצה להסתלק ממנו.

אם עשה תשובה שלמה לפני רבונו

אי זכי בתשובה, ולא שלימתא בדיקא יאות, תליין ליה עד ההוא יומא בתרא
דעצרת, דהוא תמינאה לחג. ואי עבר תשובה שלימתא לקמי מאריה,
אתקרעו. ואי לא זכי, אינון פתקין נפקין מבי מלפא, ואתמפרן בידוי דסנטירא,
ודינא מתעביד, ופתקין לא מהדרן תו לבי מלפא.

לשון הקודש: אם זכה בתשובה ולא שלמה פראוי - תולים לו עד אותו יום
אחרון של עצרת, שהוא שמיני לחג. אם עשה תשובה שלמה
לפני רבונו - נקרעים. ואם לא זכה - אותם פתקים יוצאים מבית המלך ונמסרים
בידי מלאך הדין, והדין נעשה, ופתקים יותר לא חוזרים עוד לבית המלך.

אז מעברים הצלמים ממנו ולא נמצאים עמו

ברין צולמין אתעברו מניה, ולא משתבחי עמיה. כיון דמתעברן מניה, הא
ודאי טופסקא דמלפא יעבר עליה, ויטעום פסא דמותא. ובההוא ליליא
דחגא בתראה, סנטיריו זמינו, ופתקין נטלין, פתר דנטלי לון, צולמין מתעברן,
ולא משתבחי (גא ואי משתבחי גרעין יעבר עלוי מרעין וכו') בהו ידי. ואי משתבחי בהו
ידי (עדי), דינא גריעא, או יעבר עלוי דינא מרעין בישין, בגריעותא דלהון, והא
אוקימנא להא.

לשון הקודש: אז מעברים הצלמים ממנו ולא נמצאים עמו. כיון שעברו ממנו,
הרי ודאי שענש המלך יעבר עליו ויטעם מכוס המות. ובאותו

לילה של חג האחרון, המלאכים המענישים מזמנים, ונוטלים את הפתקים. ואחר שנטלו אותם, מעברים הצלמים, ולא נמצאים [ואם נמצאים פגומים, יעבר עליו מחלות וכו'] בהם ידים. ואם נמצאים בהם ידים - דין גרוע, או יעבר עליו דין של מחלות רעות בפגם שלהם, והרי בארנו את זה.

ובספרי הקדמונים אומרים יותר

ובספרי קדמאי אמרי יתיר, בד רישא אנרע, וישתפח גופא. או אנתתיה ושתפחו והוא יסתלק. והני מילי, בד לא אהדר כל ההוא זמנא בתיובתא.

אבל אי אהדר, טעמא דמותא יטעם, ויתסי.

לשון הקודש: ובספרי הקדמונים אומרים יותר, כשהראש נגרע וימצא הגוף - בנו או אשתו ימצאו, והוא יסתלק. וזה מדבר כשלא חזר כל אותו זמן בתשובה. אבל אם חזר, טעם המות יטעם ויתרפא.

וזה כשהלבנה מאירה והלילה מתקן באור

ואי גופא לא אתחזי, וישתפח רישא. אינון סלקין והוא אתקני. והני מילי, בד בריה זעירא ברשותיה. ואי ידוי פנימו, עבידתא דידוי פנימו. רגלוי, מרעין רדפין עליה. ערק צולמא ואהדר, ערק ואהדר. עליה כתיב, (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב, והאי בד נהרא סיהרא, וליליא אתתקן בנהורא.

לשון הקודש: ואם הגוף לא נראה וימצא הראש - הם מסתלקים והוא מתקנים, וזה מדבר כשבנו הקטן ברשותו. ואם ידוי פגומים, מעשה ידוי פגומים, רגלוי - מחלות רודפות אותו. בורח הצלם וחוזר, בורח וחוזר, עליו כתוב (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב. וזה כשהלבנה מאירה והלילה מתקן באור.

עושים תשובה שלמה לפני רבונם, ולא יצטרכו לדבר אחר. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא

אבל זכאי חסידי, בכל יומא ויומא מסתבלי בלבייהו, באלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא, ועבדין תיובתא שלימתא קמי מאריהון, ולא יצטרכו למלה אחרא. זכאה חולקתון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

לשון הקודש: אבל צדיקים חסידים, כל יום ויום מסתכלים בלבם כאלו אותו יום מסתלקים מהעולם, ועושים תשובה שלמה לפני רבונם, ולא יצטרכו לדבר אחר. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

זוהר שמות (פרשת תרומה דף קמ"ב ע"א ע"ב):

ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם

ביומא דראש השנה, דעלמא אתדון, וברסא דדינא קיימא. לגבי מלכא עלאה, למידון עלמא. כל נפש ונפש משטטון, ובעאן רחמי על חיי. בליליא הנפקא

יִמָּא דְדִינָא, אַזְלוּן וְקָא מְשַׁטְטִין לְמִשְׁמַע וְלְמַנְדַּע מֵאֵן הוּא דִּינָא דְאִתְדָן עַל עֲלָמָא, וְלִמְנִין דְקָא מוֹדִיעִין בְּחֻוּוּא לְחַיָּא, בְּמַה דְאִתְ אָמַר (איוב ג) בְּחֻלּוּם חַיּוּן לִילָה בְּנִפּוּל תַּרְדֵּמָה עַל אַנְשִׁים וְגו', אִז יִגְלָה אֲזָן אַנְשִׁים וּבְמִסְרָם יַחְתּוּם. מֵאִי מוֹסְרָם. דָּא נִפְּשׁ, דְאִיהִי קַיִימָא וְחַתִּים לְבַנֵּי נֶשֶׁא מַלְיוֹן, לְקַבְּלָא מוֹסְרָ. (יחי רב"א)

לשון הקודש: ביום ראש השנה, כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם, כל נפש ונפש משוטטות ומבקשות רחמים על החיים. בלילה שיוצא יום הדין, הולכות ומשוטטות לשמע ולדעת מהו הדין שגדון על העולם, ולפעמים שמוזיעות במראה לחיים, כמו שצאמר (איוב ג) בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו', אז יגלה און אנשים ובמסרם יחתם. מה זה מסרם? זו הנפש, שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.

בלילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך

בְּלִילָא בְּתַרְאָה דְחַנּוּא, דְקָא נִפְקֵן פִּתְקִין מִבֵּי מַלְכָא, וְהָהוּא צַל אַעֲדִיאוּ מִבְּנֵי גִרְעֵי דְהָאֵי עֲלָמָא, הָהוּא נִפְּשׁ דְקַאמְרוֹן, אֲזֵלָא (דף קמ"ב ע"ב) וּמִשְׁטָטָא, (קב"ט ע"א) וְחַד מְמַנָּא סְרָבָא, בְּרֻזָּא גְלִיפָא בְּעוֹקָא בְּכַתֵּב מִפְּרִשׁ, יְדוּמִיעִים, דְפִקִּיד בְּכַתֵּב דְזוּיָא גְלִיפָא, וּבְנֵי חוּוּן עֲלָאִין. בְּהָהוּא לִילָא נְחִית, וּבְמַה אֶלְפִין אֶלְפִין וְרַבּוּא רַבּוּן עֵמִיָּה, וְנִטְלִין לְהָהוּא צַל מִכָּל חַד וְחַד, וְסִלְקִין, לִיה לְעִילָא.

לשון הקודש: בלילה האחרון של החג, שיוצאים הפתקים מבית המלך, ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת, וממנה אחד שוטר, בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש, ידומיעים, שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוף מראות עליונים יורד באותו לילה, וכמה אלף אלפים ורבוא רבבות עמו, ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.

ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל

וְהָהוּא נִפְּשׁ דְקַאמְרוֹן, אֲזֵלָא וּמִשְׁטָטָא וְחַמָּאת לְהָהוּא צַל, וְתַב לְאַתְרֵיהּ גּוּ קַבְרָא, וְקָא מִכְרֻזַּת לְשָׂאָר מִתְּיָא, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבְוָה, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבְוָה. אִי וּבָאָה טָבָא אִיהוּ, בְּלַהוּ תְדָאן, וְאִי לֹא, בְּלַהוּ אִמְרֵי ווִי. בַּד סִלְקִין הָהוּא צַל, סִלְקִין לִיה לְגַבֵּי הָהוּא עֲבָד מְהִימֵן, דְשְׂמִיָּה מְטַטְרוֹן, וְנִטְלִין הָהוּא צַל לְגַבֵּיָּה, וְסִלִּיק לִיה לְאַתְרֵיהּ, בְּמַה דְאִתְ אָמַר, (איוב ז) בְּעֶבֶד יִשְׂאָף צַל, יִשְׂאָף צַל וְדָאִי.

לשון הקודש: ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל, ושבה למקומה לתוף הקבר, ומכריזה לשאר המתים: פלוני יבא אלינו, פלוני יבא אלינו. אם צדיק טוב הוא - כלם שמחים. ואם לא - כלם אומרים אוי. כשמעלים אותו צל, מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרוון, ונוטל

אָלוּ אוֹתוֹ הַצַּל וּמַעֲלֵה אוֹתוֹ לְמִקּוּמוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ז) כְּעַבְדְּ יִשְׂאֵף צַל. יִשְׂאֵף צַל וְדָאֵי.

וּמִקּוּם לְנַפֵּשׁ לְמִנוּחָה וְלַהֲנָאָה בְּשַׁעַה שְׁמִשׁוּטְטַת וְהוֹלְכַת
מִתְּהִיא שְׁעֵתָא וְאֵילָף, מִתְּתַקְנָא דְּוִכְתָּא לְהֵיחָא נְשָׁמָה דְּתַהוּא בַּר נֶשׁ, וְדוּכְתָּא
לְרוּחַ בְּנִנְתָּא דְּעֵדָן. וְדוּכְתָּא לְנַפֵּשׁ לְנִיחָא וְלֵאֲתַהֲנָא, בְּשַׁעֲתָא
דְּמִשְׁמֵטָא וְאֵזְלָא.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ: מֵאוֹתָהּ שְׁעָה וְאֵילָף מְתַקֵּן מִקּוּם לְאוֹתָהּ נְשָׁמָה שֶׁל אוֹתוֹ אִישׁ,
וּמִקּוּם לְרוּחַ בְּגֵן עֵדָן, וּמִקּוּם לְנַפֵּשׁ לְמִנוּחָה וְלַהֲנָאָה בְּשַׁעֲתָא
שְׁמִשׁוּטְטַת וְהוֹלְכַת.

כל הלומדים זוהר הקדוש יזכו לכל הברכות שבירך הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה,
ימלא ה' משאלות לבכם לטובה ולברכה, בנים ובני בנים עוסקים בתורה
ובמצוות, חני אריכי ומזוני רוחי וסיעתא דשמיא, זרעא חיא וקמיא זרעא די לא
יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא. מתוך בריאות ושמחה ונחת, יוסף ה'
עליכם ככם אלף פעמים, ותזכו לשמוע ממלך המשיח בזכותך היגעת, כמו
שהתבטא פעם צדיק ואמר: בבוא מלך המשיח, עם ישראל נקבצו ובאו לך,
ופליטת העם ששים ושמחים, בעת הזאת יתבונן מלך המשיח בעיניו הטהורות
יבחן כל אחד ואחד לפי מעשיו, לפתע ירים ידו ויראה באצבעו, כולם ירימו
עיניהם בפליאה ויביטו במחזה, אז ישמיע מלך המשיח את קולו ויאמר, בהפנותו
אצבע על יהודי מסויים: "בזכותך הגעת, לך יש חלק בנאולת העם!". כך יראה
על כל יהודי ויהודי שפעל למען ביאתו.

הלואי שנזכה להיות מן הזוכים המאושרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו
- "בזכותך הגעת".

על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה
הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרינו, לגרום לפדות נפשנו, ונגל כולנו כאחד
יחד לקבל את אור פני מלך המשיח בב"א.

